

Informe 9/2003-D

**Institut Català de Finances
(ICF)**

Exercici 2001

**Sindicatura de Comptes
de Catalunya**

Sindicatura de Comptes
de Catalunya

El secretari general

RAFAEL MORALES i ROSALES, secretari general en funcions de la
Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

Que a Barcelona, el dia 22 de juliol de 2003, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Il·ltre. Sr. Marià Nicolàs i Ros, amb l'assistència dels síndics Sr. Manuel Barrado i Palmer, Sra. Montserrat de Vehí i Torra, Sr. Xavier Vela i Parés, Sr. Josep M. Carreras i Puigdemolas, Sr. Jacint Ros i Hombravella, i Sr. Jordi Petit Fontserè, actuant-hi com a secretari el secretari general en funcions de la Sindicatura, Sr. Rafael Morales i Rosales, i com a ponent el síndic Sr. Jordi Petit Fontserè, amb deliberació prèvia s'acordà aprovar l'informe de fiscalització 9/2003-D relatiu a l'Institut Català de Finances (ICF), exercici 2001.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 2 d'octubre de 2003

Vist i plau
El síndic major

Marià Nicolàs i Ros

Jaume I, 2-4
08002 Barcelona
Telèfon 93 270 11 61
Fax 93 270 15 70

ÍNDEX

ABREVIACIONS	8
1. INTRODUCCIÓ.....	9
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME	9
1.1.1. Objecte, abast material i temporal	9
1.1.2. Metodologia.....	10
1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT	11
1.2.1. Antecedents, creació i naturalesa jurídica	11
1.2.2. Objecte social	11
1.2.3. Òrgans de govern de l'ICF	12
1.2.4. El Consell Assessor.....	14
1.2.5. Normativa bàsica aplicable.....	16
2. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA	17
2.1. COMPTES ANUALS	17
2.2. PRESENTACIÓ DELS COMPTES ANUALS.....	17
2.3. NOTES A L'ACTIU DEL BALANÇ DE SITUACIÓ	21
2.3.1. Caixa i bancs centrals i Entitats de crèdit	21
2.3.2. Els préstecs concedits per l'ICF	22
2.3.3. Immobilitzat	25
2.3.4. Actius immaterials	29
2.3.5. Fons de dotació pendent de desemborsament	29
2.3.6. Comptes diversos	30
2.3.7. Comptes de periodificació de l'Actiu	31
2.4. NOTES AL PASSIU DEL BALANÇ DE SITUACIÓ	32
2.4.1. Entitats de crèdit	32
2.4.2. Administracions públiques	33
2.4.3. Emprèstits i altres valors negociables	34
2.4.4. Comptes diversos	34
2.4.5. Comptes de periodificació del Passiu.....	36
2.4.6. Fons especials.....	38
2.4.7. Capital, Reserves i Resultats	47
2.5. NOTES AL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES	48
2.5.1. Productes financers, costos financers i marge d'intermediació o financer.....	48
2.5.2. Comissions percebudes per avals	48
2.5.3. Despeses d'explotació.....	48
2.5.4. Dotació al Fons d'insolvències	50
2.5.5. Menyscabaments extraordinaris	50
2.5.6. Beneficis extraordinaris i atípics	51

2.6.	NOTES ALS COMPTES D'ORDRE	52
2.6.1.	Passius contingents	53
2.6.2.	Compromisos i riscos contingents	54
2.6.3.	Operacions de futur	54
2.6.4.	Altres Comptes d'ordre	54
3.	FISCALITZACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA.....	55
3.1.	LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST D'EXPLOTACIÓ	56
3.2.	LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE CAPITAL	58
4.	FISCALITZACIÓ DE LA LEGALITAT.....	60
4.1.	FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ.....	60
4.1.1.	Legislació aplicable	60
4.1.2.	Procediments emprats per l'ICF.....	60
4.1.3.	Anàlisi del procediment	61
4.1.4.	Conclusions	63
4.2.	FISCALITZACIÓ DEL PAIF.....	63
5.	ANÀLISI DE L'ACTIVITAT DE L'ICF.....	64
5.1.	ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DE LA CONCESSIÓ DELS PRÉSTECES I AVALS	64
5.1.1.	Operacions de préstecs i avals formalitzades per l'ICF des de l'inici de la seva activitat.....	64
5.1.2.	Préstecs formalitzats per tipus de garantia.....	65
5.1.3.	Avals formalitzats per tipus de garantia.....	69
5.1.4.	Distribució de les operacions formalitzades per sectors d'activitat.....	69
5.2.	ANÀLISI DE LA GESTIÓ EN LA CONCESSIÓ DELS PRÉSTECES I AVALS	70
5.2.1.	La concessió de préstecs.....	71
5.2.2.	El risc viu dels avals a 31 de desembre de 2001	80
5.3.	ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DE LA MOROSITAT.....	81
5.3.1.	Evolució interanual de la morositat.....	82
5.3.2.	Morositat assumida pels departaments de la Generalitat....	84
5.3.3.	Morositat assumida per execució de garanties	85
5.3.4.	Finançament de l'activitat.....	87
5.3.5.	Solvència.....	87
6.	CONCLUSIONS I RECOMANACIONS	88
6.1.	COMPLIMENT DE RECOMANACIONS DE L'INFORME DE LA SINDICATURA 18/1999-E, REFERENT A L'INSTITUT CATALÀ DE FINANCES EN L'EXERCICI 1998	89
6.2.	CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS RELATIVES A L'EXERCICI 2001	91

7. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	98
--------------------------------	----

ABREVIACIONS

CICYT	Comisión Interministerial de Ciencia y Tecnología
CIRIT	Comissió Interdepartamental per a la Recerca i Innovació Tecnològiques
CTTI	Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació
DICT	Departament d'Indústria, Comerç i Turisme
DIE	Departament d'Indústria i Energia
DOGC	Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya
EEPC	Estatut de l'empresa pública catalana
ICF	Institut Català de Finances
INCASOL	Institut Català del Sòl
IPC	Índex de preus al consum
IRPF	Impost sobre la renda de les persones físiques
LCAP	Llei de contractes de les administracions públiques
LOFAGE	Llei d'organització i funcionament de l'administració general de l'Estat
MPTA	Milions de pessetes
PAIF	Programa d'actuació, d'inversions i de finançament

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Objecte, abast material i temporal

Per la resolució 1601/VI del Parlament de Catalunya, publicada el 25 de novembre de 2002, relativa als informes de fiscalització inclosos en la part II de la Memòria de la Sindicatura de Comptes, corresponent a l'exercici del 2000, el Parlament de Catalunya encomana a la Sindicatura de Comptes que "ampliï l'Informe 18/1999-E", de l'exercici 1998 sobre l'Institut Català de Finances, fins l'any 2001, "tot estenent-ne l'objecte a les recomanacions de l'Informe 10/1996-E que, segons la Sindicatura, han estat incomplertes i analitzant l'evolució de les activitats que han estat objecte de recomanació en l'Informe 18/1999-E".

Per tal de donar compliment a aquesta resolució, la Sindicatura de Comptes emet el present informe de fiscalització de l'Institut Català de Finances, referit a l'exercici 2001.

L'informe corresponent a l'exercici 1999 (22/2002-D) ja va ser tramès al Parlament el 25 de novembre de 2002, debatut i aprovat en la Comissió el 25 de febrer de 2003.

L'informe corresponent a l'exercici 2000 (8/2003-D) es presenta conjuntament amb aquest.

A més, de conformitat amb la normativa vigent, aquest informe de fiscalització de l'Institut Català de Finances (ICF) dóna també compliment a l'article 16 de la Llei 14/2000, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a l'any 2001 que assenyala l'obligació de fiscalització anual quan el pressupost de l'entitat és superior a 25.000 MPTA.

L'abast material d'aquest informe és el següent:

- a) Anàlisi dels estats financers per tal de verificar que representen d'una manera fidel i veraç la situació patrimonial i financera de la societat, incloent-hi la informació necessària i suficient per a la seva adequada comprensió i interpretació.
- b) Anàlisi de les liquidacions pressupostàries, així com l'avaluació de la seva correcta realització en termes econòmics i financers.

- c) Anàlisi del compliment de la legalitat que és aplicable a l'entitat, tant des del punt de vista comptable, pressupostari i contractual com del de funcionament.
- d) Anàlisi de l'activitat portada a terme per l'ICF, i en especial de la gestió centrada en la concessió de crèdits i avals i el seguiment de la morositat.
- e) Seguiment específic de les recomanacions de l'Informe 10/1996-E que, segons l'Informe 18/1999-E han estat incomplertes, i anàlisi específica de l'evolució de les activitats que han estat objecte de recomanació en l'Informe 18/1999-E.
- f) Seguiment de les recomanacions de l'Informe 22/2002-D corresponent a l'exercici 1999 debatut i aprovat per la Comissió de la Sindicatura de Comptes del Parlament de Catalunya en la sessió del 25 de febrer 2003. Pel que fa a l'Informe 8/2003-D corresponent a l'exercici 2000, en tramitar-se conjuntament amb el present Informe corresponent a l'exercici 2001, l'ICF no ha tingut encara possibilitat de conèixer i, per tant, d'esmenar o posar a la pràctica les recomanacions que s'hi recollien. En tot cas, les recomanacions encara vigents s'incorporen en aquest Informe.

Amb l'abast material d'aquest Informe, es considera complerta l'ampliació de l'Informe 18/1999-E sobre l'Institut Català de Finances, que el Parlament de Catalunya encomana a la Sindicatura de Comptes en la seva Resolució 1601/VI.

Quant a l'abast temporal, aquest informe es refereix a l'exercici 2001, mentre que els informes 22/2002-D i 8/2003-D, com ja hem dit, es refereixen als exercicis 1999 i 2000, respectivament.

Amb aquests tres informes, es dona compliment a l'abast material i temporal que requereix l'esmentada Resolució del Parlament de Catalunya.

1.1.2. Metodologia

Les proves realitzades, de compliment i substantives, han estat aquelles que, de forma selectiva, s'han considerat necessàries per tal d'obtenir evidència suficient i adient, amb l'objectiu d'aconseguir una base raonable que permeti manifestar les conclusions que es desprenen del treball realitzat sobre la informació economicofinancera i els preceptes legals que són d'aplicació a l'entitat, d'acord amb les normes d'auditoria pública generalment acceptades.

1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents, creació i naturalesa jurídica

L'ICF va ser creat com a organisme autònom financer per la Llei 2/1985, de 14 de gener, modificada per la Llei 5/1996.

Posteriorment, per la Llei 25/1998, de 31 de desembre, de mesures administratives, fiscals i d'adaptació a l'euro, l'ICF va modificar la seva naturalesa jurídica passant a ser, des de l'1 de gener de 1999, una empresa pública, sota la forma d'una entitat de dret públic sotmesa al dret privat.

La Llei 15/2000, de 29 de desembre, de mesures fiscals i administratives, torna a modificar la Llei de creació, quant a l'alienació de béns immobles o mobles adquirits en procediments judicials, la concessió i instrumentació d'operacions de finançament i garantia, i quant al fons per a la cobertura de major risc per aplicació de recursos públics.

Per últim, el Decret legislatiu 4/2002, de 24 de desembre, aprova el Text refós de la Llei de l'Institut Català de Finances.

1.2.2. Objecte social

L'ICF, d'acord amb la seva llei de creació, té la finalitat de contribuir a l'exercici de les competències executives que l'Estatut d'autonomia confereix a la Generalitat sobre el sistema financer i actuar com a principal instrument de la política de crèdit públic de la Generalitat.

Els articles 6 a 16 de la Llei 2/1985, de creació de l'ICF, fixen les funcions a desenvolupar (la Llei 5/1996, abans esmentada, modifica l'apartat 5 de l'article 11 pel que fa a la concessió de crèdits i avals per operacions que es realitzin fora de Catalunya). Les seves funcions són les següents:

- L'ICF dirigeix i coordina, per mitjà de les instruccions oportunes, l'activitat de les institucions públiques de crèdit dependents de la Generalitat, en controla la gestió i eleva al Departament d'Economia i Finances les propostes i observacions que calgui.
- L'ICF pot representar la Generalitat en qüestions financeres i creditícies davant l'Administració de l'Estat, el Banc d'Espanya i les institucions de crèdit oficial, i els òrgans equivalents de la Unió Europea, en aquelles matèries que li delegui el Govern o el Departament d'Economia i Finances.
- Informar els òrgans competents del nomenament de les persones que tindran la representació de la Generalitat de Catalunya en entitats financeres públiques i privades de qualsevol àmbit.

- Prestació dels serveis de tresoreria de la Generalitat que el Govern li encomana.
- Concedir a la Generalitat i les seves entitats de caràcter públic bestretes de tresoreria per un termini no superior a un any, que no poden excedir en cap cas el 12% de les despeses anuals autoritzades per la Llei de pressupostos.
- Gestió financera de les emissions de deute públic o d'altres títols similars de la Generalitat i de les seves entitats autònomes.
- Concedir o instrumentar crèdits i avals a favor d'entitats autònomes, de corporacions públiques i d'empreses públiques i privades, dins dels límits autoritzats per la Llei de pressupostos.
- Per delegació del Departament d'Economia i Finances pot exercir funcions inspectores sobre els intermediaris financers que corresponen a la Generalitat.
- Elaborar els estudis i els dictàmens que en matèria econòmica i financera li encomanen, mitjançant el Departament d'Economia i Finances, el Consell Executiu i els departaments.

1.2.3. Òrgans de govern de l'ICF

Els òrgans de govern de l'ICF són la Junta de Govern i el director general, d'acord amb la Llei de creació, modificada en aquest aspecte per la Llei 25/1987, de pressupostos de la Generalitat.

La Llei de creació es modifica també per la Llei 21/2001, de 28 de desembre, de mesures fiscals i administratives, de la Generalitat de Catalunya. Entre d'altres aspectes, es crea la figura de conseller delegat o consellera delegada el qual, amb les funcions establertes per la mateixa Llei, coordina l'execució dels acords i les directrius de la Junta i l'execució de les funcions que hagin estat delegades per la Junta en les comissions executives i en el director o directora general, dels resultats de la qual actuació ha de donar compte a la Junta.

Pel Decret 30/2002, de 5 de febrer, es nomena el Sr. Josep Molins com a conseller delegat de l'ICF.

1.2.3.1. *La Junta de Govern*

La Junta de Govern és integrada pel president o presidenta i un nombre de vocals no inferior a sis ni superior a deu, a més dels vocals nats que són el director general de l'Institut, el director general de Pressupostos i Tresor i el director general de Política Financera.

La resta de vocals són designats pel Govern, a proposta del conseller d'Economia, Finances i Planificació. La durada del càrrec d'aquests vocals és de tres anys renovables.

La Junta de Govern de l'ICF és la instància decisòria de més alt nivell. A la Junta li corresponen les decisions estratègiques essencials sobre l'activitat de l'entitat.

Entre altres funcions, la legislació li atribueix elevar a l'aprovació del Govern les directrius d'actuació de l'ICF, així com les propostes de Pressupost, la Memòria, el Balanç i els Comptes de l'entitat, i la proposta d'aplicació de resultats; aprovar els contractes que signa l'ICF i conèixer la gestió del director general i emetre'n l'opinió.

Són competències de la Junta de Govern, les següents:

- a) Elevar a l'aprovació del Govern, mitjançant el Departament d'Economia i Finances, les directrius d'actuació de l'ICF, les propostes de pressupost, la memòria, el balanç i els comptes de l'entitat i les propostes d'aplicació de resultats.
- b) Proposar al Departament d'Economia i Finances l'aprovació de les condicions generals dels crèdits i dels avals que concedeix l'Institut.
- c) Aprovar els contractes i les operacions que signa l'Institut.
- d) Decidir sobre l'exercici dels drets patrimonials i econòmics de l'Institut, sobre les accions judicials que li corresponen i sobre el compliment de les seves obligacions.
- e) Prendre acords sobre totes les qüestions relacionades amb l'organització, el funcionament i les relacions jurídiques de l'Institut.
- f) Conèixer la gestió del Director General i emetre'n opinió.
- g) Emetre els informes que, mitjançant el Departament d'Economia i Finances, li demanen el Govern o els departaments.

La composició de la Junta de Govern de l'ICF a 31 de desembre de 2001 és la següent:

Càrrec	Nom de la persona	Càrrec que ocupa
President	Sr. Alfons Ortuño i Salazar	Secretari general del Departament d'Economia, Finances i Planificació
Vocals	Sra. Georgina Arderiu i Munill	Directora general de Pressupostos i Tresor
	Sr. Josep Badia i Sánchez	Director general de Política Financera
	Sr. Albert Carné i Hernández	Cap del Gabinet del conseller d'Economia i Finances
	Sr. Josep M. Carol i Andreu	Director de l'Institut per a la Promoció i Formació Cooperatives
	Sr. Antoni Gurguí i Ferrer	Director general d'Indústria
	Sr. Josep Antoni Pérez i Torrente	Advocat
	Sr. Oriol Pujol i Ferrussola	Secretari general del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme
	Sr. Joan Sabata i Mir	Advocat
	Sr. Pere Sagarra i Trias	Enginyer industrial
	Sr. Antoni Salamero i Salas	Professor del departament d'Organització d'Empreses (UPC)
	Sr. Ernest Sena i Calabuig	Director general de l'ICF
	Sr. Alfons M. Thió i de Pol	Doctor Enginyer Industrial
Secretari	Sr. Pere Puig i Bastard	Professor del Departament d'Economia d'ESADE

1.2.3.2. *El director general*

El director general és nomenat pel Govern, a proposta del conseller d'Economia i Finances, per un període de quatre anys, que pot ser renovable. A ell li correspon, entre altres funcions, l'execució dels acords de la Junta de Govern, la redacció dels documents que la Junta de Govern ha de presentar al Departament d'Economia i Finances, l'organització dels serveis de l'Institut, incloent-hi el règim de personal, i la representació judicial i l'extrajudicial de l'Institut. Durant l'any 2001 el director general ha estat el Sr. Ernest Sena i Calabuig, en virtut del seu nomenament pel Decret 58/2001, de 20 de febrer.

1.2.4. **El Consell Assessor**

Els articles 27 i 28 de la Llei de creació regulen la constitució i funcions del Consell Assessor que, d'acord amb la Llei de pressupostos de la Generalitat per al 1995, hauria d'haver estat constituït el 30 de març de 1995. En els anteriors informes realitzats per la Sindicatura de Comptes s'observava que aquest Consell Assessor no s'havia constituït encara, per la qual cosa es recomanava la seva constitució.

Així, el Govern de la Generalitat, en la seva sessió de 19 de març de 2002, va acordar la constitució del Consell Assessor de l'ICF, i va nomenar els cinc vocals electius que han de ser nomenats a instància del Govern de la Generalitat, assenyalant que la primera reunió havia de ser no més tard del 31 de març de 2002. Prèviament, el Ple del Parlament de Catalunya, en la seva sessió de 13 de

febrer de 2002, per resolució 1114/VI, havia designat els cinc vocals que li pertocaven.

La primera reunió del Consell Assessor va ser el 22 d'abril de 2002. Es van revisar les actes de les reunions, que no estan signades.

Per la Llei 21/2001, de 28 de desembre, de mesures fiscals i administratives, es modifica l'article 27 de la Llei de creació, que regula la seva composició:

El Consell Assessor es compon de quinze vocals, dels quals deu tenen caràcter electiu (cinc són designats pel Govern entre persones de competència reconeguda, procedents de l'àmbit financer, econòmic, social o universitari, i els altres cinc són designats pel Parlament entre persones de la mateixa procedència) i la resta ho són per raó del càrrec. No obstant això, donat que cada grup parlamentari ha de designar un vocal, en el cas que el nombre de grups parlamentaris fos superior o inferior a cinc, s'ha d'incrementar o reduir, respectivament, el nombre dels representants parlamentaris, i a aquest efecte s'entén com a incrementat o reduït en el mateix nombre el total de vocals del Consell Assessor. Els cinc vocals per raó del càrrec són el conseller/a d'Economia i Finances, que actua com a president/a, el secretari o secretària general del Departament d'Economia i Finances, el secretari o secretària de Programació Econòmica, el director o directora general de Política Financera i el conseller/a delegat/da de l'Institut.

Els consellers electius són nomenats per un període de cinc anys, no renovables. El secretari/a del Consell Assessor, que no té dret de vot, és el de la Junta de Govern.

El Consell Assessor pot constituir comissions per a l'estudi de qüestions determinades.

Les funcions del Consell Assessor, segons la Llei de creació, són les següents:

- Emetre informe dels resultats de la política de l'Institut i proposar al Consell Executiu, al Departament d'Economia i Finances i a la Junta de Govern els objectius i les directrius que considera més adequats per a l'economia de Catalunya.
- Informar la Junta de Govern de les propostes de Pressupost, de la Memòria, el Balanç, i els Comptes i les propostes d'aplicació de resultats que presenta el director general.

Pel Decret 207/1995, de 13 de juny, s'aprova el reglament del Consell Assessor de l'ICF.

S'ha vist que el Govern de la Generalitat ha donat finalment compliment a la recomanació feta en l'Informe 18/1999-E corresponent a l'exercici 1998, referent a la constitució del Consell Assessor.

Malgrat tot, cal remarcar que en els articles 29 i 30 de la Llei de creació s'estableix que, com a suport de l'activitat del Consell Assessor, l'ICF ha de constituir un Gabinet d'Estudis Econòmics i Financers. La Llei determina que ha de ser la Junta de Govern qui, a proposta del director general, designi la persona que ha de dirigir l'esmentat Gabinet, i vetlli per habilitar-lo dels mitjans personals, materials i financers necessaris per a desenvolupar la seva tasca. El Gabinet d'Estudis Econòmics i Financers, a més d'actuar com a suport del Consell Assessor, ha d'emetre els informes que la Junta de Govern, el conseller delegat o el director general li demanin. En l'exercici de les seves funcions, podrà proposar a la Junta de Govern la conclusió de convenis de col·laboració científica i tècnica amb institucions universitàries d'investigació.

A la data de realització d'aquest Informe, el Gabinet d'Estudis Econòmics i Financers no estava constituït.

1.2.5. Normativa bàsica aplicable

- Llei 11/1981, de 7 de setembre, de patrimoni de la Generalitat.
- Llei 2/1985, de 14 de gener, de creació de l'Institut Català de Finances, modificada per la Llei 25/1987, de 29 de desembre; per la Llei 5/1996, de 20 de maig; per la Llei 25/1998, de 31 de desembre, per la Llei 15/2000, de 29 de desembre i per la Llei 21/2001, de 28 de desembre. Finalment, i amb posterioritat a la data de tancament de l'exercici de fiscalització, s'ha aprovat el Decret legislatiu 4/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de l'Institut Català de Finances.
- Llei 4/1985, de 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana (EEPC).
- Decret 152/1986, de 17 d'abril, de desplegament de la Llei 2/1985, de 14 de gener, de creació de l'Institut Català de Finances.
- Decret 203/1991, de 2 de setembre, pel qual s'aprova el reglament de l'Institut Català de Finances.
- Decret legislatiu 9/1994, de 13 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.

- Decret 207/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el reglament del Consell Assessor de l'Institut Català de Finances.
- Lleis de pressupostos anuals de la Generalitat.
- Legislació mercantil general.
- Normativa fiscal general.

2. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA

2.1. COMPTES ANUALS

Els Comptes anuals de l'exercici 2001 s'han presentat d'acord amb la circular del Banc d'Espanya 4/1991, de 14 de juny, i posteriors actualitzacions sobre normes de comptabilitat i models d'estats financers per a entitats de crèdit.

Tot i que l'ICF no té la consideració d'entitat de crèdit segons queda definit en la circular, considerem que l'aplicació d'aquestes normes comptables és la més adequada per a la seva activitat. Entenem que mentre no es desenvolupi el pla especial en el marc del Pla comptable públic de la Generalitat, el seguiment de la circular esmentada reflecteix adequadament les operacions portades a terme per l'Entitat. Tot i això, s'han observat certs aspectes de millora per tal que els esmentats Comptes anuals presentin la informació d'una manera més fidel i veraç. Aquests aspectes es posen de manifest en l'epígraf 2.3 següent.

2.2. PRESENTACIÓ DELS COMPTES ANUALS

La norma 48 de la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya, defineix els Comptes anuals que comprendran el Balanç de situació, el Compte de pèrdues i guanys i la Memòria, d'acord amb les regles que es desenvolupen en la mateixa norma 48 i, almenys, en els termes establerts en la Llei de societats anònimes en el que sigui aplicable a les societats que no tinguin la forma jurídica d'anònima.

En un annex de la Circular es presenta un model de Balanç i de Compte de pèrdues i guanys. S'han de presentar, a més de les xifres de l'exercici que es tanca, les de l'exercici immediatament anterior.

Quant a la memòria, aquesta ha de contenir, com a mínim, les indicacions previstes en l'article 200 de la Llei de societats anònimes, i s'ajustarà, en allò que sigui aplicable, al model de memòria contingut en el Pla general de comptabilitat.

A continuació es presenta, a efectes comparatius, el Balanç de situació a 31 de desembre de 2000 i de 2001, així com els Comptes de pèrdues i guanys dels exercicis finalitzats a 31 de desembre de 2000 i de 2001.

Balanç de situació a 31 de desembre de 2000 i de 2001

ACTIU	31.12.00	31.12.01
CAIXA I BANCS CENTRALS	231.639	19.143
Caixa	111	27
Banco de España	231.528	19.116
ENTITATS DE CRÈDIT	176.738	957.156
CRÈDIT A LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES	12.811.552	11.487.698
Administracions territorials	10.514.048	11.273.260
Deutors a la vista i diversos	419.208	214.438
Altres	1.878.296	0
CRÈDIT A ALTRES SECTORS RESIDENTS	65.387.195	85.186.820
Deutors amb garantia real	55.255.133	72.234.256
<i>Amb garantia hipotecària</i>	<i>46.177.858</i>	<i>53.074.627</i>
<i>Amb altres garanties reals</i>	<i>9.077.275</i>	<i>19.159.629</i>
Altres deutors a termini	6.973.845	10.385.966
Deutors a la vista i diversos	3.158.217	2.566.598
ACTIUS DUBTOSOS	4.168.380	2.041.822
D'altres sectors residents	2.290.084	2.041.822
D'altres deutors amb risc	1.878.296	0
IMMOBILITZAT	4.118.437	4.003.495
Mobiliari, instal·lacions i vehicles	525.466	584.916
Amortització	(175.627)	(246.449)
Immobles	3.768.598	3.665.028
<i>D'ús propi</i>	<i>2.427.540</i>	<i>2.427.540</i>
<i>Altres immobilitzat</i>	<i>1.341.058</i>	<i>1.237.488</i>
ACTIUS IMMATERIALS	300	300
Despeses amortitzables	0	0
Altres actius immaterials	300	300
FONS DOTACIÓ PENDENT DESEMBORSAMENT	2.356.000	2.356.000
COMPTES DIVERSOS	164.305	383.503
Partides pendents de cobrament	92.759	376.608
Hisenda Pública	71.546	6.895
COMPTES DE PERIODIFICACIÓ	1.176.292	1.732.383
Productes no vençuts i meritats	471.713	992.085
Despeses pagades no acreditades	2.739	3.423
Despeses financeres diferides i d'emissió d'emprèstits	692.888	728.234
Altres periodificacions	8.952	8.641
TOTAL ACTIU	90.590.838	108.168.320

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes anuals de l'ICF de l'any 2001.

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA — INFORME 9/2003-D

PASSIU	31.12.00	31.12.01
ENTITATS DE CRÈDIT	45.763.218	48.420.764
Crèdit disposat	45.763.218	48.420.764
CREDITORS ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES	43.462	12.000
EMPRÈSTITS I ALTRES VALORS NEGOCIABLES	21.630.180	38.268.780
Altres valors no convertibles	21.630.180	38.268.780
COMPTES DIVERSOS	477.965	286.610
Obligacions a pagar	29.674	79.259
Dipòsits temporals	331.705	10.770
Partides a regul. per operacions futures	116.586	196.581
COMPTES DE PERIODIFICACIÓ	874.718	1.429.455
Costos meritats no vençuts	545.928	1.161.686
Despeses meritades no vençudes	2.364	1.913
Altres periodificacions	326.426	265.856
FONS ESPECIALS	7.531.554	5.455.893
Fons d'insolvències	6.384.093	4.205.797
<i>Cobertura específica (*)</i>	<i>4.260.490</i>	<i>2.460.005</i>
<i>Cobertura genèrica (*)</i>	<i>643.818</i>	<i>842.189</i>
<i>Cobertura major risc per aplic recursos públics (*)</i>	<i>1.479.785</i>	<i>903.603</i>
Altres fons específics	1.147.461	1.250.096
<i>Fons de garantia de crèdits departament (*)</i>	<i>919.060</i>	<i>1.047.034</i>
<i>Altres fons (*)</i>	<i>228.401</i>	<i>203.062</i>
CAPITAL	13.140.000	13.140.000
RESERVES	1.127.919	1.129.741
BENEFICIS	1.822	25.077
TOTAL PASSIU	90.590.838	108.168.320

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes anuals de l'ICF de l'any 2001.

(*) En la memòria del 2000, no apareix aquest desglossament. L'incloem a efectes comparatius amb l'any 2001.

Compte de pèrdues i guanys dels exercicis finalitzats a 31 de desembre de 2000 i de 2001

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS	2000	2001
1. Interessos i rendiments assimilats		
1.3. Entitats de crèdit (*)	49.920	33.251
1.3.3. <i>Altres comptes</i> (*)	18.875	26.914
1.3.4. <i>Adquisició temporal d'actius</i> (*)	31.045	6.337
1.4. Crèdit a administracions públiques (*)	704.013	779.793
1.5. Crèdit a altres sectors residents (*)	3.041.506	4.308.094
1.7. Actius dubtosos (*)	14.704	3.137
1.10. Altres (*)	186.170	625.917
A. PRODUCTES FINANCERS (1)	3.996.313	5.750.192
2. Interessos i càrregues assimilades (*)	2.765.349	4.245.603
3. Corretatges i comissions diverses (*)	6.861	7.570
3.1. Corretatges operacions actives i passives (*)	6.861	7.570
B. COSTOS FINANCERS (2 + 3)	2.772.210	4.253.173
MARGE D'INTERMEDIACIÓ O FINANCER (A-B)	1.224.103	1.497.019
4. Comissions percebudes per avals	124.166	104.032
MARGE ORDINARI = Marge d'intermediació + (4)	1.348.269	1.601.051
5. Despeses d'explotació	447.370	468.223
5.1. <i>De personal</i>	197.478	205.973
5.2. <i>Generals</i>	239.868	247.927
5.3. <i>Contribucions i impostos</i>	10.024	14.323
6. Amortitzacions i sanejament d'immobilitzat i actius immat.	57.029	70.821
MARGE D'EXPLOTACIÓ = Marge ordinari – (5 + 6)	843.870	1.062.007
7. Dotació al fons d'insolvències	2.211.584	1.908.826
8. Menyscabaments extraordinaris	132.135	105.601
8.2. <i>Altres menyscabaments</i>	132.135	105.601
9. Beneficis extraordinaris i atípics	1.502.652	977.497
9.2. <i>Altres beneficis</i>	1.502.652	977.497
EXCEDENT = Marge d'explotació – (7 + 8-9)	2.803	25.077
Impost sobre beneficis	981	0
BENEFICI NET	1.822	25.077
FLUX DE CAIXA	2.270.434	2.004.723

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes anuals de l'ICF de l'any 2001.

(*) En la memòria del 2000, no apareix aquest desglossament. L'incloem a efectes comparatius amb l'any 1999.

Comptes d'ordre a 31 de desembre de 2000 i de 2001

COMPTES D'ORDRE	31.12.00	31.12.01
PASSIUS CONTINGENTS	13.081.400	8.791.846
Avals línia general	2.160.284	2.186.102
Avals línia hospitalària	5.660.226	5.342.273
Avals línia assistència social	885.432	505.561
Avals línia Fons de Garantia	20.498	12.600
Passius contingents dubtosos	473.666	464.017
Altres passius contingents	3.881.294	281.293
COMPROMISOS I RISCOS CONTINGENTS	18.735.008	20.683.969
Disponible per tercers	18.735.008	20.683.969
OPERACIONS DE FUTUR	8.526.036	23.764.636
ALTRES COMPTES D'ORDRE	11.264.723	24.084.593
Disponible a favor de l'entitat	6.400.000	11.650.000
Efectes condicionals rebuts en comissió de cobrament	21.794	223.027
Actius en suspens regularitzats	3.346.125	7.120.607
Productes meritats d'actius dubtosos	132.964	181.928
Actius en mandat d'execució	1.363.840	1.897.018
Compromisos assumits per entitats públiques	0	3.012.013
TOTAL COMPTES D'ORDRE	51.607.167	77.325.044

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels comptes anuals de l'ICF de l'any 2001.

2.3. NOTES A L'ACTIU DEL BALANÇ DE SITUACIÓ**2.3.1. Caixa i bancs centrals i Entitats de crèdit**

L'ICF disposa, a 31 de desembre de 2001, de saldos en *Caixa* i en el *Banc d'Espanya* de 19,14 MPTA, i de saldos en la resta d'entitats de crèdit, de 957,16 MPTA, saldo que augmenta significativament respecte de l'any anterior, a causa de puntes de tresoreria a final d'any.

Els saldos en la resta d'entitats de crèdit estan distribuïts en comptes de 22 entitats bancàries de les quals, set són les que s'utilitzen de manera habitual. Amb la resta hi ha molt poca activitat i els saldos són molt baixos. Malgrat haver-se reduït el nombre de comptes oberts en relació a l'exercici 2000 (dos menys) és recomanable cancel·lar la resta de comptes amb saldos gairebé inamovibles.

El resultat de la revisió de les conciliacions bancàries ha resultat satisfactori.

2.3.2. Els préstecs concedits per l'ICF

Els préstecs atorgats per l'ICF es desglossen, d'acord amb les normes del Banc d'Espanya, segons es tracti de préstecs concedits a administracions públiques i de préstecs concedits a altres sectors residents. A més, se separen els actius dubtosos, que ho són només d'altres sectors residents, ja que es considera que els préstecs atorgats a les administracions públiques no tenen risc d'insolvència. No obstant això, l'ICF no classifica aquest deute entre curt i llarg termini. Segons la Circular 4/1991, del Banc d'Espanya, aquesta classificació s'ha d'incorporar a la memòria; per tant, es recomana calcular el desglossament entre curt i llarg termini per tot el deute per préstecs concedits, i incorporar-ho a la memòria de l'Entitat, tal com assenyalava l'esmentada Circular.

El detall dels saldos a 31 de desembre de 2000 i de 2001, dels préstecs atorgats per l'ICF, són els següents:

CONCEPTE	31.12.00	31.12.01
CRÈDIT A LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES		
Administracions territorials	10.514.048	11.273.260
Deutors a la vista i diversos	419.208	214.438
Altres avals administracions públiques	1.878.296	0
TOTAL CRÈDIT A LES A ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES	12.811.552	11.487.698
CRÈDIT A ALTRES SECTORS RESIDENTS		
Deutors amb garantia real	55.255.133	72.234.256
- Deutors amb garantia hipotecària	46.177.858	53.074.627
- Deutors amb altres garanties reals	9.077.276	19.159.629
Altres deutors a termini	6.973.845	10.385.966
Deutors a la vista i diversos	3.158.217	2.566.598
TOTAL CRÈDIT A ALTRES SECTORS RESIDENTS	65.387.195	85.186.820
ACTIUS DUBTOSOS (D'altres sectors residents)	2.290.084	2.041.822

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 2001.

En els epígrafs 2.3.2.1, 2.3.2.2 i 2.3.2.3 següents s'analitzen els crèdits a les administracions públiques, els crèdits a altres sectors residents i els altres actius dubtosos, respectivament.

2.3.2.1. Crèdit a les administracions públiques

El detall de l'epígraf crèdit a les administracions públiques a 31 de desembre de 2001 és el següent:

CONCEPTE	31.12.00	31.12.01
Administracions territorials		
Préstecs amb dotació pressupostària	5.094.000	3.464.991
Préstecs amb afectació d'ingressos	749.778	642.667
Préstecs amb aval personal	276.574	270.000
Préstecs amb hipoteca immobiliària	111.700	696.700
Préstecs amb garanties generals de l'empresa	90.678	78.907
Bestretes de subvencions	14.078	49
Préstecs amb garantia departamental	4.177.240	6.119.946
TOTAL Administracions territorials	10.514.048	11.273.260
Deutors a la vista i diversos	419.208	214.438
Avals Hospital General de Catalunya	1.878.296	0
TOTAL CRÈDIT A LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES	12.811.552	11.487.698

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 2001.

Els préstecs amb dotació pressupostària són préstecs garantits per algun departament de la Generalitat. En cas d'incompliment per part de l'empresa o ens públic que ha rebut el préstec, el departament corresponent s'hauria de fer càrrec del pagament. S'inclouen, bàsicament, dos préstecs a l'INCASOL concedits el 1999 que ascendien a 6.600 MPTA i que, a 31 de desembre de 2001, presenten un capital pendent de 3.300 MPTA. Aquests préstecs estan específicament autoritzats per la Disposició addicional 40 de la Llei 20/1998, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 1999.

Els préstecs amb afectació d'ingressos són préstecs a ens públics als quals algun departament de la Generalitat ha atorgat una subvenció per a la realització d'una activitat concreta, com ara la construcció d'un equipament públic, etc. L'ICF avança el préstec, que s'amortitza directament amb la subvenció. En aquest tipus de préstec, a més de la garantia directa de l'afectació de l'ingrés de la subvenció, l'ICF els demana altres garanties. Si no s'arribés a cobrar el préstec, en últim terme pagaria el departament que va concedir la subvenció.

Els préstecs amb garantia departamental són préstecs concedits a ens públics, com ara ajuntaments, normalment per a finançar la construcció d'equipaments públics o activitats similars. En aquests préstecs, l'amortització corresponent, així com els interessos, comissions, etc. els paga directament un departament de la Generalitat. És a dir, es tractaria del finançament d'un tipus de subvenció que un determinat departament de la Generalitat vol concedir per a una finalitat concreta. Aquests tipus de préstec no tenen risc d'incobrabilitat. L'augment del saldo de l'any 2001 respecte de l'any 2000 és degut, principalment, a un préstec concedit al Consorci del circuit de Catalunya per 2.231,27 MPTA, i a 232 préstecs concedits per a pal·liar els efectes dels aiguats de l'any 2000, per un import global de 2.026,94 MPTA.

Com s'esmenta en l'informe 8/2003-D corresponent a l'exercici 2000, l'import de l'any 2000 inclòs com a avals de l'Hospital General de Catalunya correspon a la meitat de l'import dels avals que va haver d'assumir l'ICF a finals de l'any 1999, a causa de la fallida de l'Hospital. Els bancs que havien concedit el deute avalat van reclamar el seu pagament a l'ICF. Normalment, els avals assumits es comptabilitzen en el compte d'*Actius dubtosos*. En aquest cas, per les circumstàncies que expliquem en el Capítol 5 d'aquest informe, es van comptabilitzar com a *Crèdit a les administracions públiques*, per la totalitat de l'import dels avals en l'any 1999, i per la meitat d'aquest import en l'any 2000, passant l'altra meitat a *Actius dubtosos*. Ja es va dir en l'Informe de l'any 2000, que aquest import s'hauria d'haver passat en la seva totalitat a dubtosos en l'any 2000, i efectuar la corresponent provisió en el mateix any. Per tant, en l'any 2001, com ja es veurà en analitzar la provisió, hi ha un excés de dotació a la provisió que en realitat s'hauria d'haver dotat en l'any 2000.

2.3.2.2. *Crèdit a altres sectors residents*

El detall de l'epígraf a 31 de desembre de 2001 és el següent:

CONCEPTE	31.12.00	31.12.01
Préstecs amb garantia real		
- <i>Préstecs amb garantia hipotecària</i>	46.177.858	53.074.627
- <i>Préstecs amb altres garanties reals</i>	9.077.276	19.159.629
Total préstecs amb garantia real	55.255.133	72.234.256
Altres deutors a termini	6.973.845	10.385.966
Deutors a la vista i diversos	3.158.217	2.566.598
TOTAL CRÈDIT A ALTRES SECTORS RESIDENTS	65.387.195	85.186.820

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 2001.

S'anomena *Altres sectors residents* la resta de sectors que no componen el sector públic, és a dir, els que formen el sector privat.

De la mateixa manera que pels préstecs concedits al sector públic, els préstecs es distribueixen per tipus de garanties. Com es comenta en el Capítol 5 d'aquest Informe, tal com es va observant en els últims anys, la majoria d'operacions formalitzades es garanteixen amb afectació de drets, superant tant en nombre com en import les operacions amb garantia hipotecària.

Dins d'"Altres deutors a termini" s'inclouen préstecs amb garanties no reals, del tipus aval personal, generals de l'empresa, penyores i afectació de concessions administratives. S'inclouen principalment quatre préstecs amb garanties generals

de l'empresa amb imports significatius atorgats l'any 2000, a més de dos préstecs amb garantia de penyora sense desplaçament, i un d'aval personal, concedits l'any 2001.

Dins els Deutors a la vista i diversos s'inclouen, principalment, els rebuts amb venciment 31 de desembre, que abans de final d'any han estat portats al banc per remesar, i que estan pendents de cobrament en aquesta data, i ascendien a 31 de desembre de 2001 a 1.352,27 MPTA. A més, també s'inclouen els *Deutors per venda d'immobilitzat* amb pagament ajornat, que ascendien a 31 de desembre de 2001 a 407,70 MPTA. Per últim, s'inclouen els rebuts impagats amb un venciment que no supera els tres mesos, i que a 31 de desembre de 2001 ascendien a 775,72 MPTA.

2.3.2.3. *Actius dubtosos*

En relació als actius dubtosos el saldo dels quals a 31 de desembre de 2001 ascendeix a 2.041,82 MPTA, s'ha fet una anàlisi que es presenta en l'epígraf 5.2.3; dels 2.041,82 MPTA, 1.430,51 MPTA corresponen a préstecs i 611,31 MPTA corresponen a avals.

2.3.3. *Immobilitzat*

El moviment dels comptes de l'*Immobilitzat material* i la seva *Amortització acumulada* durant l'exercici 2001 és el següent:

Concepte	Saldo a 31.12.00	Addicions/ Dotació	Baixes	Saldo a 31.12.01
COST				
Mobiliari, instal·lacions i vehicles	525.466	59.450	0	584.916
Amortització	(175.628)	(70.822)	0	(246.450)
Edifici d'ús propi	2.427.541	0	0	2.427.541
Altres immobilitzats	1.341.058	129.900	(233.470)	1.237.488
TOTAL COST	4.118.437	118.528	(233.470)	4.003.495

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades extretes dels majors de l'ICF.

Pel que fa al concepte "Edifici d'ús propi", es fan extensives les observacions i recomanacions que es van fer en l'Informe corresponent a l'exercici 2000: segons la norma de valoració 3ª del Pla general de comptabilitat, la part de l'import de la compravenda corresponent al terreny s'ha de comptabilitzar de forma separada de la part corresponent a l'edifici, cosa que no ha fet l'ICF. Es recomana la comptabilització d'aquest immoble separant entre "Terrenys" i "Edificis".

A efectes d'amortització, l'ICF ha distribuït l'import global de la compravenda de l'edifici, imputant un 41,28% a edifici i el 58,72% al terreny. Aquests percentatges coincideixen amb els percentatges que aplica l'ajuntament a efectes de l'Impost sobre el valor dels béns immobles. Així, l'amortització de l'exercici s'ha calculat sobre 1.002,09 MPTA, i el percentatge de dotació anual és d'un 2%.

En data 28 de febrer de 2001, mitjançant contracte degudament signat entre l'ICF i la Directora General del Patrimoni, l'ICF cedeix aquest immoble en ús de forma gratuïta a la Generalitat de Catalunya. La durada d'aquesta cessió és des de l'1 de març de 2001 fins al 31 d'octubre de 2001, prorrogat posteriorment fins al 31 de juliol de 2002. Finalment, el 8 de novembre de 2002 es ven l'edifici a la Direcció General de Patrimoni.

Una part de l'immobilitzat correspon a béns procedents d'adjudicacions o recuperacions d'altres actius adjudicats com a execució de garanties d'operacions impagades (immobles, maquinària i obres d'art). Els immobles i la maquinària es comptabilitzen dins d'*Altres immobilitzat*, mentre que les obres d'art es comptabilitzen dins de *Mobiliari, instal·lacions i vehicles*.

Aquests béns adjudicats en recuperació d'altres actius es provisionen d'acord amb la Circular 4/1991, provisió que es comptabilitza en l'epígraf de Passiu *Fons especials*, i que analitzem en l'epígraf 2.4.6.1 d'aquest Informe. Tot i això, pel que fa a la maquinària, s'ha d'esmentar que la Norma 29 de la Circular diu que els restants actius materials adquirits per aplicació d'altres actius que no s'incorporin a l'immobilitzat funcional, seran objecte cada sis mesos, comptats des de la data de la seva adquisició o recuperació, d'una provisió d'almenys el 25% del seu valor net comptable a l'esmentada data. Per tant, la provisió de la maquinària hauria de ser a 31 de desembre de 2001, de 3 MPTA.

El detall d'aquests béns adquirits en aplicació d'altres actius a 31 de desembre de 2001, així com la seva corresponent provisió és el següent:

Tipus de béns	Comptabilitzat en:	Valor comptable a 31.12.01	Provisió a 31.12.01
Immobles Maquinària	Altres immobilitzat	1.234.488	565.071
	Altres immobilitzat	3.000	750
	TOTAL Altres immobilitzat	1.237.488	
Obres d'art	Mobiliari, instal·lacions i vehicles	208.670	0

Imports en milers de pessetes.

Els 208,67 MPTA d'obres d'art corresponen a 4.321 obres per valor de 203,92 MPTA comptabilitzats des del 1994 i a 5 obres per valor de 5 MPTA comptabilitzades l'any 1997. L'ICF comptabilitza aquestes obres d'art com a immobilitzat funcional propi i, per tant, no les provisiona i, com a obra d'art,

tampoc no les amortitza. Les obres no han tingut cap sortida aquests anys. Aquestes obres d'art estan físicament en el Centre d'Art Santa Mònica. En tant que les obres d'art no estan dins l'objecte social de l'ICF, aquestes obres d'art s'haurien de comptabilitzar com a immobilitzat no funcional.

La resta d'immobilitzat comptabilitzat dins de *Mobiliari, instal·lacions i vehicles* correspon al mobiliari, equips electrònics, màquines, instal·lacions, equipament informàtic i programes informàtics. Es registra pel seu valor de cost i, en l'epígraf diferenciat d'*Amortització* es comptabilitza la seva amortització. Aquesta es realitza sobre els valors de cost seguint el mètode lineal, segons els següents anys de vida útil estimats:

Concepte	Anys de vida útil
Mobiliari	10
Equips electrònics	10
Màquines	10
Instal·lacions	10
Equipament informàtic	4
Programes d'informàtica	4

S'ha verificat que aquests anys de vida útil estimats són correctes a efectes de l'Impost sobre societats.

De la revisió efectuada de l'immobilitzat, cal fer les següents observacions:

1. Segons la Circular 4/1991, del Banc d'Espanya, en l'epígraf d'*Immobilitzat* s'ha de separar l'immobilitzat procedent d'adjudicacions o recuperacions, concretament en el punt 9.3. L'ICF comptabilitza una part en l'apartat *Altres immobilitzat* i, una altra part, dins de *mobiliari, instal·lacions i vehicles*.

L'ICF ha de desglossar en el seu Balanç, l'immobilitzat procedent d'adjudicacions o recuperacions en un epígraf diferenciat de la resta d'immobilitzat.

2. L'immobilitzat procedent d'adjudicacions o recuperacions es provisiona d'acord amb la Circular 4/1991, i es comptabilitza la provisió en l'epígraf del Passiu "Fons especials". L'anàlisi d'aquesta provisió s'efectua en l'epígraf 2.4.6.1 d'aquest Informe. Tot i això, pel que fa a la maquinària, tal com s'explica abans, la provisió no s'adequa a les normes de la Circular, ja que hauria de ser a 31 de desembre de 2001 del 100% del seu valor, és a dir, 3 MPTA.
3. Dins l'*Immobilitzat material* l'ICF comptabilitza també 240,10 MPTA corresponents a programes d'informàtica que, segons la Circular 4/1991, que està d'acord amb el Pla general de comptabilitat, tenen la naturalesa d'immobilitzat immaterial. A més, aquests béns s'amortitzen en quatre anys

quan, segons la Circular 4/1991, s'han d'amortitzar en tres anys comptats des de la data dels pagaments o des de la data de posada en funcionament; la més antiga.

Creiem que l'ICF ha de reclassificar aquests béns, que ascendeixen 204,10 MPTA, així com la seva amortització acumulada, és a dir, 127,12 MPTA, dins l'*Immobilitzat immaterial*. A més, l'ICF hauria d'amortitzar aquests béns d'acord amb el període de tres anys establert per la Circular 4/1991, i que també està dins les taules de coeficients anuals d'amortització aplicables per l'Impost sobre societats. L'efecte d'aquest canvi en la dotació anual d'amortització suposaria, per a l'any 2001, 16,18 MPTA aproximadament.

L'entitat ens informa que, per al tancament de l'exercici 2002, aquestes recomanacions ja han estat posades a la pràctica.

4. A 31 de desembre de 2001 l'ICF disposa d'un inventari comptable on es descriuen els béns i es calcula la dotació anual. Hi manca la identificació dels béns i la seva ubicació física. En el 2001 els informàtics tenien una relació dels equips informàtics però aquesta relació no s'adequava amb la informació de què disposava l'àrea de comptabilitat (els noms dels equips són diferents en les dues relacions la qual cosa encara dificulta més la identificació dels béns).

En els informes de la Sindicatura de Comptes relatius a l'ICF corresponents als anys 1999 i 2000 es deia que l'entitat havia començat a posar en marxa un inventari començant pels elements d'informàtica, però aquesta tasca no s'ha seguit, per la qual cosa, recomanem l'elaboració d'un inventari comptable de l'immobilitzat valorat.

5. A l'hora de comptabilitzar les baixes de l'immobilitzat adquirit en aplicació d'altres actius, l'ICF no té en compte la provisió dotada en el fons d'insolvències per aquest bé. És a dir, comptabilitza la baixa de l'immobilitzat pel valor de cost de l'immobilitzat i no pel valor comptable net. D'aquesta manera, la provisió d'aquests béns es traspassa a altres actius a provisionar. L'efecte en els comptes de l'exercici és una manca de benefici extraordinari per 50,75 MPTA, un excés de pèrdua extraordinària per 9,50 MPTA, i un defecte de dotació al Fons d'insolvències de 60,25 MPTA.

Recomanem que per a següents baixes d'immobilitzat en aplicació d'altres actius es comptabilitzi la baixa d'acord amb el procediment descrit.

2.3.4. Actius immaterials

Dins l'*Actiu immaterial* s'inclou, d'una banda, una marca nacional adquirida en aplicació d'altres actius (adjudicació judicial segons interlocutòria de 19 de setembre de 1996 en pagament del deute d'un préstec de 50,00 MPTA), per un import de 0,3 MPTA, que es troba totalment provisionada a 31 de desembre de 2001. De la mateixa manera que hem esmentat per a la provisió de l'immobilitzat adquirit en aplicació d'altres actius, considerem que s'ha de comptabilitzar en epígraf diferenciat dins els *Fons especials* i no dins els *Fons d'insolvències*.

L'entitat ens informa que, en el tancament de l'exercici 2002, aquesta recomanació ja ha estat posada a la pràctica.

Fins a l'any 1999, les despeses amortitzables incloïen 9,56 MPTA corresponent a la primera part del desenvolupament d'un projecte d'implantació d'un sistema informàtic de gestió de préstecs i avals, segons Conveni signat el 30 de juliol de 1997, amb el Centre Informàtic de la Generalitat de Catalunya, SA (actualment Debis), pendent d'amortitzar. Durant l'any 2000 es va amortitzar aquest import, restant el cost net a partir de 31 de desembre de 2000 a zero.

L'amortització d'aquest projecte s'ha fet d'acord amb una vida útil de dos anys i cinc mesos, de manera que a 31 de desembre del 2000 va quedar totalment amortitzat. Aquesta amortització és correcta segons la Circular 4/1991, però no segons les taules d'amortització corresponents a l'Impost sobre societats. Segons aquestes taules, els sistemes i programes informàtics s'han d'amortitzar entre 3 i 6 anys. L'efecte per a l'any 2001 és un defecte d'amortització en la base imposable de l'Impost sobre societats de 3,9 MPTA.

2.3.5. Fons de dotació pendent de desemborsament

S'inclouen 2.356 MPTA pendents de pagament per part de la Generalitat de Catalunya (Departament d'Economia i Finances), en concepte de transferències de capital aprovades en diverses lleis de pressupostos. Aquest import està comptabilitzat com a més capital, tot i que està pendent de cobrament. El detall d'aquest deute a cobrar, desglossat per les lleis de pressupostos que van aprovar els diferents imports, és el següent:

Concepte	Import
Llei 12/1994, de pressupostos de la Generalitat per al 1995	756 (*)
Llei 19/1996, de pressupostos de la Generalitat per al 1997	800
Llei 16/1997, de pressupostos de la Generalitat per al 1998	800
Total	2.356

Imports en milions de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes anuals de l'ICF.

(*): Import pendent d'un total de 2.270 MPTA aprovats per l'esmentada Llei.

Tal com s'explica en l'epígraf 2.4.7, en tant que aquest import no està cobrat, no hauria de formar part del Capital, sinó que s'hauria de comptabilitzar en un epígraf diferenciat del Passiu, com a Aportacions a compte del Fons Patrimonial pendent de cobrament.

2.3.6. Comptes diversos

El detall dels *Comptes diversos* a 31 de desembre de 2000 i de 2001 és el següent:

Concepte	31.12.00	31.12.01
Partides pendents de cobrament	92.759	376.608
Hisenda Pública	71.546	6.895
Total Comptes diversos	164.305	383.503

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

- Dins les *Partides pendents de cobrament* s'inclouen els drets reconeguts pels departaments de la Generalitat mitjançant el corresponent document comptable ADOP. En concret, s'inclouen dos tipus d'operacions:
 - a) Operacions amb garantia departamental: són aquelles operacions de préstec garantides pels departaments mitjançant la corresponent dotació en el seu pressupost (en general, es tracta de préstecs als ajuntaments per a realitzar inversions de tipus social, cultural, d'infraestructures, etc.). L'ICF concedeix l'import total del préstec als ajuntaments, i el departament paga el retorn del préstec a l'ICF. A 31 de desembre es comptabilitza en aquest compte la part dels deutes de la qual l'ICF ja ha rebut l'ADOP corresponent.
 - b) Operacions amb dotació pressupostària: són operacions de crèdit amb garantia real i/o altres garanties, però que tenen també un Acord de govern garantint el cobrament en cas d'incompliment mitjançant l'oportuna consignació pressupostària. Tot i això, l'ICF continua reclamant el deute al deutor.

S'ha verificat el cobrament posterior de totes les quantitats a cobrar a 31 de desembre de 2001.

- El saldo a cobrar amb la Hisenda pública s'analitza en l'epígraf 2.4.2 referit a la situació fiscal, conjuntament amb els saldos creditors pel mateix concepte.

2.3.7. Comptes de periodificació de l'Actiu

El detall dels *Comptes de periodificació* de l'Actiu del Balanç de situació a 31 de desembre de 2000 i de 2001 és el següent:

Concepte	31.12.00	31.12.01
Productes no vençuts i meritats	471.713	992.085
Despeses pagades no acreditades	2.739	3.423
Despeses financeres diferides i d'emissió d'emprèstits	692.888	728.234
Altres periodificacions	8.952	8.641
Total Comptes de periodificació	1.176.292	1.732.383

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

- Dins els *Productes no vençuts i meritats* s'inclou la periodificació a 31 de desembre dels interessos, de les comissions, i despeses diverses meritades i no cobrades dels comptes corrents en bancs i caixes, dels derivats financers, i dels préstecs i avals concedits per l'ICF. S'ha verificat la correcta periodificació a 31 de desembre de 2001 per tots els conceptes inclosos.
- Dins les *Despeses pagades no acreditades* s'inclouen despeses diverses de molt petit import, pagades però no meritades a 31 de desembre, com ara subscripcions a diaris i revistes, assegurances, etc.
- Dins les *Despeses financeres diferides i d'emissió d'emprèstits* s'inclouen les comissions d'obertura dels préstecs rebuts per l'ICF que es periodifiquen al llarg de la vida del préstec, de forma correcta. També s'inclouen les primes d'emissió dels emprèstits emesos per l'ICF, així com els seus interessos avançats, que també es periodifiquen al llarg de la vida de l'emprèstit.
- Dins les *Altres periodificacions* s'inclouen les provisions de fons fetes als advocats de l'ICF, pels diversos assumptes per reclamacions, etc. als clients. Aquest compte s'anul·la quan s'acaba la reclamació i l'advocat factura definitivament a l'ICF totes les despeses en què realment ha incorregut.

2.4. NOTES AL PASSIU DEL BALANÇ DE SITUACIÓ**2.4.1. Entitats de crèdit**

El detall del deute amb entitats de crèdit, desglossat entre curt i llarg termini, és el següent:

ENTITAT	Import atorgat	Data signatura	Venciment	Saldo a 31.12.01	
				Curt termini	Llarg termini
The Bank of Tokyo	1.000.000	25-07-95	31-07-02	200.000	-
Caja Madrid	5.000.000	21-02-96	21-02-03	1.111.110	555.556
Banco Central Hispanoamericano	5.000.000	14-07-97	14-07-07	-	5.000.000
BEI	2.000.000	25-07-97	15-06-09	222.222	1.555.556
Banco Central Hispanoamericano	5.000.000	09-03-98	09-03-08	-	-
Banco Central Hispanoamericano	10.000.000	16-07-98	16-07-08	-	8.000.000
BEI	3.000.000	22-07-98	15-09-09	375.000	2.625.000
BEI	3.327.720	21-07-99	15-09-11	-	3.327.720
Banco Central Hispanoamericano	3.700.000	23-12-99	23-12-09	370.000	2.590.000
BSCH	1.000.000	07-07-00	20-06-02	-	-
BEI	3.327.720	14-07-00	15-09-11	-	3.327.720
BBVA	2.000.000	13-03-01	13-03-04	-	2.000.000
CAM	2.000.000	29-03-01	29-03-02	1.350.000	-
La Caixa	1.000.000	15-05-01	15-05-04	-	-
Dexia Banco Local	3.000.000	15-05-01	15-05-02	1.500.000	-
Banco Guipuzcoano	1.000.000	12-07-01	12-07-04	-	1.000.000
BEI	3.327.720	29-08-01	15-09-13	-	3.327.720
BBVA	4.991.580	19-11-01	19-11-02	4.991.580	-
KfW	4.991.580	05-12-01	15-12-01	-	4.991.580
Total a curt i llarg termini				10.119.912	38.300.852
Total Endeutament					48.420.764

Imports en milers de pessetes.

Font: Elaboració pròpia a partir dels contractes de crèdit i dels majors de l'ICF.

En el Balanç de situació, l'import del deute disposat amb les entitats de crèdit es comptabilitza en l'epígraf del Passiu *Entitats de crèdit*, sense desglossar el deute en funció del seu venciment, entre curt i llarg termini. La Circular 4/1991 del Banc d'Espanya indica que aquest desglossament s'ha de fer en la Memòria.

Per primer cop, l'entitat inclou un detall dels terminis de venciment de l'endeutament formalitzat, però no desglossa el deute disposat a 31 de desembre entre curt i llarg termini.

Recomanem, per tant, que l'ICF inclogui el desglossament del deute amb les entitats de crèdit dins la Memòria tal com indica la Circular 4/1991.

Dels crèdits assenyalats, a 31 de desembre de 2001 la Societat tenia disponible 11.650 MPTA, dels quals 5.000 MPTA corresponien al crèdit del Banco Central Hispanoamericano de 9 de març de 1998; 2.000 MPTA al crèdit del Banco Central Hispanoamericano de 16 de juliol de 1998; 1.000 MPTA al crèdit del Banco Central Hispanoamericano de 7 de juliol de 2000; 650 MPTA corresponents al préstec de Caja de Ahorros del Mediterráneo de 29 de març de

2001, 1.500 MPTA al crèdit de la Caixa de 15 de maig de 2001 i 1.500 MPTA corresponents a la pòlissa de crèdit de Dexia Banco Local de 15 de maig de 2001.

S'ha constatat que l'Entitat no ha superat el límit de 125.000 MPTA d'endeutament viu acumulat, tal com fixa l'article 35.7 de la Llei 14/2000, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per al 2001.

2.4.2. Administracions públiques

El detall dels saldos actius i passius amb les administracions públiques a 31 de desembre de 2001 és el següent:

	<u>31.12.01</u>
ACTIU	
Pagaments a compte de l'Impost sobre societats	6.895
TOTAL ACTIU	6.895
 PASSIU	
HP, creditora per retencions d'IRPF	7.036
Seguretat Social	4.297
IVA Repercutit	667
TOTAL PASSIU	12.000

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 2001.

La Societat té obertes a inspecció fiscal les liquidacions dels impostos que li són d'aplicació, per a tots els exercicis no prescrits. No s'espera que s'acreditin passius addicionals significatius com a conseqüència d'una eventual inspecció de les declaracions d'impostos presentades per la Societat que puguin portar a terme les autoritats fiscals.

S'ha obtingut la documentació referent a les declaracions dels exercicis oberts encara a inspecció fiscal, corresponents a l'IVA, a l'IRPF i a la Seguretat Social. S'ha verificat el seu correcte càlcul i pagament dins els terminis legals, així com la raonabilitat dels actius i dels passius registrats al tancament de l'exercici 2001.

En l'Informe 8/2003-D corresponent a l'exercici 2000 va fer-se referència a un ingrés indegut fet a la Hisenda Pública en relació a l'Impost sobre societats corresponent a l'exercici 1999, per 62,95 MPTA, respecte al qual, l'11 de juliol de 2000 l'ICF havia presentat sol·licitud de devolució davant la delegació de Barcelona de l'Agència estatal de l'Administració tributària. Durant l'any 2001 l'ICF ha cobrat l'esmentat import de la Hisenda estatal.

2.4.3. Emprèstits i altres valors negociables

Dins l'epígraf *Emprèstits i altres valors negociables* del Passiu s'inclou l'import nominal pendent d'amortitzar de les tres emissions de renda fixa que ha efectuat l'ICF durant els anys 1999 a 2001. Aquestes emissions han estat degudament autoritzades per la Direcció General de Política Financera de la Generalitat i per la mateixa Junta de Govern de l'ICF. El desglossament d'aquest epígraf, a 31 de desembre de 2001, és el següent:

Any emissió	Venciment	Import adjudicat	Import a desemborsar	Prima d'emissió
1999	30.07.02	3.826.878	3.732.060	94.818
1999	30.07.04	5.490.738	5.432.366	58.372
1999	30.07.09	5.657.124	5.197.247	459.877
2000	15.11.03	3.327.720	3.321.697	6.023
2000	15.11.10	3.327.720	3.304.126	23.594
2001	12.07.11	16.638.600	16.464.227	174.373
TOTAL		38.268.780	37.451.723	817.057

Imports en milers de pessetes.

La diferència entre l'import adjudicat i l'import a desemborsar correspon a la prima d'emissió de l'emprèstit que es periodifica al llarg de la vida d'aquest, i es comptabilitza dins l'epígraf d'Actiu *Comptes de periodificació*, tal com s'explica en l'epígraf 2.3.7 d'aquest Informe.

S'ha verificat la correcció d'aquestes emissions pel que fa a la seva legalitat i al procediment emprat en la realització de les subhastes i posterior adjudicació.

La seva comptabilització s'ha realitzat de la forma següent:

- En el passiu, l'import adjudicat.
- En els comptes de periodificació actius, la prima d'emissió i els interessos avançats pel cupó corregut.
- En el Compte de pèrdues i guanys, la imputació a resultats de la part de la prima d'emissió corresponent a l'exercici, així com la despesa pels interessos corresponents.
- En els comptes de periodificació del Passiu la despesa financera pels interessos meritats a 31 de desembre però no pagats fins a l'any 2001.
- En tant que es tracta d'operacions a llarg termini, en el Balanç de situació manca comptabilitzar de forma diferenciada els imports amb venciment a curt termini dels que tenen venciment a llarg termini.

2.4.4. Comptes diversos

El detall dels *Comptes diversos* del Passiu del Balanç de situació a 31 de desembre de 2000 i de 2001 és el següent:

Concepte	31.12.00	31.12.01
Proveïdors	29.674	79.259
Dipòsits temporals	331.705	10.770
Partides a regularitzar per operacions futures	116.586	196.581
Total Comptes diversos	477.965	286.610

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

- Pel que fa als proveïdors, s'ha trobat que unes factures de serveis prestats al 2001, s'han comptabilitzat al 2002, per un import de 7,5 MPTA. En concret, es tracta del servei prestat per Debis per la migració de les dades de pessetes a euros. A part d'això, la resta de saldos a 31 de desembre de 2001 s'han trobat correctes.
- Dins els dipòsits temporals s'inclou el saldo a 31 de desembre de 2001, del Fons de compensació creat arran del conveni signat el 14 de setembre de 1998 entre l'ICF i el Departament d'Indústria, Comerç i Turisme (DICT), regulador de reclamació d'aquells impagats que tenen com a garantia una dotació pressupostària. És a dir, que en cas d'impagament del client, l'ICF reclama el cobrament al DICT, que és qui paga, tot i que l'ICF continua les gestions oportunes de reclamació al client. Aquest fons es crea carregant-hi tots aquells saldos cobrats del DICT i, posteriorment, del client, és a dir, cobrats per duplicat. Amb l'import d'aquest fons, que és de titularitat compartida entre l'ICF i el DICT, el DICT podrà pagar altres imports impagats que posteriorment li reclami l'ICF.
- El procediment del compte de partides a regularitzar per operacions futures és el mateix que el del Fons de compensació del DICT; és a dir, saldos de clients cobrats per duplicat (primer del Departament que el garantia i després del client) i que també s'engloben dins el marc del Conveni ICF-DICT. La diferència és que en aquests casos per cobrar el deute s'ha hagut d'executar la hipoteca. Per prudència, l'entitat ho manté a Partides a regularitzar en operacions futures, a l'espera que es vengui la finca i es disposi d'un import real i líquid. Tot i això, considerem que és en el moment en què s'executa la hipoteca i l'ICF adquireix el bé hipotecat, quan s'ha de reconèixer el possible benefici o pèrdua per l'execució de la hipoteca, a banda del possible benefici o pèrdua per la venda posterior del bé adjudicat. A 31 de desembre de 2001, hi ha 98,49 MPTA, aproximadament, corresponents a benefici per l'execució de la hipoteca, no reconeguts.

Llevat d'aquest import abans esmentat, que considerem que s'hauria d'haver donat com a benefici de l'exercici, per a la resta s'ha verificat la correcció dels saldos a 31 de desembre de 2001.

2.4.5. Comptes de periodificació del Passiu

El detall dels *Comptes de periodificació* del Passiu del Balanç de situació a 31 de desembre de 2000 i de 2001 és el següent:

Concepte	31.12.00	31.12.01
Costos meritats i no vençuts	545.928	1.161.686
Despeses meritades i no vençudes	2.364	1.913
Altres periodificacions	326.426	265.856
Total Comptes de periodificació	874.718	1.429.455

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

- Dins els costos meritats i no vençuts s'inclou la periodificació dels interessos a pagar, tant dels préstecs rebuts, que ascendeix 128,14 MPTA, com dels emprèstits emesos, que ascendeix 704,78 MPTA, i dels derivats financers, que ascendeix 324,15 MPTA, a més de la periodificació dels interessos corresponents als Fons de Garantia d'Avals, de Teixidors Auxiliars, de Garantia de Dones Emprenedores, de prevenció de riscos laborals i al Fons del DICT per impagats, que ascendeix 4,61 MPTA.

L'augment tan significatiu del saldo d'aquest compte en el 2001 és degut a la periodificació dels interessos pel nou emprèstic i pel derivat financer signat per aquesta nova emissió.

- Dins les despeses meritades no vençudes s'inclou la periodificació de despeses de petit import, com ara les dietes de la Junta de Govern de les dues sessions celebrades en el mes de desembre i liquidades el 2002, i diversos subministraments.
- El detall de les altres periodificacions a 31 de desembre de 2000 i de 2001 és el següent:

Concepte	31.12.00	31.12.01
Imports cobrats no meritats	33.573	165.900
Interessos financers facturats no meritats	15.437	15.245
Creditors diversos per adquisició d'immobles executats	58.770	0
Creditors diversos	186.486	17.917
Pagaments a compte per venda d'immobilitzat	32.160	66.794
Total Altres periodificacions	326.426	265.856

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades extretes dels majors de l'ICF.

- Els imports cobrats no meritats corresponen a cobraments d'imports corresponents a préstecs atorgats, que encara no s'han meritat. Correctament, es comptabilitzen aquí fins al moment del seu meritament.

L'elevat saldo de l'any 2001 és degut principalment a cobraments de préstecs a ajuntaments dins la línia de biblioteques del departament de Cultura. Es tracta de préstecs amb garantia departamental. El departament paga les anualitats fixades però el crèdit en qüestió no està encara disposat. A mida que l'ajuntament va fent disposicions, l'ICF va aplicant el saldo d'aquest compte.

- Els interessos financers facturats i no meritats corresponen als rebuts pels interessos girats a final d'any, de clients dubtosos. D'acord amb la Circular 4/91 del Banc d'Espanya, aquests interessos no es poden comptabilitzar com un ingrés en el compte d'explotació mentre no es cobrin. Per tant, es comptabilitzen en aquest compte en el moment d'emetre el rebut, i posteriorment es passen a comptes d'ordre.
- Els creditors diversos per adquisició d'immobles executats corresponien al saldo cobrat per avançat d'Orango, SL per la posterior compravenda d'un immoble que l'ICF prèviament havia adquirit en el procediment executiu de garantia hipotecària al client Acabados Pirineos, SA. S'ha verificat la formalització de la compravenda durant l'any 2001.
- Dins els 17,92 MPTA de creditors diversos hi ha petits saldos en concepte de provisions de fons per a poder fer front a possibles despeses judicials. En l'any 2000 s'incloïa també 175 MPTA d'un benefici no reconegut per la venda de l'Hotel Rey Don Jaime a Rancho Hotel, SA. En l'Informe de l'any 2000 ja es deia que aquest import hauria d'haver estat reconegut com a benefici extraordinari de l'exercici 2000. Durant l'any 2001, l'ICF ha aplicat aquest benefici a liquidar el deute que tenia Hoteles Confort, SA (antic propietari de l'hotel). Considerem que, atès que aquest hotel va ser adquirit l'ICF en un procediment extrajudicial, la seva venda no s'ha de lligar a la liquidació del deute del client. Per tant, com dèiem en l'informe de l'any 2000, l'ICF hauria d'haver reconegut en l'exercici 2000 un benefici per la venda d'aquest hotel, i passar a pèrdues la part del deute que no s'esperava cobrar.
- Els 66,79 MPTA corresponen a pagaments a compte per venda d'immobilitzat. Aquest compte es carrega quan es rep un pagament a compte, i s'abona quan la venda es fa ferma o quan, per incompliments del comprador, la venda finalment no es realitza. Dels pagaments a compte a 31 de desembre de 2000, s'ha vist que tres s'han retornat perquè no s'ha formalitzat la venda corresponent, i pels altres dos s'ha verificat la venda posterior.

2.4.6. Fons especials

El detall dels *Fons especials* a 31 de desembre de 2000 i de 2001 és el següent:

Concepte	31.12.00	31.12.01
FONS D'INSOLVÈNCIES		
Cobertura específica	4.260.490	2.460.005
Cobertura genèrica	643.818	842.189
Cobertura Major risc per aplicació recursos públics	1.479.785	903.603
TOTAL FONS D'INSOLVÈNCIES	6.384.093	4.205.797
ALTRES FONS ESPECÍFICS		
Fons de garantia de crèdits departamentals	919.060	1.047.034
Altres fons	228.401	203.062
TOTAL ALTRES FONS ESPECÍFICS	1.147.461	1.250.096
TOTAL FONS ESPECIALS	7.531.554	5.455.893

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

Per a una major claredat, els dos tipus de fons es tracten de manera diferenciada; així, la descripció del Fons d'insolvències s'engloba en l'epígraf 2.4.6.1 següent, i la dels Altres fons específics en l'epígraf 2.4.6.2.

2.4.6.1. Fons d'insolvències

Dins aquest epígraf s'inclou la provisió per insolvències i la provisió de l'immobilitzat adquirit en aplicació d'altres actius, regulades ambdues en la Circular 4/1991, que resumim a continuació. El detall d'aquestes provisions a 31 de desembre de 2000 i de 2001 és el següent:

Concepte	31.12.00	31.12.01
FONS D'INSOLVÈNCIES		
Provisió actius dubtosos:		
Cobertura específica	3.836.324	1.893.884
Provisió genèrica	643.818	842.189
Cobertura major risc per aplicació recursos públics	1.479.785	903.603
TOTAL Provisió per actius dubtosos	5.959.927	3.639.676
Provisió immobilitzat:		
Immobles	413.616	565.071
Maquinària	10.250	750
Marques	300	300
TOTAL Provisió immobilitzat	424.166	566.121
TOTAL FONS D'INSOLVÈNCIES	6.384.093	4.205.797

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

A) Normes comptables (Circular 4/1991)

A-1) Pels actius dubtosos

La Circular 4/1991 del Banc d'Espanya per a entitats de crèdit regula en la Norma 11 i en la Norma 29 les normes comptables relatives a la provisió per insolvències: "Els Fons d'insolvències hauran d'igualar o superar en tot moment la suma de les cobertures següents:

Als actius dubtosos se'ls aplicarà els següents percentatges de cobertura en funció del temps transcorregut des del venciment de la primera quota o termini impagat:

a) Amb caràcter general:

- Més de tres mesos, sense excedir de sis	10%
- Més de sis mesos, sense excedir de dotze	25%
- Més de dotze mesos, sense excedir de divuit	50%
- Més de divuit mesos, sense excedir de vint-i-un	75%
- Més de vint-i-un mesos, fins a la seva baixa en l'actiu	100%

b) Per a préstecs amb garantia hipotecària sobre habitatges acabats:

- Més de tres anys, sense excedir de quatre	25%
- Més de quatre anys, sense excedir de cinc	50%
- Més de cinc anys, sense excedir de sis	75%
- Mes de sis anys	100%

Si l'import del risc viu supera el 80% del valor de taxació dels habitatges, s'aplicarà l'escala de caràcter general.

No requeriran provisió per insolvències els riscos amb les Administracions públiques de països de la Unió Europea.

En els casos de préstecs en via executiva, la Circular marca un percentatge mínim del 25%.

A-2) Pels actius i passius contingents

Pel que fa als actius i passius contingents, llevat d'aval prestats, classificats com dubtosos per raons diferents de la morositat, es provisionarà un import igual a la estimació de les quanties no recuperables, efectuada amb criteris de màxima prudència.

Amb caràcter general, la cobertura d'aquestes operacions no podrà ser inferior al 25% dels saldos dubtosos.

Els avals i altres caucions prestats classificats com a dubtosos es provisionaran per un import igual al que, amb criteris de màxima prudència valorativa, s'estimi no recuperable dels mateixos. En qualsevol cas, es provisionaran:

- Íntegrament, els avals dels avalats que estiguin declarats en fallida o pateixin un deteriorament notori o irrecuperable de la seva solvència, tot i que el beneficiari de l'aval no hagi reclamat el seu pagament.
- Com a mínim al 25% de l'import total, en els avals en els quals l'avalat presenti patrimoni negatiu o pèrdues continuades, es trobi en suspensió de pagaments o en els casos en què es manifesti un retard generalitzat en els pagaments, tot i que el beneficiari de l'aval no hagi reclamat el seu pagament.

A-3) Per l'immobilitzat adquirit per aplicació d'altres actius

La norma 29 de la Circular 4/1991, pel que fa als immobles adquirits per aplicació d'altres actius, regula una provisió, en funció del temps transcorregut des de l'adquisició, a partir dels tres anys d'aquesta, aplicant els percentatges de cobertura següents:

- Més de tres anys, sense excedir de quatre	25%
- Més de quatre anys, sense excedir de cinc	50%
- Més de cinc anys	75%

Aquests percentatges s'han d'aplicar sobre el valor net comptable de l'actiu a la data de la seva adquisició. Tot i això, el valor net comptable dels immobles no pot ser superior al seu valor estimat de mercat.

La resta d'actius materials adquirits per aplicació d'altres actius que no siguin immobles i no s'incorporin en l'immobilitzat funcional, seran objecte, cada sis mesos, comptats des de la data d'adquisició, d'una provisió d'almenys el 25% del seu valor net comptable en l'esmentada data.

Aquesta provisió corresponent a l'immobilitzat adquirit per aplicació d'altres actius s'ha de comptabilitzar dins l'epígraf de Passiu *Fons especials*, en el *Fons de cobertura de l'immobilitzat*.

A-4) A més de les provisions anteriors, el risc creditici amb el sector privat es provisionarà aplicant un 1% de la cartera viva tant de préstecs com d'avals (pel cas de préstecs hipotecaris sobre habitatges acabades en què la hipoteca no superi el 80% del valor de tasació de l'habitatge, el percentatge és del 0,5%).

A-5) El fons d'insolvències previst en l'apartat anterior per cobrir el risc creditici es complementarà amb un fons per a la cobertura estadística d'insolvències, que es constituirà carregant cada exercici en el compte de pèrdues i guanys una estimació de les insolvències globals latents en les diferents carteres de risc homogeni. Aquestes provisions s'estimaran mitjançant mètodes de càlcul basats en la pròpia experiència d'impagaments o bé, alternativament, mitjançant els coeficients que s'indica en la Circular.

B) Procediment i criteris emprats per l'ICF

L'ICF calcula la provisió per insolvències segons els percentatges que marca la Circular abans descrita, en funció del temps transcorregut dels venciments impagats i del tipus de garantia. Tal com expliquem en aquest apartat, no efectua cap dotació per als casos en què la solvència del client no permeti assegurar el reemborsament total del deute.

A la pràctica, aquests criteris es concreten en els següents:

1. Tots els saldos del compte 209 "Actius dubtosos" es doten en funció dels mesos transcorreguts des del venciment de la primera quota impagada, tal com diu la Circular.

L'ICF traspasa a actius dubtosos els imports dels rebuts vençuts i impagats amb una antiguitat superior a noranta dies, o la totalitat del saldo deutor del client en el cas que el capital vençut i impagat de l'operació superi el 25% del capital pendent i en el cas que el préstec entri en via executiva. Aquests casos estan així descrits en la Circular, si bé aquesta preveu també el traspàs a actius dubtosos per aquells préstecs respecte dels quals existeixin dubtes raonables sobre el reemborsament total en el moment i forma previstos contractualment a causa d'un deteriorament en la solvència del client, cosa que l'ICF no fa. A més, també s'ha vist que, en alguns casos, no s'estan efectuant aquests traspàsos a *Actius dubtosos* quan els rebuts estan vençuts en més de noranta dies. En concret, no es traspasa el deute d'operacions que tenen com a garantia dotació pressupostària. Tampoc no es traspasa el deute en operacions en què hi ha un cert compromís de pagament per part del client. Recomanem efectuar el traspàs a actiu dubtós en el moment en què superen els noranta dies, tal com assenyala la Circular.

2. Es dota un 25% de les finques adjudicades, a partir del tercer any de l'adjudicació.
3. Es dota també un 25% de la maquinària adjudicada, a partir del tercer any de l'adjudicació. De fet, la Circular 4/1991 indica que per la resta d'immobilitzat que no sigui immobles, la dotació s'inicia en el moment de l'adjudicació. Fins l'any 1998 es feia així, però l'any 1999 es va decidir començar a dotar a

partir del tercer any de la data d'adjudicació. Així, la provisió corresponent a la maquinària adjudicada ascendeix a 0,75 MPTA, mentre segons la Circular, a 31 de desembre de 2001 hauria d'ascendir a 3 MPTA. A l'igual que en els informes corresponents als exercicis 1999 i 2000, recomanem tornar a adequar aquesta provisió a la normativa de la Circular 4/1991. A més, l'obsolescència tècnica d'aquesta maquinària ja és motiu per estar dotada també al màxim.

L'import de la provisió corresponent als punts 1 a 3 anteriors ascendeix, a 31 de desembre de 2001, a 2.460 MPTA i correspon al Fons d'insolvències per cobertura específica.

4. Es dota un 1% de la cartera viva de préstecs i avals, que és la provisió al Fons d'insolvències per cobertura genèrica i que ascendeix a 842,19 MPTA.
5. Per últim, es dota el Fons per Cobertura de Major Risc per Aplicació de Recursos Públics. Com hem explicat, la Circular 4/1991 regula, a partir de l'any 2000, el Fons per a la cobertura estadística d'insolvències. Aquest fons es pot calcular, a partir de la informació estadística que té la pròpia entitat, o bé per l'aplicació de percentatges segons s'explica en la Circular.

Com ja vam explicar en l'Informe corresponent a l'exercici 1999, aquesta provisió es va crear en aquell exercici essent el saldo a 31 de desembre de 1999 de 1.627,72 MPTA. El saldo a 31 de desembre de 2000 es va rebaixar a 1.479,79 MPTA, i aquest s'ha rebaixat durant el 2001 en 576,18 MPTA, fins als 903,69 MPTA de saldo a 31 de desembre de 2001. Una part de la disminució, 276,18 MPTA, ha estat aplicada a altres fons mentre que la resta, 300 MPTA, han estat imputats com a benefici extraordinari quan entenem que caldria haver estat reconegut en el compte de provisions aplicades a la seva finalitat.

En l'exercici 2001, l'ICF no ha efectuat els càlculs segons els criteris que s'indiquen en la Circular, per a la dotació d'aquest fons. Tot i això, s'ha comprovat que per l'any 2002, aquesta provisió ja s'ha dotat d'acord amb els percentatges que es regulen en l'esmentada Circular.

Els moviments de la provisió per insolvències durant l'any consisteixen en:

- a) Dotacions: Són les dotacions de l'exercici d'acord amb els criteris anteriors
- b) Dotació dels actius en suspens regularitzats: Quan un deute passa a comptes d'ordre amb la consideració d'actius en suspens regularitzats, es comptabilitza l'import del deute no cobert amb cap garantia, contra la provisió.
- c) Baixes de la provisió: En general, corresponen a cobraments posteriors de clients ja provisionats.

C) Treball realitzat i conclusions

Pel que fa a la provisió efectuada a 31 de desembre de 2001 s'ha verificat el següent:

- Tots els actius que l'ICF ha traspassat a dubtosos estan provisionats a 31 de desembre de 2001 seguint els percentatges de la Circular 4/1991.

Tot i això, tal com hem explicat, considerem que aquells préstecs dels quals existeixen dubtes raonables sobre el seu reemborsament total, s'haurien de traspassar a actius dubtosos per la totalitat del deute, no solament pels rebuts vençuts de més de 90 dies, independentment de si el capital vençut supera el 25%. Consegüentment s'haurà de dotar aquest deute amb criteris de màxima prudència, tal com assenyala la Circular.

- Tots els immobles adquirits en aplicació d'altres actius, a 31 de desembre de 2001 estan dotats seguint els criteris de la Circular 4/1991.
- Per a la resta d'immobilitzat adquirit en aplicació d'altres actius, en concret maquinària, a 31 de desembre de 2001 s'ha aplicat un percentatge inferior a l'establert en la Circular, fet que suposa una manca de provisió de 2,25 MPTA. Recomanem que s'adeqüi la provisió als percentatges de la Circular.
- Quant a l'immobilitzat, com ja hem esmentat en l'epígraf 2.3.3 d'aquest Informe, l'ICF comptabilitza aquesta provisió correctament dins l'epígraf de Passiu "Fons especials", però conjuntament amb el Fons d'insolvències. En la Circular 4/1991, existeix un epígraf diferenciat dins aquest epígraf general de "Fons especials" anomenat "Fons de cobertura de l'immobilitzat" que creiem que és on s'ha de comptabilitzar aquest tipus de provisió. Així, l'import de la provisió que s'hauria de comptabilitzar dins l'epígraf de "Fons de cobertura de l'immobilitzat" ascendeix, a 31 de desembre de 2001, a 566 MPTA.

L'entitat ens informa que, pel tancament de l'exercici 2002, aquesta reclassificació ja s'ha dut a terme.

- Per als traspassos de deute a Comptes d'ordre com Actius en suspens regularitzats realitzats durant l'any 2001, s'ha verificat que s'ha efectuat prèviament la corresponent dotació contra la provisió.
- Pel que fa a la provisió genèrica de l'1%, s'ha verificat el seu correcte càlcul prenent com a base els saldos a 31 de desembre de 2001 dels clients i dels avals vius (exceptuant els corresponents a sector públic).

- El Fons per a la cobertura estadística d'insolvències no s'ha calculat d'acord amb els criteris assenyalats en la Circular. Sí que s'ha vist, però, que a partir de l'any 2002 ja s'efectua la provisió segons els esmentats criteris.
- La dotació a la provisió d'insolvències en l'exercici 2001 és de 1.908,83 MPTA dels quals 1.884,86 MPTA corresponen a la dotació de la meitat dels avals assumits d'Hospital General de Catalunya. D'acord amb l'esmentat en l'Informe corresponent a l'exercici 2000, ja en aquell exercici caldria haver traspassat la totalitat del deute a clients dubtosos i haver-lo dotat en la seva totalitat. A més, d'acord amb el que s'explica en l'epígraf 2.3.3 d'Immobilitzat, la dotació de l'exercici s'hauria d'haver incrementat en 60,25 MPTA.

CONCLUSIÓ: De l'anàlisi de morositat efectuada per aquesta Sindicatura, i tenint en compte totes les observacions i recomanacions que es desprenen dels punts anteriors i de les conclusions que s'extreuen de l'anàlisi dels préstecs i avals concedits (vegeu l'epígraf 5.2 d'aquest Informe), podem concloure que la provisió per insolvències a 31 de desembre de 2001 cobreix raonablement els possibles incobrables en aquesta data.

Cal esmentar que les fallides presentades per Grup Mitasa, l'octubre de 2002, per Industrial de Carrocerrias, SCCRL, el març de 2003 i la decisió de tancament ordenat de l'empresa Hilados y Tejidos Puigneró, SA, el maig de 2003, representen fets posteriors que poden suposar finalment un risc per l'ICF. Igualment suposen fets posteriors la situació d'impagament de tots els rebuts amb venciment posterior a la data de tancament de l'exercici 2001 corresponents a Esport Esquí Parc, SA i a Pallars Industrial, SA.

2.4.6.2. *Altres fons específics*

El detall dels *Altres fons específics* a 31 de desembre de 2000 i de 2001 és el següent:

Concepte	31.12.00	31.12.01
FONS DE GARANTIA DE CRÈDITS DEPARTAMENTALS		
Fons de garantia d'avalis	323.326	421.473
Fons de garantia de les dones emprenedores	20.730	20.839
Fons de garantia de prevenció de riscos laborals	0	25.607
Fons de química fina	480.000	480.000
Fons de teixidors auxiliars	95.004	99.115
TOTAL FONS DE GARANTIA DE CRÈDITS DEPARTAMENTALS	919.060	1.047.034
ALTRES FONS	228.401	203.062
TOTAL ALTRES FONS ESPECÍFICS	1.147.461	1.250.096

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

FONS DE GARANTIA DE CRÈDITS DEPARTAMENTALS

- a) El Fons de garantia d'avalis va ser creat l'any 1987 en cooperació amb el Departament de Treball, per cobrir el risc dels avalis atorgats a societats cooperatives i anònimes laborals en préstecs que aquestes poguessin aconseguir d'altres entitats de crèdit. Les operacions d'avalis podien garantir la totalitat del crèdit atorgat, sempre que la xifra estigués compresa entre 1 MPTA i 15 MPTA o imports superiors si venien autoritzats per Acord de Govern de la Generalitat. Tot i ser un Fons per a garantir avalis, excepcionalment segons Conveni, l'ICF pot concedir algun finançament sota la modalitat de préstec directe amb càrrec a aquest fons.

El fons es dota amb les aportacions del Departament de Treball que a 31 de desembre de 2001 ascendeixen a 505 MPTA des de l'origen del fons i, concretament en l'any 2001 han estat de 25 MPTA. A més, també es dota amb els rendiments que generi aquest fons, 15,16 MPTA per l'any 2001. Per últim, el fons es rebaixa pels imports dels préstecs avalats assumits per l'ICF, 1,49 MPTA l'any 2001, i se li incorporen posteriors cobraments de quantitats prèviament assumides, que per l'any 2001 ascendeixen 59,47 MPTA.

A 31 de desembre de 2001, l'import dels préstecs i/o avalis assumits per l'ICF amb càrrec al fons des de la seva creació ha estat de 201,89 MPTA, i queden 220,44 MPTA de préstecs vius amb garantia d'aquest fons.

- b) El Fons de garantia de préstecs per a dones emprenedores va ser creat l'1 de juliol de 1999 pel Conveni de col·laboració subscrit entre el Departament de Treball, la Fundació Internacional de la Dona Emprenedora (FIDEM) i l'ICF, amb l'objectiu de donar garanties complementàries a microcrèdits pel finançament de projectes d'autoempresa presentats per dones i que comportin la creació de llocs de treball. Aquest conveni se signà per donar compliment a les línies directrius II i IV marcades en la Cimera de Luxemburg.

Aquest fons ha estat dotat de 20 MPTA i cada any són incorporats els rendiments pels interessos que genera. L'import màxim dels préstecs concedits amb garantia d'aquest fons és de 2 MPTA. A 31 de desembre de 2001 s'havien concedit 19 préstecs amb garantia d'aquest fons, el saldo viu dels quals és, a la mateixa data, de 26,49 MPTA.

- c) El Fons de garantia de prevenció de riscos laborals ha estat creat l'1 de gener de 2001 mitjançant un conveni entre el Departament de Treball i l'ICF pel finançament d'inversions en prevenció de riscos laborals.

Aquest fons s'ha dotat inicialment de 25 MPTA i la seva durada és indefinida. Cada any se li incorporaran els rendiments pels interessos que generi. A final d'any, no s'havia concedit encara cap préstec amb càrrec a aquest fons.

- d) El Fons de química fina va ser creat pel Conveni de col·laboració de 23 de juny de 1989 entre la Comissió Interdepartamental per a la Recerca i Innovació Tecnològiques (CIRIT) i la Comisión Interministerial de Ciencia y Tecnología (CICYT) pel qual ambdues comissions es comprometen a finançar al 50% l'acció número 2 (projectes concertats) dins el programa de Química Fina de la Comunitat Autònoma.

Posteriorment, el 15 de gener de 1990, l'ICF va signar un conveni amb la CIRIT i el Departament d'Indústria i Energia (DIE) on s'instrumentava una línia de crèdit privilegiat sense interès per tal de finançar projectes d'investigació que s'adaptessin als objectius previstos pel Programa de Química Fina de la Generalitat integrat en el "Plan Nacional de Investigación Científica y Técnica" (PLANICYT) que va ser aprovat pel Consell de Ministres de 2 de juny de 1989. Aquest conveni té una durada indefinida llevat que alguna part en demani la resolució.

Les aportacions al fons fins a 31 de desembre de 2001 han estat de 480 MPTA (al 50%) i, amb càrrec al fons, es van concedir 424,51 MPTA de préstecs, el saldo viu dels quals és de 4,9 MPTA a 31 de desembre de 2001. Fins a aquesta data, no s'ha produït cap incidència en els préstecs concedits amb càrrec al fons.

A diferència dels fons esmentats anteriorment, els interessos que genera aquest fons serveixen per a remunerar l'ICF.

Donat que al novembre de 2002 s'amortitza l'últim préstec que quedava pendent, garantit amb aquest fons, el març del 2003 l'ICF ha retornat les aportacions al fons al Departament.

- e) El Fons de teixidors auxiliars va ser creat el 26 de març de 1991 pel Conveni de col·laboració signat entre el DIE, l'ICF, el Gremi de teixidors auxiliars del Vallès i l'Associació Catalana de Teixidors Auxiliars. La seva finalitat era finançar operacions del subsector de teixidors auxiliars.

El fons va ser dotat per import de 100 MPTA i s'incrementa pels rendiments dels interessos que genera. Es van concedir sis préstecs amb càrrec a aquest fons (la data límit de sol·licitud era el 30 de juny de 1991) i l'últim va finalitzar durant l'any 2000. Les aplicacions al fons per impagats han estat de 44,54 MPTA.

Donat que ja no hi ha préstecs garantits amb càrrec a aquest fons, el saldo pendent d'aquest s'ha de retornar, la qual cosa ens comenta l'entitat que s'ha fet al març del 2003.

ALTRES FONTS

Dins aquest compte es recullen els interessos de préstecs i avals morosos que, segons determinen les directrius de la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya, no es poden comptabilitzar com a ingrés fins que no es cobrin. Quan els préstecs dubtosos entren en via executiva, i per tal de procedir a la seva reclamació judicial, els interessos es reconeixen comptablement en el Passiu del Balanç en aquest compte.

2.4.7. Capital, Reserves i Resultats

El moviment dels comptes de *Capital*, *Reserves* i *Resultat de l'exercici* durant l'exercici 2001 és el següent:

	Capital	Reserves	Resultat de l'exercici
Saldo a 31 de desembre de 2000	13.140.000	1.127.919	1.822
Distribució de resultat de l'exercici 2000	-	1.822	(1.822)
Resultat de l'exercici 2001	-	-	25.077
Saldo a 31 de desembre de 2001	13.140.000	1.129.741	25.077

Imports en milers de pessetes.

Font: Elaboració per la Sindicatura a partir dels majors de l'ICF

El capital de l'ICF inclou les aportacions de la Generalitat (des de la creació de l'Institut) al Fons patrimonial de l'entitat, que a 31 de desembre de 2001 era de 13.140 MPTA. Per tant, la descripció de l'epígraf de Passiu hauria de ser, seguint la nomenclatura de la Circular 4/1991, *Fons de Dotació* i no *Capital*.

L'entitat ens informa que, pel tancament de l'exercici 2002, s'ha modificat la descripció de l'epígraf *Capital* passant a denominar-se *Fons Patrimonial*.

Dins del *Capital* s'inclouen 2.356 MPTA corresponents a Transferències de capital pendents de cobrament. Aquest import es troba comptabilitzat en l'actiu del Balanç de situació en l'epígraf de *Fons de dotació pendent de desemborsament*. En tant que aquest import no està encara cobrat, entenem que s'ha de comptabilitzar en el Passiu del Balanç de situació, en un epígraf diferent del de *Capital* (o *Fons de Dotació* un cop corregit), com a Aportacions a compte del Fons de Dotació pendent de cobrament.

Pel que fa a les *Reserves*, que a 31 de desembre de 2001 ascendeixen 1.129,74 MPTA, inclouen les distribucions a aquest compte dels beneficis d'exercicis anteriors.

El *Resultat de l'exercici* ascendeix a 25,08 MPTA de benefici.

2.5. NOTES AL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS

2.5.1. Productes financers, costos financers i marge d'intermediació o financer

Dins l'epígraf *Productes financers* s'inclouen els interessos i rendiments assimilats obtinguts pels crèdits concedits (5.091,02 MPTA), així com pels comptes corrents en entitats bancàries (33,25 MPTA). També s'inclouen els interessos a cobrar per derivats financers (625,92 MPTA).

Dins l'epígraf *Costos financers* s'inclouen els interessos i càrregues assimilades que meriten els préstecs concedits a l'ICF (2.226,67 MPTA), les despeses de l'emissió d'emprèstits, és a dir, interessos meritats i la part de la prima d'emissió i del cupó corregut, que es periodifiquen al llarg de la vida dels emprèstits (1.512,40 MPTA). També s'inclouen els interessos a pagar pels derivats financers (479,90 MPTA), els interessos que remuneren els fons específics (fons de garantia d'aval, de la dona emprenedora, de teixidors auxiliars i de compensació del Departament de Comerç, Indústria i Turisme) (26,64 MPTA), i les despeses per comissions (7,57 MPTA).

El marge d'intermediació o financer correspon a la diferència entre el rendiment dels productes financers i els costos financers. Aquest marge ha estat de 1.497,02 MPTA.

2.5.2. Comissions percebudes per avals

Dins aquest epígraf s'inclouen les comissions que percep l'ICF pels avals que concedeix. Aquestes comissions ho són en concepte d'estudi, i es cobren en el moment de la formalització de l'aval, i d'administració i risc, que es cobren al llarg de la vida de l'aval.

Amb aquest ingrés, el marge ordinari ascendeix a 1.601,05 MPTA.

2.5.3. Despeses d'explotació

A continuació s'analitzen les despeses de personal i les despeses generals incloses dins les *Despeses d'explotació*. Pel que fa a l'epígraf de contribucions i d'impostos, s'ha verificat la seva raonabilitat, i que s'inclouen l'Impost sobre béns immobles relatiu als immobles adquirits en aplicació d'altres actius, les taxes de recollida d'escombraries, guals, etc.

a) Despeses de personal

El detall de les *Despeses de personal* per l'any 2001 és el següent:

Concepte	2001
Sous i salaris	152.615
Productivitat i gratificacions extraordinàries	13.298
Seguretat Social	40.060
TOTAL DESPESES DE PERSONAL	205.973

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 2001.

Per resolució del Departament de Treball d'1 de febrer de 2001, publicada en el DOGC 3353, de 22 de març de 2001, es disposa la inscripció del Conveni col·lectiu específic de l'ICF per als anys 2000-2003. Aquest Conveni és el que regeix en l'ICF a partir de l'any 2000.

La plantilla mitjana de l'any 2001 va ser de 33,58 treballadors, que suposava un augment respecte de l'any 2000 del 3,87%. La plantilla a 31 de desembre de 2001 es componia de trenta-sis treballadors.

La variació de sous i salaris del 2001 respecte del 2000 suposa un increment global del 0,7%, que és correcte d'acord amb les disposicions limitatives sobre despeses de personal contingudes en la Llei 14/2000, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2001.

b) Despeses generals

Dins les despeses generals s'inclouen principalment les despeses d'arrendament de les oficines, les de reparació i conservació, les dietes de la Junta de Govern de l'ICF, les de publicitat i propaganda, les de subministraments, les de serveis externs i altres de petits imports. El detall d'aquestes despeses per a l'exercici 2001 és el següent:

Concepte	2001
Arrendaments i cànon	24.670
Reparacions i conservació	26.061
Subministraments	4.840
Material d'oficina	6.258
Comunicacions	7.061
Publicitat, propaganda i relacions públiques	17.395
Serveis de professionals independents	121.498
Despeses dels òrgans de govern	23.390
Primes d'assegurances	2.865
Altres serveis	13.889
TOTAL Despeses generals	247.927

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 2001.

Les despeses de l'any 2001 respecte de les de l'any 2000 s'han incrementat en un 3,36%. En general, les despeses s'han mantingut amb una evolució molt

estable. Cal destacar l'augment en el concepte *Reparacions i conservació* degut a la imputació de 24,56 MPTA dels serveis de manteniment del sistema d'informació de l'ICF, feta per Debis It Service España, SA. En l'any 2000, aquesta prestació es va comptabilitzar dins dels *Serveis de professionals independents* per 62,26 MPTA, mentre que aquest any es comptabilitza dins aquests serveis una part, 31,29 MPTA, mentre que una altra part, 24,56 MPTA, es comptabilitza dins les *Reparacions i conservació* per conservació de programes informàtics.

Les despeses dels òrgans de govern han ascendit a 23,39 MPTA en l'any 2001. S'ha comprovat que els pagaments es corresponguin amb les assistències, essent el resultat satisfactori.

Quant a les assegurances, s'ha verificat l'existència dels informes favorables de la Direcció General de Patrimoni, previ a la seva contractació, tal com és preceptiu, llevat d'un cas d'una renovació de contracte en què la Direcció General de Patrimoni no informa favorablement perquè l'ICF no li dóna la informació que requeria per a formular una opinió. Per a properes renovacions, cal demanar l'informe favorable de la Direcció General de Patrimoni almenys amb tres mesos d'antelació al venciment ja que si fos necessari comunicar la no renovació, la Llei 50/1980 obliga a notificar la no renovació a l'assegurador dos mesos abans del venciment.

Quant a l'assegurança de vida contractada per l'Institut a favor del director s'ha comprovat que l'entitat fa el corresponent ingrés a compte de l'IRPF, atès que segons la normativa fiscal, les primes satisfetes per l'empresa per aquest concepte constitueixen retribucions en espècie subjectes a l'Impost.

2.5.4. Dotació al Fons d'insolvències

La dotació al Fons d'Insolvències per a l'any 2001 ha estat de 1.908,83 MPTA que inclou, principalment 1.878,29 MPTA corresponents a la meitat dels avals assumits d'Hospital General de Catalunya, SA que, com s'explica en l'epígraf 2.4.6.1 s'haurien d'haver dotat en l'exercici 2000 i no en l'exercici 2001.

2.5.5. Menyscabaments extraordinaris

El detall dels *Menyscabaments extraordinaris* per a l'exercici 2001 és el següent:

Concepte	2001
Pèrdues diverses i eventuais	48.598
Despeses judicials	16.052
Altres despeses de finques adjudicades	1.509
Altres menyscabaments	2.042
Pèrdues per venda d'immobilitzat	37.400
TOTAL Menyscabaments extraordinaris	105.601

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 2001.

Dins les *Pèrdues diverses i eventuais* s'inclouen despeses d'exercicis anteriors regularitzades en l'any 2001 per conceptes diversos com ara Impostos sobre béns immobles corresponents a immobles adquirits en aplicació d'altres actius que l'ajuntament corresponent no liquida fins a l'any 2001. També s'inclouen despeses de l'exercici 2001 imputades com a extraordinàries per tractar-se de despeses no pròpies de l'activitat típica de l'ICF com, per exemple, les quotes d'urbanització referents a immobles ubicats en polígons industrials que l'ICF té en aplicació d'altres actius. En aquest cas entenem que correspondria classificar les esmentades despeses dins el compte *Altres despeses de finques adjudicades*.

Dins les *Despeses judicials* s'inclouen les despeses per reclamació de morosos, com ara els honoraris dels procuradors dels tribunals, dels advocats, pels procediments d'execució que es produeixen pel fet que el prestatari deixa de pagar els seus rebuts a l'Institut, etc. Aquestes despeses es repercuteixen amb posterioritat al client (prestatari) i es comptabilitzen com a ingrés extraordinari un cop es facturen.

Els *Altres menyscabaments* inclouen 2,04 MPTA per diferències de canvi d'un préstec sindicat atorgat per l'ICF, que estava prefixat en dòlars.

Les *pèrdues per venda d'immobilitzat* corresponen a la venda dels telers de Basicplane que l'entitat havia adquirit per aplicació d'altres actius. Donat que en la comptabilització de la baixa d'aquest immobilitzat no s'ha tingut en compte la provisió existent, aquestes pèrdues haurien d'haver estat de 27,9 MPTA.

2.5.6. Beneficis extraordinaris i atípics

El detall dels *Beneficis extraordinaris i atípics* per a l'exercici 2001 és el següent:

Concepte	2001
Beneficis per la venda d'immobilitzat	72.194
Beneficis no imputables a l'exercici	14.043
Beneficis d'exercicis anteriors per interessos dubtosos	151.520
Altres conceptes	739.740
TOTAL Beneficis extraordinaris i atípics	977.497

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 2001.

Com s'observa en el detall, s'inclouen 72,19 MPTA corresponents a beneficis per la venda d'immobilitzat propietat de l'ICF que s'ha obtingut en processos d'execució de garanties hipotecàries immobiliàries per manca de pagament. A més, s'inclouen 151,52 MPTA per l'import dels interessos meritats no comptabilitzats com a ingrés per ser de clients dubtosos i que, seguint les instruccions comptables del Banc d'Espanya no es comptabilitzen mentre no es cobrin. Així, doncs, es registra la meritació dels interessos, ja sigui per cobrament, o bé per haver passat de la consideració de dubtós cobrament a cobrament impagat, amb autorització del director general.

Per últim, s'inclouen 739,74 MPTA d'altres conceptes, que comprenen l'ingrés del Servei Català de la Salut per 376,69 MPTA pel deute de l'Hospital General de Catalunya, així com un ingrés que reconeix un excés de provisió per insolvències per 300 MPTA que, com s'ha esmentat en l'apartat B) de l'epígraf 2.4.6.1 caldria haver imputat com a *Provisions aplicades a la seva finalitat*. També s'inclouen 14,02 MPTA corresponents a una part del cobrament per manament judicial en relació al deute d'Hoteles Confort, SA. L'import total d'aquest cobrament per manament judicial és de 42,86 MPTA. Tal com s'explica en l'epígraf 2.4.5, el deute d'Hoteles Confort, SA a 31 de desembre de 2000 s'hauria d'haver provisionat com a *Actiu dubtós* que era. A més, en el mateix exercici s'hauria d'haver reconegut el benefici per la venda de l'Hotel Rey Don Jaime a Rancho Hotel, SA. Finalment, en l'any 2001, el que hauria només de quedar és la comptabilització del cobrament dels 42,86 MPTA com a *Provisions aplicades a la seva finalitat* i no com a benefici extraordinari.

La resta dels altres conceptes es tracta de petits imports com ara els ingressos per lloguers de dues naus industrials en el polígon Riu d'Or davant de Sant Fruitós de Bages i la facturació de les despeses ocasionades per actuacions professionals en procediments d'execució d'operacions de préstecs i avals impagats.

2.6. NOTES ALS COMPTES D'ORDRE

La norma 34 de la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya regula els Comptes d'ordre per les entitats de crèdit. En aquests comptes s'han de recollir els saldos representatius de drets, obligacions i altres situacions jurídiques que en el futur puguin tenir repercussions patrimonials, així com altres saldos necessaris per a reflectir totes les operacions realitzades per les entitats.

A continuació es descriuen els comptes d'ordre que presenta l'ICF els imports dels quals a 31 de desembre de 2000 i de 2001 són els següents:

COMPTES D'ORDRE	31.12.00	31.12.01
Passius contingents	13.081.400	8.791.846
Compromisos i riscos contingents	18.735.008	20.683.969
Operacions de futur	8.526.036	23.764.636
Altres comptes d'ordre	11.264.723	24.084.593
TOTAL COMPTES D'ORDRE	51.607.167	77.325.044

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes Anuals de l'ICF per a l'any 2001.

2.6.1. Passius contingents

El detall d'aquest epígraf a 31 de desembre de 2000 i de 2001, tal com es desprèn del detall dels comptes d'ordre, és el següent:

PASSIUS CONTINGENTS	31.12.00	31.12.01
Avals línia general	2.160.284	2.186.102
Avals línia hospitalària	5.660.226	5.342.273
Avals línia assistència social	885.432	505.561
Avals línia Fons de Garantia	20.498	12.600
Passius contingents dubtosos	473.666	464.017
Altres passius contingents	3.881.294	281.293
TOTAL PASSIUS CONTINGENTS	13.081.400	8.791.846

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes Anuals de l'ICF per a l'any 2001.

En aquest epígraf s'inclou el risc viu a 31 de desembre, pels avals que ha concedit l'ICF, desglossat per les línies de concessió. L'any 2001 el risc viu ascendia a 8.791,85 MPTA (a 31 de desembre de 2000 ascendia a 13.081,4 MPTA).

S'ha verificat que el risc viu és el correcte a 31 de desembre de 2001.

Pel que fa a la legalitat, s'ha comprovat, a més, que el risc viu total no supera el límit de 25.250 MPTA que fixa la Llei 14/2000, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per al 2001.

En l'epígraf de *Passius contingents dubtosos* s'inclouen els principals dels avals que ha hagut d'assumir i pagar l'ICF per operacions avalades i que han resultat moroses. Quan s'assumeix un aval s'activa dins d'*Actius dubtosos* i es comptabilitza l'assumpció del principal, i es provisionen dins la provisió per insolvències. Tot i això, es verifica que a 31 de desembre de 2001 no s'han provisionat els 12,61 MPTA corresponents a Transportes Hermanos Clemente, fet que s'analitza en l'epígraf 5.2.1.2.

En *Altres passius contingents* s'inclouen també avals assumits i pagats per l'ICF però per als quals en principi l'entitat considera que l'operació no es pot

considerar dubtosa. En concret, a 31 de desembre de 2001 s'inclou l'aval assumit per 281,29 MPTA corresponent a Barcelonesa de Inversiones, SA que s'analitza en l'epígraf 5.2.1.2.

2.6.2. Compromisos i riscos contingents

En aquest epígraf s'inclouen les quantitats pendents de lliurar corresponents als préstecs concedits per l'ICF que, a 31 de desembre de 2001, ascendien a 20.683,97 MPTA, d'un total de préstecs concedits en la mateixa data de 115.679,61 MPTA.

2.6.3. Operacions de futur

En aquest epígraf s'inclouen les quantitats pendents de venciment a 31 de desembre per operacions de futur que ha contractat l'ICF. En concret, es tracta de quatre swaps, tres contractats durant l'any 1999 i un durant l'any 2001.

2.6.4. Altres Comptes d'ordre

El detall d'aquest epígraf a 31 de desembre de 2000 i de 2001, tal com es desprèn del detall dels Comptes d'ordre és el següent:

ALTRES COMPTES D'ORDRE	31.12.00	31.12.01
Disponible a favor de l'entitat	6.400.000	11.650.000
Efectes condicionals rebuts en comissió de cobrament	21.794	223.027
Actius en suspens regularitzats	3.346.125	7.120.607
Productes meritats d'actius dubtosos	132.964	181.928
Actius en mandat d'execució	1.363.840	1.897.018
Compromisos assumits	0	3.012.013
TOTAL ALTRES COMPTES D'ORDRE	11.264.723	24.084.593

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes Anuals de l'ICF per a l'any 2001.

El *Disponible a favor de l'entitat* recull l'import pendent de ser disposat de les operacions d'endeutament de l'ICF. A 31 de desembre de 2001, l'import pendent de ser disposat ascendia a 11.650 MPTA, corresponents a préstecs formalitzats en diferents entitats bancàries.

Dins els *Efectes condicionals i altres valors rebuts en comissió de cobrament* s'inclouen lletres o altres efectes endossats en garantia pels seus prestataris, amb la finalitat de disminuir el deute quan es facin efectives.

Els *Actius en suspens regularitzats* inclouen els saldos de clients considerats fallits pel Director General de l'ICF. Per tant, es donen de baixa de l'actiu i es

passen a despesa en el Compte de pèrdues i guanys, a través de la dotació a la provisió per insolvències i s'incorporen a aquest compte d'ordre. Tal com s'estableix en la Circular 4/1991 del Banco de España, es mantindran en comptes d'ordre fins a la seva definitiva extinció, per prescripció, condonació o altres causes, o bé fins a la seva recuperació. En aquest últim cas, l'import recuperat s'abonarà a pèrdues i guanys. S'inclouen els interessos i demores dels préstecs impagats girats al prestatari i no cobrats, d'acord amb el criteri de la Circular 4/1991, del Banco de España. Es registren en comptes d'ordre fins al traspàs del principal a actius en suspens regularitzats. Un cop traspassada l'operació a aquesta consideració, ja no és necessari continuar calculant interessos. L'augment d'un any a l'altre correspon al deute de 3.763,16 MPTA de l'Hospital General de Catalunya traspassat durant aquest exercici.

Tal com s'indica en la Circular 4/91 del Banco de España, els interessos de les operacions de dubtós cobrament no es registraran com a productes (ingressos en el Compte de pèrdues i guanys), mentre no es cobrin. Així, doncs, l'ICF comptabilitza aquests interessos en el compte d'ordre *Productes meritats d'actius dubtosos* i no cobrats, des de la seva comptabilització en l'epígraf de dubtosos fins al seu cobrament o inici de la via executiva, moment en què es rebaixa d'aquest compte i es traspassa al compte d'actiu *Actius dubtosos* i al compte de passiu *Altres fons, creditors per interessos pendents de liquidar*.

Els *Actius en mandat d'execució* inclouen els imports pagats pels departaments de la Generalitat a l'ICF per deutes impagats amb garantia de dotació pressupostària o per disposicions del Fons de garantia d'avalis o del Fons per a la dona emprenedora. Mentre estan en aquest compte, tot i que el departament ha abonat l'import impagat, l'ICF continua amb les gestions de reclamació judicial dels imports al client; en cas que es recuperés algun dels imports els retornaria al departament corresponent.

Els *Compromisos assumits* correspon a l'import pendent de pagament a l'ICF per part del Servei Català de la Salut en virtut de l'Acord de Govern de la Generalitat de 13 de desembre de 1999 arran de la fallida de l'Hospital General de Catalunya. L'import global és de 3.766,88 MPTA a pagar en deu anualitats successives des de l'any 2000.

3. FISCALITZACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

Els pressupostos de l'ICF corresponents a l'exercici 2001 i aprovats per la Llei 14/2000, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2001, preveïen uns ingressos i despeses en el pressupost d'explotació, de 5.400 MPTA i uns recursos i dotacions en el pressupost de capital de 39.568,07 MPTA.

Per a l'any 2001, l'Entitat ja fa una liquidació del pressupost d'explotació i una liquidació del pressupost de capital de manera separada.

D'altra banda, s'ha de dir que la liquidació del pressupost de l'ICF no es prepara amb el mateix desglossament que apareix en el pressupost aprovat per la Llei de pressupostos, on el detall arriba fins a les partides que componen els conceptes. L'Institut liquida alguns conceptes tan sols per capítols pressupostaris, com són les Despeses de personal i les Despeses de béns corrents i serveis, en el Pressupost d'explotació i les Inversions reals en el Pressupost de capital. Es recomana efectuar les liquidacions dels pressupostos amb el mateix detall que apareix en la Llei de pressupostos per tal que d'aquestes liquidacions s'obtingui la informació com més detallada millor.

A part de la liquidació pressupostària pròpiament dita, l'entitat incorpora comentaris a aquesta, on s'expliquen les principals desviacions.

3.1. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST D'EXPLOTACIÓ

A continuació es presenta la liquidació del pressupost d'explotació de l'ICF corresponent a l'exercici 2001:

PRESSUPOST D'EXPLOTACIÓ

Capítol	Descripció	Recursos inicials	Drets liquidats	Diferència	Variació
		(1)	(2)	(2-1)	(2/1-1)%
	<u>Ingressos d'explotació</u>				
V	Ingressos patrimonials				
	- Interessos de préstecs	5.056.100	5.091.024	34.924	100,69
	- Interessos de dipòsits	37.300	33.251	(4.049)	89,14
	- Altres ingressos	306.600	729.949	423.349	238,08
	- Beneficis extraordinaris	-	977.497	977.497	-
	Total ingressos d'explotació	5.400.000	6.831.721	1.431.721	126,51
	<u>Despeses d'explotació i superàvit exercici</u>				
I	Despeses de personal	247.192	205.973	(41.219)	83,33
II	Despeses de béns corrents i serveis	487.951	367.851	(120.000)	75,39
III	Despeses financeres	4.200.000	4.253.173	53.173	101,27
V	Amortització i superàvit d'explotació				
	- Dotacions amortitzacions	70.000	70.821	821	101,17
	- Dotacions d'insolvències	-	1.908.826	1.908.826	-
	- Superàvit explotació	394.857	25.077	(369.780)	-
	Total despeses d'explotació i superàvit d'explotació	5.400.000	6.831.721	1.431.821	126,51

Imports en milers de pessetes.

A part de la liquidació pressupostària pròpiament dita, l'entitat incorpora comentaris a aquesta, on s'expliquen les principals desviacions.

Al marge de les observacions ja esmentades a l'inici del capítol, a continuació fem una anàlisi d'altres aspectes que hem observat en la realització de la liquidació del pressupost d'explotació.

- S'observa que en el Pressupost inicial no s'han previst les Dotacions d'insolvències pel que fa a Despeses d'explotació, concepte que s'ha d'incloure en el Pressupost inicial calculat amb la millor estimació possible.

Tampoc no s'han previst en el Pressupost inicial els *Beneficis extraordinaris i atípics* que sí es consideren, però, com a drets liquidats. Cal assenyalar que de l'anàlisi d'aquestes partides, s'observa l'existència de conceptes reiteratius any rere any, com els beneficis per venda d'immobilitzat, els beneficis d'exercicis anteriors per interessos dubtosos, els ingressos per lloguers i per cànons anuals, les despeses judicials, etc. Tot i que és difícil preveure un import per alguns dels conceptes, aquelles partides que es repeteixen al llarg dels anys, i d'acord amb l'experiència d'anys anteriors i amb la realitat del moment, es podrien preveure ja en el Pressupost inicial.

Recomanem, per tant, la seva inclusió en el pressupost inicial, com a més recursos els *Beneficis extraordinaris* i com a més dotació els *Menyscabaments extraordinaris*.

- La partida Amortització i superàvit d'explotació inclou tant en el Pressupost inicial com en els drets liquidats el superàvit d'explotació que coincideix amb el resultat de l'exercici 2001. El resultat de l'exercici no s'ha de preveure en el Pressupost inicial ni tampoc no s'ha de considerar com a dret liquidat. En la liquidació pressupostària s'ha de calcular el resultat de la liquidació pressupostària per diferència entre drets liquidats i obligacions reconegudes i conciliar aquest resultat, si escau, amb el resultat d'explotació.

Les desviacions que es produeixen entre els imports previstos inicialment i els liquidats responen principalment al caràcter estimatiu que tenen els crèdits inicials en funció de l'activitat prevista. Cal destacar com a desviacions del pressupost d'explotació més importants les següents:

- En l'apartat d'Ingressos d'explotació cal destacar com a principal desviació, els Beneficis extraordinaris obtinguts per la venda d'actius fixos no funcionals, derivats d'expedients d'execució de garanties hipotecàries immobiliàries, els quals no estaven previstos inicialment com ja hem comentat. La variació de la partida Altres ingressos ve motivada per la variabilitat del tipus d'interès de les operacions de swap.

- En l'apartat de Despeses d'explotació la principal desviació ve motivada perquè no s'havien considerat les Dotacions d'insolvències en el Pressupost inicial i en canvi sí s'han liquidat.

Cal dir que les despeses en personal han estat inferiors a les pressupostades inicialment, a causa de les diferències entre la plantilla aprovada i la que realment té contractada durant el 2001. L'import liquidat també és inferior a l'import pressupostat en el concepte de Despeses i en béns i serveis.

3.2. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE CAPITAL

A continuació es presenta la liquidació del pressupost de capital de l'ICF corresponent a l'exercici 2001.

PRESSUPOST DE CAPITAL

Capítol	Descripció	Recursos inicials (1)	Drets liquidats (2)	Diferència (2-1)	Variació (2/1-1)%
<u>Ingressos de capital</u>					
V	Recursos generats	464.857	2.004.723	1.539.866	431,26
VI	Alienació d'inversions reals	-	233.470	233.470	-
VIII	Variació d'actius financers				
	- Reintegrament de préstecs	12.000.000	15.701.614	3.701.614	130,85
	- Dipòsits rebuts	-	130.052	130.052	-
	- Variació capital circulant	-	198.140	198.140	-
IX	Variació de passius financers	27.103.211	34.199.480	7.096.269	126,18
	Total Ingressos de capital	39.568.068	52.467.479	12.899.411	132,60
<u>Dotacions de capital</u>					
VI	Inversions reals				
	- D'ús propi	510.000	59.450	(450.550)	11,66
	- No funcional	-	129.900	129.900	-
VIII	Variació d'actius financers				
	- Concessió de préstecs	32.000.000	37.372.718	5.372.718	116,79
	- Constitució de dipòsits	100.000	2.078	(97.922)	2,08
	- Variació capital circulant	4.846.957	-	(4.846.957)	-
IX	Variació de passius financers	2.111.111	14.903.333	12.792.222	705,95
	Total Dotacions de capital	39.568.068	52.467.479	12.899.411	132,60

Imports en milers de pessetes.

A part de la liquidació pressupostària pròpiament dita, l'entitat incorpora comentaris a aquesta, on s'expliquen les principals desviacions.

Al marge de les observacions ja esmentades a l'inici del capítol, a continuació fem una anàlisi d'altres aspectes que hem observat en la realització de la liquidació del pressupost de capital.

- En l'apartat d'Ingressos de capital les desviacions respecte dels ingressos pressupostats inicialment ve motivada per la no inclusió en el Pressupost inicial de la partida d'Alienació d'inversions reals d'immobilitzat no funcional i que sí s'ha liquidat. Aquest concepte fa referència a l'execució de préstecs i posterior adjudicació a favor de l'ICF de les garanties hipotecàries immobiliàries.

El concepte Recursos generats per les operacions equival al flux de caixa generat per l'Institut i s'hi destinen els imports de les dotacions per amortitzacions i per insolvències, així com el superàvit d'explotació.

També ha tingut una desviació important el concepte de Reintegrant de préstecs que correspon al capital amortitzat dels préstecs concedits per l'ICF.

La Variació de passius financers ha experimentat un increment de la disposició de l'endeutament per part de l'ICF superior a la prevista inicialment. Aquesta desviació respon a la gestió de l'endeutament de l'ICF que comporta l'amortització accelerada de crèdits que no interessen a causa de la disminució del tipus d'interès (com es pot veure en l'apartat de Dotacions de capital) i a la posterior contractació de nous crèdits amb nous tipus d'interès.

- En l'apartat de Dotacions de capital, les Inversions reals s'han vist afectades per la no realització de les obres previstes a l'edifici que l'ICF va comprar en l'exercici 2000 destinat a ser la nova seu de l'Institut, i per la no previsió inicial de l'adquisició d'Immobles adquirits en aplicació d'altres actius, com ja hem comentat a l'inici de les observacions.

També destaca la major activitat creditícia respecte el que estava previst, tal com es pot veure en la variació del concepte Concessió de préstecs concedits que fa referència al capital disposat dels crèdits concedits.

La Variació de passius financers ha experimentat un increment de l'amortització de l'endeutament per part de l'ICF superior a la prevista inicialment. Aquesta desviació respon a una falta de previsió de crèdits que s'havien d'amortitzar durant l'exercici i, també respon a la gestió de l'endeutament que hem comentat a l'inici d'aquest punt.

Dintre l'article "Variació del capital circulant" s'inclou la variació neta de les restants partides de l'actiu i passiu no explicades per les altres rúbriques pressupostàries. Aquesta partida pot tenir signe positiu (en aquest cas es

tracta d'un ingrés de capital) o signe negatiu (en aquest cas es tracta d'una dotació de capital). En el pressupost corresponent a l'exercici 2001 s'havia previst una variació positiva del capital circulant, de 198,14 MPTA. Finalment, en la liquidació pressupostària, a causa principalment del traspàs del deute de l'Hospital General de Catalunya a Actius en suspens regularitzats es produeix una variació negativa del capital circulant, de 4.846,96 MPTA).

4. FISCALITZACIÓ DE LA LEGALITAT

En la fiscalització dels estats financers i de les liquidacions pressupostàries s'han analitzat aspectes legals de caire comptable, pressupostari, laboral, fiscal, etc. En aquest capítol la fiscalització de la legalitat se centra en els procediments de contractació que segueix la Societat i en l'elaboració del Programa d'actuació, d'inversions i de finançament (PAIF).

4.1. FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ

4.1.1 Legislació aplicable

L'ICF és una entitat de dret públic que, d'acord amb allò que preveu l'article 1.b) de l'EIPC, té personalitat jurídica pròpia, està sotmesa a la Generalitat i ha d'ajustar la seva activitat a l'ordenament jurídic privat.

L'actual marc normatiu és el Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques (LCAP).

En l'article 1.3 de l'esmentada llei s'estableixen els requisits per a determinar quines entitats públiques estan dins el seu àmbit d'aplicació subjectiva. L'ICF compleix aquests requisits i, per tant, ha d'ajustar la seva activitat contractual a la LCAP.

4.1.2. Procediments emprats per l'ICF

L'ICF no té establert un manual de procediments de contractació clarament definit. A més no disposa d'un registre de contractes formalitzats.

L'ICF adjudica els seus contractes pel procediment negociat (amb consulta o sense i negociació amb diversos empresaris/proveïdors). Cal dir, però, que molts contractes de l'ICF no superen els 2 MPTA i que, per tant, com a contractes menors, és correcta la contractació realitzada.

La resta de contractes adjudicats per imports superiors a 2 MPTA són els que han estat objecte d'anàlisi en l'epígraf següent.

Les propostes de despesa i totes les ordres de pagament estan signades pel director general de l'ICF. És a dir, no es paga cap factura que no estigui prèviament autoritzada pel director general.

4.1.3. Anàlisi del procediment

Per a realitzar el treball d'anàlisi de la contractació de l'exercici 2001 i donat que l'ICF no disposa d'un registre de contractes formalitzats, hem seleccionat tots aquells conceptes del Compte de pèrdues i guanys i dels comptes d'inversió de l'actiu del Balanç, susceptibles de ser objecte de contractació, a part de seleccionar aquells proveïdors amb un volum de facturació anual a l'ICF superior a 2 MPTA. A més, s'ha fet un seguiment dels contractes analitzats en l'Informe de fiscalització 18/1999-E de la Sindicatura de Comptes.

El resultat de l'anàlisi ha estat el següent:

- a) Hi ha algun proveïdor en què queda justificada la contractació sense concurrència i publicitat com ara el propietari de les oficines que ocupa l'ICF en règim de lloguer (Cofibalto, SA).
- b) Estudi de prefactibilitat d'un banc europeu a Nord-Àfrica per a la industrialització i el desenvolupament, contractat el 15 de gener de 2001 amb DFC, SA per 16,41 MPTA. S'ha adjudicat mitjançant el procediment negociat amb sol·licitud d'una única oferta i l'expedient conté l'informe justificatiu de la utilització d'aquest procediment per raons tècniques i atenent al caràcter reservat de l'estudi.
- c) Contracte de 19 de juliol de 2001 signat amb AIS Aplicaciones de Inteligencia Artificial, SA per un import de 13,09 MPTA, per la implantació del sistema Troya de gestió integral del risc de crèdit. S'ha utilitzat el procediment negociat amb sol·licitud d'una única oferta. Hi ha un informe que justifica aquest procediment en tant que AIS és proveïdor únic en el subministrament del sistema Troya.
- d) Adquisició de maquinari (un AS-400) a Soleri, ecl, sense contracte, per 8,37 MPTA, pel procediment negociat amb petició d'una única oferta. Tot i que hi ha un informe justificatiu del procediment seguit, entenem que hi ha altres proveïdors que poden subministrar un AS-400, per la qual cosa s'hauria d'haver emprat el procediment obert.
- e) Edició de la Memòria corresponent a l'exercici 2000, que s'elabora durant el 2001. L'ICF ha demanat tres ofertes per a l'edició catalana de la memòria

(1,95 MPTA). Per a l'edició castellana, no s'han demanat ofertes; s'ha adjudicat a la mateixa persona que fa l'edició catalana, igual que en anys anteriors. Entenem que aquesta contractació s'hauria d'haver fet en un únic procediment d'adjudicació (edició castellana i catalana).

- f) Contractació de dos consultors bancaris per a l'assessorament en la direcció tècnica del programa d'emissions de renda fixa i contractació d'una agència de ràting que estableix la classificació de l'Institut en el sector bancari. Entenem que pel tipus de servei contractat és correcta la seva contractació directa. Tot i això caldria formalitzar el corresponent expedient de contractació amb l'informe justificatiu pertinent.
- g) Contracte amb InterMedia Gabinete de Comunicaciones, SL signat l'any 1995 i que es va renovant per anys naturals amb un increment de preus que corresponen a l'IPC. Recomanen revisar aquesta contractació i verificar si els preus actuals estan d'acord amb el mercat.

De fet, al setembre 2002 l'ICF deixa sense efecte aquest contracte.

- h) Contracte amb Diagram Software Catalunya, SL (abans Stri Men, SL). Aquest contracte es va signar el 2 de gener de 1998 amb l'objecte de coordinar, supervisar i controlar el projecte que havia posat en marxa l'ICF amb Debis i que estava previst que finalitzés l'1 de gener de 1999. De fet, aquesta empresa posa a disposició de l'ICF una persona que actua com a cap d'informàtica i fa d'intermediari entre Debis i l'ICF, ja que l'ICF no té en plantilla cap encarregat de l'àrea d'informàtica. La facturació es realitza per les hores que aquesta persona hi ha dedicat. Per últim, a finals de l'any 2001 quan finalitzen els serveis prestats a l'ICF. Les funcions que desenvolupava aquest proveïdor les passa a desenvolupar el Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació (CTTI), com a gestor del contracte marc entre la Generalitat de Catalunya i Debis, al qual l'ICF es va adherir a l'any 2000.
- i) Prestació de serveis informàtics per Debis, per un import de 96,25 MPTA. A partir de l'1 de gener de 2000, l'ICF s'ha adherit al conveni signat per la Generalitat amb Debis. Aquesta adhesió comporta que la contractació dels serveis informàtics es concreta en les ofertes que l'empresa Debis proposa a l'ICF, basades en els preus pactats en el conveni amb la Generalitat, i que siguin acceptades per l'ICF.

Hem analitzat també els contractes analitzats en l'Informe de fiscalització 18/1999-E de la Sindicatura de Comptes. Dels sis contractes que eren objecte d'anàlisi, tres s'havien signat el 1995, un el 1997 i els altres dos el 1998. Tots ells són contractes d'assistència i de consultoria i de serveis. En l'any 2001 només queden quatre contractes vigents. A més, s'ha verificat que en l'any 2002 es rescindeixen tots aquests contractes. Per tant, les observacions fetes

en l'Informe esmentat, tot i ser encara vàlides pels contractes vigents, es queden sense efecte a partir de l'any 2002.

4.1.4. Conclusions

El sistema habitual per a la contractació utilitzat per l'ICF és del procediment negociat amb petició d'ofertes o bé, amb petició d'una única oferta.

Per als contractes d'import inferior a 2 MPTA, que són contractes menors, les contractacions realitzades són correctes.

Per als contractes d'import superior a 2 MPTA i inferior a 5 MPTA, l'ICF no segueix sempre el procediment fixat per la llei, ja que s'haurien de demanar com a mínim tres ofertes. A més, cal també formalitzar el corresponent expedient de contractació i justificar la idoneïtat del sistema emprat i de l'adjudicatari finalment contractat.

Per als contractes d'import superior a 5 MPTA, no sempre està suficientment justificada la utilització del procediment negociat amb petició d'una única oferta. Cal que es faci servir el procediment obert en els casos que siguin pertinents, o bé es justifiqui adequadament la necessitat d'emprar el procediment negociat.

A més, cal que l'ICF prepari un manual de procediments de contractació clarament definit, i que porti un registre dels expedients de contractació realitzats per l'ICF, incloent-hi també els contractes menors.

4.2. FISCALITZACIÓ DEL PAIF

Els articles 40, 28 i 29 de l'EIPC estableixen l'obligatorietat d'elaborar un PAIF, la informació que aquest ha de recollir, així com els seus terminis de realització, tramesa i altres condicions. De manera anàloga s'expressa el Decret legislatiu 9/94, de 13 de juliol, que actualitza i refon la Llei 10/1982, de 12 de juliol de finances públiques de Catalunya, en els articles 54 a 56.

Aquestes disposicions fan del PAIF el document base que ha de quantificar i explicar a priori, exercici per exercici, al departament d'Economia i Finances i al departament de la Generalitat al qual l'empresa està adscrita (en el cas de l'ICF és el mateix Departament d'Economia i Finances), quins són els objectius a assolir. Aquests objectius i els mitjans necessaris per a assolir-los, degudament quantificats, han de ser la base sobre la qual l'empresa elabori els pressupostos d'explotació i de capital. El PAIF, a més, ha de ser aprovat per acord de Govern, a proposta del conseller d'Economia i Finances, i publicat en el DOGC.

Per a l'exercici 2001 l'ICF no ha elaborat el PAIF. És a partir de l'any 2002 que l'ICF el realitza seguint el model de les fitxes suport del programa d'actuació, inversió i finançament que li tramet la Direcció General de Pressupostos i Tresor, en aplicació de la Resolució del Parlament de Catalunya 821/VI de 7 de juny de 2001. Aquestes fitxes donen suport a les dades per a l'elaboració del pressupost de la Generalitat per al 2002.

5. ANÀLISI DE L'ACTIVITAT DE L'ICF

A continuació fem una anàlisi de l'activitat de l'ICF durant l'exercici 2001, centrada en la seva principal funció, que és la concessió de crèdits i avals. En primer lloc, hem fet una anàlisi de l'evolució d'aquesta activitat al llarg de diferents exercicis; en segon lloc, hem fet una anàlisi de la gestió de la concessió de préstecs i avals en l'any 2001, basada en els expedients seleccionats per a cada cas; per últim, hem fet una anàlisi de l'evolució de la morositat en relació al volum de préstecs i avals concedits. Per a això, hem dividit el capítol en tres apartats que són els següents:

- 5.1. Anàlisi de l'evolució de la concessió dels préstecs i avals (evolució interanual)
- 5.2. Anàlisi de la gestió en la concessió de préstecs i avals
- 5.3. Anàlisi de l'evolució de la morositat

5.1. ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DE LA CONCESSIÓ DELS PRÉSTECES I AVALS

Aquesta anàlisi (des de l'inici de l'activitat de l'ICF) se centra en els aspectes següents:

- 5.1.1. Operacions de préstecs i avals formalitzades
- 5.1.2. Préstecs formalitzats per tipus de garantia
- 5.1.3. Avals formalitzats per tipus de garantia
- 5.1.4. Distribució de les operacions formalitzades per sectors d'activitat
 - a) Préstecs
 - b) Avals

5.1.1. Operacions de préstecs i avals formalitzades per l'ICF des de l'inici de la seva activitat

A continuació es detallen els préstecs i avals formalitzats des de l'any d'inici de l'activitat, el 1986, fins al 2001.

Operacions formalitzades des de l'any 1986

Exercici	Préstecs		Avals		TOTAL	
	Nombre	Import	Nombre	Import	Nombre	Import
1986	2	619,0	0	0,0	2	619,0
1987	24	887,0	4	305,0	28	1.192,0
1988	68	1.527,0	14	860,0	82	2.387,0
1989	27	1.492,7	11	386,3	38	1.879,0
1990	207	4.502,0	24	2.270,8	231	6.772,8
1991	72	4.952,2	33	4.911,5	105	9.863,7
1992	67	5.290,3	32	6.135,0	99	11.425,3
1993	66	7.927,1	16	6.449,0	82	14.376,1
1994	63	8.154,8	39	6.412,8	102	14.567,6
1995	57	11.342,1	24	6.336,4	81	17.678,5
1996	56	8.040,6	36	4.805,1	92	12.845,7
1997	40	13.273,1	25	2.851,6	65	16.124,7
1998	138	20.117,6	18	1.058,2	156	21.175,8
1999	213	27.320,1	9	799,1	222	28.119,2
2000	283	31.899,0	6	799,0	289	32.698,0
2001	433	39.342,0	5	1.203,3	438	40.545,3
TOTAL	1.816	186.686,6	296	45.583,1	2.112	232.269,7

Imports en milions de pessetes.

Font: Memòria de l'ICF de l'any 2001.

En els tres últims anys (1999 a 2001), però sobretot en l'any 2001, un augment molt significatiu dels préstecs concedits, tant en nombre com en import global. Aquest augment del nombre d'operacions en l'any 2001 és degut, sobretot, a la posada en marxa, al setembre del 2000, de línies de crèdit destinades a pal·liar els danys ocasionats pels aiguats d'aquell any, tant en empreses industrials i de serveis, com en els béns i serveis de titularitat municipal que van quedar afectats. En concret, es van formalitzar 232 operacions a aquest efecte.

L'activitat d'aval, en canvi, s'ha anat reduint en els últims exercicis, essent aquest any 2001 l'any en què menys avals s'han formalitzat des de l'any 1987.

És clar que l'Institut, igual que en els darrers anys, ha preferit formalitzar les operacions en forma de préstec en lloc de fer-ho com a aval.

5.1.2. Préstecs formalitzats per tipus de garantia

L'ICF assegura les seves operacions amb la constitució de les garanties que jutja adequades i suficients en cada cas, segons quines siguin les característiques de l'empresa i el risc de cada projecte.

Així, el detall dels préstecs concedits segons els tipus de garantia, pels darrers cinc anys, és el següent:

Concepte	Tipus de garantia					TOTAL
	Hipotecària	Afectació drets de crèdit	Aval personal	Fons garantia avals	Altres	
1995						
Nombre	28	13	11	4	1	57
Import	4.832,4	284,9	128,9	85,7	10,2	5.342,1
% Distrib	90,5	5,3	2,4	1,6	0,2	100,0
1996						
Nombre	29	14	5	4	4	56
Import	6.419,2	1.480,7	28,8	36,0	75,9	8.040,6
% Distrib	79,8	18,4	0,4	0,4	1,0	100,0
1997						
Nombre	24	10	2	2	2	40
Import	7.077,8	4.283,7	386,4	10,2	1.515,0	13.273,1
% Distrib	90,5	5,3	2,4	1,6	0,2	100,0
1998						
Nombre	46	69	17	3	3	138
Import	11.958,8	5.825,8	2.040,7	30,0	262,3	20.117,6
% Distrib	59,5	29,0	10,1	0,1	1,3	100,0
1999						
Nombre	71	113	22	4	3	213
Import	11.923,3	13.234,1	1.383,2	63,0	716,5	27.320,1
% Distrib	43,7	48,4	5,1	0,2	2,6	100,0
2000						
Nombre	88	127	33	0	35	283
Import	13.292,8	9.470,1	1.224,1	0	7.912,0	31.899,0
% Distrib	41,7	29,7	3,8	0	24,8	100,0
2001						
Nombre	72	291	50	0	20	433
Import	16.812,4	18.884,0	1.343,0	0	2.302,6	39.342,0
% Distrib	42,7	48,0	3,4	0	5,9	100,0

Imports en milions de pessetes.

Font: Informe 8/2003-D de la Sindicatura i Memòria de l'ICF de l'any 2001.

Nota: En 1995 l'operació de Volkswagen AG (SEAT, SA) per 6.000 MPTA, no s'ha inclòs en el quadre anterior, per no distorsionar la interpretació, i té com a garantia les subvencions a cobrar.

Els tipus de garantia amb què es formalitzen els préstecs és important ja que la possible recuperació de les operacions fallides s'assegura mitjançant aquestes.

Fins a l'any 1998, la gran majoria d'operacions es formalitzava amb garantia hipotecària, si bé l'any 1998 ja s'observava que per nombre d'operacions les garanties d'afectació de drets superaven fins i tot les garanties hipotecàries (encara que en percentatge estaven encara per sota de les hipotecàries). En l'any 1999, les garanties d'afectació de drets són ja més significatives, tant en nombre com en import global, representant un 48,4% del total. De fet, l'increment en import s'explica bàsicament per la concessió de dos préstecs a l'INCASOL, que ascendeixen a 6.600 MPTA i estan garantits exclusivament mitjançant dotació pressupostària, o sigui afectació de drets. En l'any 2000, les operacions amb garantia d'afectació de drets són més nombroses en nombre d'operacions, però no en import global i, finalment, en l'any 2001, les operacions amb garantia d'afectació de drets són més nombroses tant en nombre com en import.

Dins l'afectació de drets s'inclouen bàsicament totes aquelles operacions garantides, ja sigui per garantia departamental, o bé per dotació pressupostària.

a) Operacions amb garantia departamental:

Les operacions amb garantia departamental s'atorguen a un client determinat, i un departament de la Generalitat paga els interessos i el capital corresponent. En general, aquestes operacions es consideren com una subvenció que atorga el departament, però que finança l'ICF i, per tant, no tenen risc d'insolvències.

En concret, en l'any 2001 s'han formalitzat 251 operacions de préstec amb garantia departamental, per un import global de 7.308,87 MPTA. D'aquestes, 23 operacions s'han signat amb clients pertanyents al sector privat i 228 al sector públic. D'aquests préstecs, un ha estat concedit per 2.231,27 MPTA de capital al Consorci del Circuit Catalunya i els 250 restants han estat signats per un capital mitjà aproximat de 20,31 MPTA.

Pel que fa al sector públic, en general s'han concedit préstecs a ajuntaments i consells comarcals, però també hi ha préstecs concedits a diverses fundacions benèfiques que, tot i no ser sector públic, en provenir del Departament de Benestar Social l'entitat els classifica com a tal.

Pels préstecs analitzats garantits amb garantia departamental, s'ha vist que en tots els casos existia, bé un Acord de Govern de la Generalitat autoritzant l'operació i, sobretot, autoritzant les consignacions pressupostàries necessàries per a fer front al pagament del capital i interessos del préstec, bé un conveni entre la Generalitat i el beneficiari, pel qual la Generalitat es comprometia també a efectuar les consignacions pressupostàries pertinents.

A 31 de desembre de 2001 hi ha 395 préstecs vius el capital formalitzat dels quals ascendeix 13.780,37 MPTA. D'aquests, hi ha un préstec concedit per un import de 1.548,24 MPTA a l'Ajuntament de Badia del Vallès, un de 500 MPTA concedit a Premsa Catalana, SA i, per la resta, la mitjana del capital concedit és de 29,85 MPTA. El capital pendent d'aquests préstecs vius a 31 de desembre de 2001 ascendeix 8.632,25 MPTA, el que representa un 8,78% del total de préstecs vius. A 31 de desembre de 2000 aquest percentatge era d'un 7,09%.

D'aquests préstecs, a 31 de desembre de 2001 hi ha 376,61 MPTA pendents de cobrament dels departaments però dels quals ja s'ha emès el corresponent ADOP. S'ha vist el seu cobrament posterior en l'exercici 2002.

b) Operacions amb dotació pressupostària:

Els préstecs amb dotació pressupostària es concedeixen a clients que, ja sigui per la seva importància quant a l'activitat que realitza, o bé per la seva

importància quant a la seva ubicació, la Generalitat considera necessari que aquesta operació es garanteixi en la seva totalitat. Així, certes operacions tenen, a més d'altres garanties, un Acord de govern en què aquest autoritza un departament determinat a efectuar les consignacions pressupostàries necessàries per a fer front al capital i interessos de l'operació que calgui en el cas que aquesta resulti fallida.

Així, durant l'any 2001 s'han formalitzat nou operacions garantides amb dotació pressupostària, en concret un préstec a la Fundació Privada Hospital de Mollet per un import de 550 MPTA i un préstec a la Fundació Hospital Asil de Granollers per un import de 1.000 MPTA. La resta de préstecs formalitzats ho són per un import inferior a 500 MPTA.

En total, a 31 de desembre de 2001 hi ha 38 clients amb capital viu per préstecs garantits amb dotació pressupostària. L'import formalitzat d'aquests préstecs ascendeix a 27.536,04 MPTA i el capital viu a 31 de desembre de 2001 ascendeix a 16.371,69 MPTA, el que suposa un 16,65% del total de préstecs vius. A 31 de desembre de 2000 aquest percentatge era d'un 20,14%.

El capital mitjà formalitzat d'aquests préstecs és de 724,63 MPTA. D'aquests clients, dotze han rebut préstecs amb dotació pressupostària per un import superior a 500 MPTA, i són els següents:

Clients	Import formalitzat	Capital viu a 31.12.01
Institut Català del Sòl	6.600,00	3.300,00
Reial Club Esportiu Espanyol	2.500,00	385,75
Grup MITASA	2.720,51	2.112,30
Nacional Motor	2.100,00	2.100,00
Centre de Càlcul de Sabadell	1.000,00	499,01
ESSA Palau	1.500,00	963,82
EPLICSA	720,00	72,00
Ercros Industrial, SA	1.000,00	492,00
Hilados y Tejidos Puigneró, SA	2.500,00	2.076,72
Prensa Catalana, SA	871,62	212,22
Fundació Privada Hospital de Mollet	550,00	538,15
Fundació Hosp. Asil de Granollers	1.000,00	585,00
TOTAL	23.062,13	13.336,97

Imports en milions de pessetes.

Font: Elaborat a partir de la informació preparada per l'ICF.

Respecte dels clients amb préstecs concedits superiors a 500 MPTA, durant l'any 2001 els departaments han assumit 470,94 MPTA que corresponen a Prensa Catalana, SA i Grup Mitasa. L'import acumulat assumit, per a aquests dos clients, fins a 31 de desembre de 2001 és de 982,06 MPTA.

5.1.3. Avals formalitzats per tipus de garantia

Concepte	Tipus de garantia				TOTAL
	Hipotecària	Afectació drets	Aval personal	Fons garantia avals	
1995					
Nombre	4	16	3	1	24
Import	3.322,5	2.959,9	27,0	27,0	6.336,4
% Distribució	52,5	46,7	0,4	0,4	100
1996					
Nombre	2	34	0	0	36
Import	2.180,8	2.624,3	0	0	4.805,1
% Distribució	45,4	54,6	0	0	100
1997					
Nombre	1	24	0	0	25
Import	2.000,0	851,6	0	0	2.851,6
% Distribució	70,1	29,9	0	0	100
1998					
Nombre	1	17	0	0	18
Import	500,0	558,2	0	0	1.058,2
% Distribució	47,3	52,7	0	0	100
1999					
Nombre	0	9	0	0	9
Import	0	799,1	0	0	799,1
% Distribució	0	100	0	0	100
2000					
Nombre	0	6	0	0	6
Import	0	799,0	0	0	799,0
% Distribució	0	100	0	0	100
2001					
Nombre	1	4	0	0	5
Import	550	653	0	0	1.203,3
% Distribució	45,7	54,3	0	0	100

Imports en milions de pessetes.

Font: Informe 8/2003-D de la Sindicatura de Comptes i Memòria de l'ICF de l'any 2001.

S'observa que a partir de l'any 1999 disminueixen clarament els avals atorgats per l'Institut i que aquests quasi exclusivament tenen garantia per afectació de drets.

5.1.4. Distribució de les operacions formalitzades per sectors d'activitat

A continuació es presenta la distribució per sectors d'activitat per al conjunt d'operacions formalitzades, tant de préstecs com d'avalis. Respecte als cinc avals formalitzats l'any 2001, dos es destinen a entitats hospitalàries, uns altres dos es destinen a centres d'assistència social, i un darrer a una operació de la línia general. Pel que fa als préstecs, en aquest quadre no s'han inclòs les 232 operacions corresponents a la línia concedida per pal·liar els efectes dels aiguats.

ACTIVITAT	2001		
	Núm.	Import	% distrib. import
Indústries energètiques i extractives	5	1.037,3	2,7
Indústries manufactureres	30	5.692,0	14,8
Indústria química	5	1.545,7	4,0
Indústries del metall	12	3.385,3	8,8
Comerç	12	676,2	1,7
Transport i turisme	18	3.279,6	8,5
Altres serveis	12	1.469,7	3,8
Administracions públiques	16	1.410,9	3,7
Educació	7	420,0	1,1
Sanitat i assistència social	47	5.530,7	14,4
Audiovisuals	25	6.825,2	17,7
Instal·lacions esportives	17	7.245,9	18,8
TOTAL	206	38.518,4	100,0

Imports en milions de pessetes.

Font: Memòria de l'ICF de l'any 2001.

Com es desprèn del quadre presentat, en l'any 2001 el sector que ha rebut un volum de finançament més important ha estat el d'"Instal·lacions esportives" amb un 18,8% de l'import formalitzat. En segon lloc destaquen els imports destinats a inversions del sector audiovisual, amb un 17,7% de l'import formalitzat, tant en el seu vessant de producció com en els àmbits de la distribució i l'exhibició cinematogràfiques. Amb un 14,8%, segueixen els préstecs destinats a les indústries manufactureres.

5.2. ANÀLISI DE LA GESTIÓ EN LA CONCESSIÓ DELS PRÉSTECES I AVALS

Com ja hem assenyalat, la concessió de préstecs, crèdits i avals és l'activitat fonamental de l'ICF. Així els comptes a cobrar per préstecs, crèdits i/o avals concedits suposen un 91,26% del total de l'Actiu. Per tant, hem fet una anàlisi d'aquests saldos a 31 de desembre de 2001. La nostra anàlisi ha consistit en la revisió dels expedients de concessió de préstecs, distingint els diferents tipus d'operacions concedides, per tal de verificar el procediment de concessió en cada cas. A més, s'ha verificat el risc viu dels avals a 31 de desembre de 2001. Així, per a cada cas, s'han obtingut unes cobertures i uns resultats que es detallen en els subepígrafs següents:

5.2.1. La concessió dels diferents préstecs:

5.2.1.1. Préstecs concedits a clients

5.2.1.2. Avals assumits no inclosos com a actius dubtosos

5.2.1.3. Préstecs i bestretes al personal

5.2.1.4. Altres deutors per consignacions judicials

5.2.1.5. Deutors per venda d'immobilitzat

5.2.2. El risc viu dels avals a 31 de desembre de 2001

5.2.1. La concessió de préstecs

Com s'ha vist en el Capítol 2 de fiscalització econòmicofinancera, a 31 de desembre de 2001 els crèdits concedits ascendeixen a 96.674,5 MPTA. Per a la nostra anàlisi, hem classificat aquests saldos atenent als diferents tipus de préstecs o saldos a cobrar.

CONCEPTE	Import a 31.12.01
Préstecs concedits	95.894.302
Avals assumits no inclosos com a actius dubtosos:	
- Barcelonesa de Inversiones	281.294
- Transportes Hermanos Clemente	12.613
Préstecs i bestretes al personal	49.403
Altres deutors	29.205
Deutors per venda d'immobilitzat	407.701
TOTAL	96.674.518

Imports en milers de pessetes.

Font: Elaborat per la Sindicatura a partir dels majors de l'ICF.

Cada un d'aquests conceptes ha estat objecte d'una anàlisi específica, que s'explica a continuació.

5.2.1.1. *Préstecs concedits*

Dels saldos de préstecs concedits, s'han seleccionat els cinquanta-un préstecs que presentaven saldo deutor pendent de vèncer superior a 500 MPTA a 31 de desembre de 2001, així com altres set préstecs més a l'atzar. També s'han seleccionat deu préstecs més que, tot i que havien estat inicialment seleccionats bé per a l'anàlisi específic del càlcul d'interessos, bé per a l'anàlisi concret d'imports deutors per quotes de préstec vençudes, finalment han estat analitzats en la seva globalitat. En total han estat seixanta-vuit expedients de préstecs concedits analitzats, que suposen el 54,33% del saldo a 31 de desembre de 2001.

Corresponents al sector públic, s'han analitzat set expedients que ascendeixen a 6.571,36 MPTA i suposen el 54,48% dels saldos a cobrar del sector públic.

Corresponents al sector privat, s'han seleccionat seixanta-un expedients que ascendeixen a 45.737,10 MPTA i suposen el 54,18% dels saldos a cobrar del sector privat.

Informació sol·licitada

Per a tots aquests expedients, s'ha demanat la següent informació:

- El quadre d'amortització del préstec, on s'inclou:

- Les principals característiques pactades en el contracte: l'import formalitzat, la data de formalització, el nombre de quotes d'amortització, la seva periodicitat, el tipus d'interès, la periodicitat en la liquidació dels interessos, etc.
 - Els rebuts que s'han emès o s'han d'anar emetent al llarg de la vida del préstec, desglossant el que correspon a interessos, comissions i amortització de capital.
 - L'amortització del capital al llarg de la vida del préstec.
 - Els interessos meritats en cada període.
 - Data de formalització del préstec i dates de lliurament del préstec i imports lliurats, pels casos en què els lliuraments es facin en més d'un cop.
 - Situació de cada un dels rebuts emesos per l'ICF, en concret, si està cobrat o impagat.
- L'expedient del préstec, que inclou:
 - Certificat del secretari de la Junta de Govern conforme s'aprova la concessió del préstec.
 - Contracte signat per l'ICF i el client.
 - Documentació d'autorització interna i de pagament per part de l'ICF pels lliuraments que fa al prestatari per a la disposició del préstec.
 - Cartes de l'ICF notificant al client les variacions del tipus d'interès en funció de les condicions pactades en el contracte
 - Còpia de les possibles escriptures signades relatives al contracte per hipoteques, etc.
 - Acord de Govern, si escau, aprovant l'operació i/o la possible consignació pressupostària per part d'un Departament de la Generalitat en cas d'impagament del client.
 - Documentació de les possibles modificacions dels termes del contracte de préstec (per exemple, allargament del termini de carència o del termini global del préstec, variació del mètode d'amortització, alliberament parcial de la garantia, etc.). Aquesta documentació conté l'aprovació de la Junta de Govern i la formalització de contracte que modifica el contracte inicial.
 - Els llistats i documents de seguiment i cobrament de les remeses de rebuts emesos per l'ICF, trameses al banc per a la gestió de cobrament, concretament:
 - Llistat dels rebuts remesos al banc segons la seva data de venciment que correspon a la data de venciment de les quotes dels préstecs.
 - Extracte bancari d'abonament a favor de l'ICF de l'import global de la remesa.

- Llistat dels rebuts retornats pel banc per impagament del prestatari així com l'extracte bancari de càrrec en compte de l'ICF per l'import total dels rebuts retornats.
- Requeriment de l'ICF als prestataris amb rebuts retornats i, si és el cas, documentació (transferència, extracte bancari) conforme finalment ha estat cobrat.

En els casos en què l'ICF participa en préstecs sindicats o en els que els préstecs tenen garantia departamental no es remesen rebuts al banc per a la gestió de cobrament i, per tant, la documentació verificada han estat els comunicats del banc agent del sindicat bancari, els comunicats entre l'ICF i el corresponent departament de la Generalitat, així com els documents de cobrament o d'ingrés bancari a favor de l'ICF.

Treball realitzat

- Verificació de l'existència del contracte signat amb data prèvia al lliurament del préstec.
- Verificació de l'existència del certificat del secretari de la Junta de Govern conforme aquesta aprova la concessió del préstec.
- Comprovació que les condicions aprovades per la Junta de Govern per a la concessió del préstec siguin les que després s'han inclòs en el contracte.
- Comprovació que les condicions pactades en el contracte siguin les que després s'utilitzen a l'hora de fer els lliuraments, del càlcul d'interessos, de la periodicitat de la liquidació d'aquests interessos, de l'amortització del capital i de la seva periodicitat, del càlcul dels possibles interessos de demora, si escau, i del càlcul de les comissions.
- S'han lligat els saldos a 31 de desembre de 2001 al saldo inclòs en el compte de Balanç corresponent.
- S'han lligat els interessos carregats al client durant l'any 2001 amb el Compte de pèrdues i guanys.
- S'ha verificat la correcció del càlcul dels interessos carregats al client, d'acord amb les condicions pactades en el contracte.
- S'han lligat les comissions carregades al client durant l'any 2001 amb el Compte de pèrdues i guanys, a més de comprovar la correcció dels càlculs efectuats per l'ICF tenint en compte les condicions pactades en contracte.
- Per al cas que la liquidació dels interessos meritats durant l'any 2001 i/o de les comissions o de part d'ells fos posterior a 31 de desembre de 2001, s'ha verificat la correcta periodificació d'aquests interessos i/o comissions en els *Comptes de periodificació* de l'Actiu del Balanç de situació.
- S'ha verificat que l'amortització del capital efectuada durant l'any 2001 s'hagi realitzat d'acord amb les condicions pactades en el contracte quant a periodicitat de l'amortització del préstec i quant a import per cada amortització.

- S'ha verificat que l'import inicial del préstec coincideixi amb el saldo que s'inclou en el compte d'ordre de "Préstecs concedits". També s'ha verificat que el saldo disposat del préstec a 31 de desembre de 2001 segons el quadre d'amortització coincideixi amb el saldo inclòs en el compte d'ordre "Préstecs disposats" en la mateixa data i, si s'escau, que el saldo pendent de disposar del préstec a 31 de desembre de 2001, coincideixi amb el saldo inclòs en el compte d'ordre "Préstecs pendents de disposar".
- S'ha verificat el cobrament de totes les quotes del préstec que vencien en el 2001 i s'ha fet també el seguiment del cobrament de les primeres quotes amb venciment 2002.

Conclusions

De l'anàlisi dels expedients de préstec de la mostra seleccionada es poden extreure les següents conclusions:

Els préstecs concedits per l'ICF han estat degudament aprovats per la Junta de Govern abans de la seva concessió i han estat degudament signats mitjançant contracte per l'ICF i el client.

A més, per als casos analitzats hem verificat que els clients han anat amortitzant el capital del préstec d'acord amb les condicions pactades en el contracte i que els interessos i les comissions meritats durant l'any 2001 i inclosos com a *Productes financers* en el Compte de pèrdues i guanys han estat correctament calculats d'acord amb les condicions pactades en el contracte i degudament cobrats en el moment de la seva liquidació. A més, també hem verificat que per als casos en què la liquidació dels interessos i comissions meritats a 31 de desembre de 2001 és posterior a aquesta data, la periodificació d'aquests interessos o comissions a 31 de desembre de 2001 ha estat correcta.

Tota aquesta verificació ha resultat, en termes generals, satisfactòria llevat de sis clients, les incidències dels quals s'expliquen seguidament:

- a) Hilados y Tejidos Puigneró, SA: Es tracta dels expedients 34 01098 i 34 03067 corresponents a dos préstecs formalitzats l'abril de 1993 i el desembre de 2000 per 500 MPTA i 2.000 MPTA, respectivament, garantits amb dotació pressupostària. Aquest últim préstec, va ser concedit amb posterioritat a la suspensió de pagaments de l'empresa, per un termini d'un any, que va ser prorrogat un any més, fins a 31 de desembre de 2002. El saldo del deute a 31 de desembre de 2001 és de 2.105,35 MPTA.

Tot i que durant l'any 2001 l'empresa comença a endarrerir pagaments, durant l'any 2002 impaga la totalitat dels rebuts. En tractar-se de préstecs amb dotació pressupostària, no haurien de suposar un problema de cobrabilitat per l'ICF, ja que en tot cas hauria de pagar el departament

corresponent. Tot i això, s'ha vist que dels rebuts impagats, el departament només ha pagat fins a la data un import equivalent al 4% del deute pendent.

A més, s'ha d'assenyalar que, en l'anàlisi del seguiment de fets posteriors s'ha conegut la decisió de tancament de l'empresa el maig de 2003.

- b) Grup Mitasa: Aquest grup d'empreses del sector tèxtil del Berguedà el formen les empreses Manufacturas e Industrias Textiles Agrupadas, SA; Hilaturas Bergadá, SA; Hilaturas Casals, SA i Mesana, SA. S'han analitzat els dos préstecs a aquest grup (expedients 34.01859 i 34.01860) la formalització dels quals va fer-se el desembre de 1996 per 1.106,91 MPTA i 1.482,81 MPTA amb la finalitat de recapitalitzar els crèdits concedits prèviament a aquest Grup, motiu pel qual va ser aprovat prèviament pel Govern autoritzant el DICT a consignar dotació pressupostària com a garantia de les operacions. El total del saldo deutor d'aquests dos préstecs a 31 de desembre de 2001 és de 2.079,84 MPTA.

Durant el 2001 Grup Mitasa ha pagat 18 MPTA com a conseqüència de l'acord entre les parts conforme els lloguers cobrats pel Grup per raó d'una nau que té a Torelló són abonats a l'ICF. La resta dels imports que cobra l'ICF en el 2001 per aquests dos préstecs, 282,99 MPTA, provenen del DICT. Aquests cobraments s'apliquen als imports vençuts pendents de cobrament a finals de l'exercici 2000, 171,41 MPTA i als rebuts del propi 2001, de manera que les aportacions del DICT situen els préstecs al corrent de pagament a 31 de desembre de 2001. Cal remarcar, però, que la complicada situació economicofinancera que arrossega el Grup Mitasa desemboca finalment en fallida l'octubre de 2002.

- c) Grup Fibosa, SA: Es tracta de l'expedient 34 02901 corresponent a la participació de l'ICF en un préstec sindicat que té com a finalitat refinançar l'endeutament bancari de Grup Fibosa, SA i fer front a les necessitats de tresoreria. La participació de l'ICF en el préstec, formalitzat el 24 de maig de 2000 amb un termini de deu anys, és de 300 MPTA. A més de diverses garanties hipotecàries, avals i penyora del 100% de les accions de l'entitat, la part del préstec sindicat que li atorga l'ICF està garantida amb dotació pressupostària del DICT.

El Grup Fibosa, SA ha anat impagant els rebuts de manera reiterada. De fet, durant el 2001, els únics cobraments provenen de l'import obtingut per la venda de diverses finques i de 14,05 MPTA cobrades del DICT. El juliol de 2001 l'empresa es declara en suspensió de pagaments. En tractar-se d'un préstec garantit amb dotació pressupostària, no hauria de suposar un problema de cobrabilitat per a l'ICF. Tot i això, el DICT únicament ha pagat 14 MPTA el 2001 i 8,65 MPTA el 2002.

- d) Espot Esquí Parc, SA: Es tracta de l'expedient 34 02623 corresponent a un préstec de 828 MPTA concedit el desembre de 1999. El deute pendent a 31 de desembre de 2001 és de 821,81 MPTA. L'empresa es dedica a l'explotació de l'estació d'esquí d'Espot, i el préstec es va concedir per a l'ampliació d'instal·lacions i equipaments de tipus turístic (hotels, apartaments, etc.).

El problema sorgeix quan una part de les noves inversions requereix d'una requalificació urbanística prèvia de les finques a peu de pistes algunes de les quals pertanyen encara a un antic accionista. Això atura les inversions a la vegada que atura la millora en l'obtenció d'ingressos donant lloc als primers endarreriments en el pagament de l'última quota del 2001. Les garanties del préstec són hipoteques sobre les finques que constitueixen l'estació d'esquí i, tot i que cal entendre que es tracta de bones garanties, l'ICF es troba a l'espera de la resolució de la situació urbanística esmentada.

En l'anàlisi de seguiment dels fets posteriors s'ha observat l'impagament de la totalitat dels rebuts corresponents al 2002.

- e) Pallars Industrial, SA: Es tracta dels expedients 34 01614, 34 02171, 34 02627 i 34 03323, corresponents a quatre préstecs formalitzats els anys 1995, 1998, 1999 i 2001, per un total de 2.195,25 MPTA. El deute pendent a 31 de desembre de 2001 és de 2.198,74 MPTA. L'empresa es dedica a l'explotació de les pistes d'esquí de Port-Ainé, i els préstecs es van concedir per a l'ampliació d'instal·lacions i equipaments de tipus turístic (hotels, apartaments, etc.).

El problema sorgeix quan certes inversions (hotel Cota 2000) superen el cost inicialment previst i quan les finques sobre les quals estan previstes altres inversions ja projectades, es troben pendents de requalificació urbanística definitiva per part de la Comissió d'Urbanisme de la Generalitat de Catalunya, havent obtingut l'aprovació de requalificació per part de l'Ajuntament de Rialp. L'alentiment de les inversions previstes no permet la millora en l'obtenció d'ingressos al ritme previst, fet que genera els primers endarreriments en el pagament de l'última quota del 2001. Les garanties del préstec són hipoteques sobre les finques que constitueixen l'estació d'esquí.

En l'anàlisi de seguiment dels fets posteriors s'ha observat l'impagament de la totalitat dels rebuts corresponents al 2002.

- f) Europroject, SA: Es tracta de l'expedient 34 02446, corresponent a un préstec de 400 MPTA, formalitzat el 26 de juliol de 1999, amb carència d'un any. Al final, d'aquests 400 MPTA s'han lliurat només 392 MPTA. Durant l'any 2000 i 2001 ha anat impagant rebuts i sols ha pagat alguns interessos, amb molt retard. El febrer de 2002 Europroject, SA es declara en suspensió

de pagaments. Donada la situació d'impagament i d'incertesa com a conseqüència de la suspensió de pagaments, considerem que cal dotar el 50% del deute a 31 de desembre de 2001. En la nostra anàlisi de morositat, ja s'ha tingut en compte a l'hora de fer el càlcul de la provisió. Les conclusions generals sobre la provisió per insolvències es troben en l'epígraf 2.4.6.1.

5.2.1.2. Avals assumits i no inclosos com a Actius dubtosos

Quan l'ICF ha estat avalant una operació de crèdit que resulta impagada, i l'entitat financera corresponent li reclama que assumeixi el deute, l'ICF el paga i aquest aval assumit es comptabilitza com un *Actiu dubtós*.

A 31 de desembre de 2001 hi ha dos avals assumits que no s'han considerat actius dubtosos; es tracta dels avals assumits per l'ICF de Barcelonesa de Inversiones, SA i de Transportes Hermanos Clemente, SA. A continuació s'analitza cadascuna d'aquestes operacions:

- a) Barcelonesa de Inversiones, SA: l'ICF va concedir un préstec i un aval a la societat Barcelonesa de Inversiones, SA, de 150 MPTA i de 300 MPTA, respectivament. Aquest préstec va resultar impagat i l'ICF va haver d'assumir l'aval. En garantia del préstec impagat, finalment l'ICF s'adjudica el terreny que constituïa garantia hipotecària, decretant-se la cancel·lació de la hipoteca. Quant a l'aval, el juliol del 1998 se signa un document de compromís de compravenda entre l'ICF i l'empresa Càmping Car, SA del terreny i de la cessió de l'aval assumit, per 450 MPTA, supeditat al fet que el comprador obtingués tots els permisos necessaris per a posar en marxa un càmping en aquests terrenys. De moment, el comprador encara no ha aconseguit els permisos per a la implantació del càmping.

Com a criteri de prudència, considerem que l'aval assumit s'hauria d'haver inclòs com a *Actiu dubtós*, tal com s'indica en la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya. A més, pel que fa a la dotació a la provisió per insolvències, l'esmentada Circular estableix que es provisionarà un import igual a l'estimació de les quanties no recuperables, efectuada amb criteris de màxima prudència. Aquesta Sindicatura de Comptes considera que la incertesa i l'important endarreriment en la resolució de la situació requereix tenir provisionat al 100% el total del deute assumit, 281,29 MPTA. En la nostra anàlisi de morositat, ja s'ha tingut en compte a l'hora de fer el càlcul de la provisió. Les conclusions generals sobre la provisió per insolvències es troben en l'epígraf 2.4.6.1.

- b) Transportes Hermanos Clemente, SA: L'ICF va concedir un aval a Transportes Hermanos Clemente, SA formalitzat el 5 de maig de 1995, per

un import de 200 MPTA com a garantia del préstec que el Banco Luso Español havia concedit a l'esmentada empresa. L'11 de maig de 2000 Transportes Hermanos Clemente, SA va presentar suspensió de pagaments. Com a conseqüència, l'esmentat banc va requerir a l'ICF l'assumpció del deute avalat, cosa que l'ICF va haver de fer el 15 de juny de 2000 per l'import del deute a aquella data, 27,89 MPTA. Com a garantia immobiliària d'aquest aval hi ha unes naus industrials al Papiol que l'empresa demana a l'ICF que no les executi, proposant mantenir el calendari de pagaments que tenia acordat amb el Banco Luso Español. Del seguiment realitzat d'aquest deute s'ha observat que Transportes Hermanos Clemente, SA compleix amb aquests pagaments i que, a 31 de desembre de 2001, el deute ha passat a ser de 12,61 MPTA import del qual, durant l'exercici 2002, l'ICF n'ha cobrat 8,30 MPTA.

5.2.1.3. *Préstecs i bestretes al personal*

A 31 de desembre de 2001 hi ha cinc préstecs concedits al personal i de diverses bestretes, també al personal, de petit import.

Aquests préstecs i bestretes es regulen en el conveni col·lectiu amb vigència des de l'any 2000 fins a l'any 2003, que reconeix el dret del personal a rebre préstecs i bestretes segons les condicions que reglamentàriament es fixin. Aquestes condicions han estat aprovades pel Director General de l'ICF el 12 de gener de 2001, i incorporades en el Reglament d'aplicació del primer Conveni de l'ICF, d'11 d'abril de 2001, modificat el 18 d'abril del mateix any.

Els préstecs

A 31 de desembre de 2001 hi ha cinc préstecs concedits, dels quals tres ho han estat durant l'exercici 2001. Quatre d'aquests préstecs s'han concedit per a l'adquisició d'habitatges, i tenen garantia immobiliària. L'altre préstec s'ha concedit per a obres de millora en habitatge habitual. El detall d'aquests préstecs és el següent:

Data formalització préstec	Import formalitzat	Capital pendent a 31.12.2001
16.11.1995	23.000	6.639
06.05.1998	8.000	4.330
16.02.2001	15.000	14.420
26.07.2001	19.500	19.117
14.03.2001	3.400	3.196
TOTAL	68.900	47.702

Imports en milers de pessetes.

En relació als préstecs concedits, cal dir el següent:

- S'han obtingut els quadres d'amortització a 31 de desembre de 2001 dels préstecs que té concedits l'ICF al personal.

- Pels préstecs concedits al 2001, s'ha verificat que les condicions pactades compleixen les condicions generals fixades en el Reglament.
- S'ha lligat el capital pendent a 31 de desembre de 2001 amb comptabilitat, així com els interessos meritats durant l'any amb el Compte de pèrdues i guanys del mateix exercici. Sense excepcions.
- Per tres nòmines mensuals de cadascun dels treballadors que tenen concedit un préstec, s'ha verificat la deducció en la nòmina del pagament del préstec. Sense excepcions.
- En el cas que hi haguessin amortitzacions anticipades del capital del préstec, s'ha comprovat el corresponent ingrés en el compte corrent de l'ICF.
- S'ha verificat la correcta retenció d'IRPF en concepte de retribució en espècie per la diferència entre el tipus d'interès aplicat i el tipus legal del diner, tot i que s'ha de retenir mensualment i no al final de l'exercici, com es fa. A més, s'ha verificat la correcció de la base de cotització de la Seguretat Social tenint en compte aquest concepte retributiu.
- S'ha verificat que l'ICF no classifica aquest deute entre curt i llarg termini. Segons la Circular 4/1991, del Banco de España, s'ha d'indicar en la memòria aquesta classificació. En aquest cas, el desglossament entre curt termini i llarg termini és el següent:

- Curt termini: 3,25 MPTA
- Llarg termini: 44,45 MPTA

Les bestretes

Les bestretes es concedeixen per un import màxim equivalent a quatre mensualitats íntegres a retornar en vint-i-quatre mensualitats, sense interessos.

S'han obtingut els expedients de les quatre bestretes concedides durant l'any 2001. El treball realitzat ha estat el mateix que per als préstecs. S'ha trobat tot correcte, llevat del fet de retenir a final d'any en comptes de mensualment, fet que també s'ha observat pels préstecs.

5.2.1.4. *Altres deutors*

Es tracta, principalment, d'imports lliurats per l'ICF en concepte de consignacions judicials i que a 31 de desembre resten pendents de retorn, fins que s'acabi el procediment judicial corresponent. S'ha verificat el cobrament posterior d'aquells imports en què el procediment judicial havia acabat.

5.2.1.5. Deutors per venda d'immobilitzat

Es tracta de deutes pel pagament ajornat per vendes d'immobilitzat adquirit per l'ICF en aplicació d'altres actius. En concret, a 31 de desembre de 2001 hi ha vuit vendes d'immobilitzat amb pagament ajornat. El treball realitzat s'ha basat també en els quadres d'amortització d'aquestes vendes ajornades, així com en les condicions del contracte, verificant el següent:

- La coincidència del capital pendent a 31 de desembre de 2001 segons el quadre d'amortització amb el saldo comptable.
- El cobrament correcte de les quantitats amortitzades de capital segons les condicions previstes en cada contracte.
- El correcte tractament de l'IVA quan l'operació es considera subjecta i no exempta d'IVA.
- El correcte càlcul dels interessos segons les condicions del contracte i la seva correcta comptabilització en el Compte de pèrdues i guanys.
- S'ha verificat que l'ICF no classifica aquest deute entre curt i llarg termini. Segons la Circular 4/1991, del Banco de España, s'ha d'indicar en la memòria aquesta classificació. En aquest cas, el desglossament entre curt termini i llarg termini és el següent:

- Curt termini:	108,11 MPTA
- Llarg termini:	299,59 MPTA

5.2.2. El risc viu dels avals a 31 de desembre de 2001

Com s'ha vist en l'anàlisi de l'evolució de la concessió dels préstecs i avals (epígraf 5.1), la concessió d'avals per l'ICF ha perdut importància en els últims anys. Així, el 2001 ha estat l'any, des de 1987, en què han estat concedits menys nombre d'avals, tan sols cinc, per un import global concedit que ascendeix a 1.203,3 MPTA. Tot i això, a 31 de desembre de 2001, el risc viu per avals continua essent encara significatiu, ja que ascendeix a 8.791,85 MPTA (vegeu major desglossament en l'epígraf 2.6.1 Passius contingents, dins els Comptes d'ordre).

Per verificar aquest risc viu, el que s'ha fet és comprovar, en tots els casos, els imports que certifiquen les entitats bancàries que concedeixen el préstec avalat per l'ICF, a 31 de desembre de 2001.

S'han obtingut aquestes certificacions bancàries verificant, per a cada aval, si el risc viu certificat a 31 de desembre de 2001 coincideix amb el risc viu comptabilitzat en el compte d'ordre de *Passius contingents*. A més, el banc certifica si el préstec avalat està al corrent de pagament o no. No s'ha donat cap cas en què el banc respongués que el préstec no estava al corrent de pagament,

però sí diversos casos en què el risc viu certificat no coincidia amb el comptabilitzat per l'ICF o bé l'entitat bancària no ha respost a la sol·licitud de certificació. Per a aquests casos hem dut a terme feina específica, el resultat de la qual permet concloure que, si bé el risc viu comptabilitzat per l'ICF a 31 de desembre de 2001 és correcte, existeixen dos casos en què s'ha detectat un possible risc d'assumpció d'aval. Aquests dos casos són els següents:

- a) Industrial de Carrocerías, SCCRL (INDUCAR): Es tracta dels expedients, 3501529 i 35 00826 corresponents a dos avals formalitzats per 350 MPTA i 200 MPTA, respectivament. Aquesta empresa està en suspensió de pagaments des de l'any 2000. El risc viu d'aquests avals a 31 de desembre de 2001 és de 396,36 MPTA.

L'aval de 200 MPTA ha estat cancel·lat a principis de l'exercici 2002 amb la venda d'una finca de l'empresa.

L'aval de 350 MPTA, que té un risc viu a 31 de desembre de 2001 de 202,83 MPTA, es va formalitzar amb posterioritat a la suspensió de pagaments, i un Acord de Govern hi donava suport autoritzant a l'ICF a formalitzar l'esmentat aval.

S'ha d'assenyalar com a fet posterior, que el març de 2003 l'empresa passa a estar en fallida.

- b) Hilados y Tejidos Puigneró, SA (HYTPSA): a part dels préstecs explicats en l'epígraf 5.2.1.1, l'ICF avala dues pòlisses de crèdit (expedients 35 01781 i 35 02038) formalitzades per 580,75 MPTA i 500 MPTA, respectivament, i renegociades el desembre de 2001 per 300 MPTA i 500 MPTA, respectivament. Aquestes pòlisses de crèdit s'amortitzen al venciment, per la qual cosa l'ICF inclou com a risc viu l'import que ha avalat, amb independència del saldo que tingui disposat l'empresa en cada moment. Amb posterioritat a la suspensió de pagaments declarada el novembre de 2000, aquests avals han estat renovats fins al juliol de 2003. Aquests avals tenen dotació pressupostària i, per tant, no haurien de suposar un risc per a l'ICF.

En l'anàlisi de seguiment de fets posteriors s'ha conegut la decisió de tancament de l'empresa el maig de 2003.

5.3. ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DE LA MOROSITAT

En aquest epígraf s'analitza l'evolució interanual de la morositat en l'Institut, tenint en compte l'evolució del volum de préstecs i avals concedits. A més, incloem un detall dels imports morosos que han estat assumits finalment pels

departaments de la Generalitat, i un detall de les garanties executades com a conseqüència de certes operacions moroses.

S'ha de dir que l'anàlisi economicofinancera de la morositat de l'ICF a 31 de desembre de 2001, així com la raonabilitat de la provisió per insolvències en la mateixa data, s'explica en l'epígraf 2.4.6 d'aquest informe, referent als Fons especials.

5.3.1. Evolució interanual de la morositat

Per a efectuar aquesta anàlisi ens basem en la classificació comptable de les operacions de préstecs i avals amb possible risc d'insolvències. Els conceptes i la seva evolució interanual són els següents:

CONCEPTE	31.12.98	31.12.99	31.12.00	31.12.01
Rebutos impagats	703.562	722.713	859.336	775.722
Actius dubtosos	2.337.328	2.599.581	4.168.380	2.041.822
Prod. meritats d'actius dubtosos	199.744	253.318	132.964	181.928
Altres passius contingents	0	3.881.294	3.881.294	281.294
Actius en suspens regularitzats	2.829.563	2.928.965	3.346.125	7.120.607
Actius en mandat d'execució	976.814	1.099.309	1.363.839	1.897.018
Deute HGC assumit pel Servei Català de la Salut	0	0	376.818	753.636
Garanties executades pendents de realitzar	2.752.724	2.623.428	1.549.728	1.446.158

Imports en milers pessetes.

La cartera de préstecs i avals passa de 91.280,15 MPTA l'any 2000 a 105.466,37 MPTA l'any 2001, el que suposa un augment del 15,54% de la cartera viva d'un any respecte de l'altre. Cal tenir en compte aquest fet a l'hora de fer una interpretació global de l'evolució dels imports i conceptes anteriorment detallats.

El fet més rellevant, però, en l'evolució dels anteriors conceptes entre el 2000 i el 2001 ha estat el de les diferents imputacions relacionades amb el deute de l'Hospital General de Catalunya que en 2001, després d'haver estat provisionat totalment en el fons d'insolvències, ha estat donat de baixa com a incobrable. Això explica el significatiu descens que d'un exercici a l'altre s'observa en *Actius dubtosos* i *Altres passius contingents*, així com l'augment en *Actius en suspens regularitzats*.

Així, s'observa que les principals variacions entre 2000 i 2001 queden justificades per l'augment de la cartera viva i pel cas específic de l'Hospital General de Catalunya. Amb tot, a continuació es fa una anàlisi per cadascun dels conceptes inclosos en el quadre i la seva evolució interanual:

- Rebut impagats (compte inclòs en *Deutors a la vista i diversos*): correspon als rebuts emesos vençuts i pendents de cobrament. En aquest compte els rebuts no sobrepassen els 90 dies des del seu venciment. En el 2001 s'observa un decrement respecte del 2000, no gaire significatiu. Així, si bé sorgeixen operacions que incrementen els impagats, aquests increments es veuen compensats pel cobrament de rebuts d'altres operacions, entre les quals cal remarcar les del Grup Mitasa, que redueix en 171,41 MPTA els impagats.
- Actius dubtosos: comprenen aquells préstecs en què el rebut impagat més antic sobrepassa ja els 90 dies des del seu venciment. Els préstecs s'inclouen pel total del deute impagat més els interessos. A més, s'inclouen els rebuts posteriors vençuts del mateix prestatari, només pel capital, tal com indica la Circular 4/1991 del Banco de España en la seva norma 10. Si, a més, el préstec ja es troba en via executiva, als imports anteriors se'ls acumula l'import del capital pendent i els interessos pendents no acreditats en el Compte de pèrdues i guanys el dia del tancament de l'operació, així com les despeses derivades del procés d'execució i les provisions de fons fetes per aquest motiu.

També s'inclouen aquells avals assumits per l'ICF, més els possibles interessos i les comissions d'administració i risc i, com en el cas dels préstecs, les despeses derivades del procés d'execució i les provisions de fons fetes per aquest motiu. De fet, aquests avals assumits es troben també comptabilitzats en el compte d'ordre *Passius contingents dubtosos*.

La disminució en l'import dels *Actius dubtosos* de l'any 2001 respecte de l'any 2000 és deguda, principalment, a la meitat del deute de l'Hospital General de Catalunya que l'ICF va considerar com *Actius dubtosos* en l'any 2000. Finalment, en l'any 2001 s'ha traspassat la totalitat del deute de l'Hospital General de Catalunya a *Actius en suspens regularitzats*.

- Productes meritats d'actius dubtosos: en aquest compte s'inclouen els interessos corresponents als actius dubtosos (que no es comptabilitzen com a ingrés mentre no es cobrin), els quals s'emeten fins al moment del tancament del préstec. Durant el 2001 es produeix un increment de 48,96 MPTA que, tot i ser poc significatiu, es concentra bàsicament en un client, Jumberca, SA, amb 33,80 MPTA.
- Altres passius contingents: es tracta d'un compte d'ordre inclòs dins els *Passius contingents*, en què s'inclouen avals assumits per l'ICF però que, per tenir un compromís signat de cobrament de l'import, no els inclou com a *Passius contingents dubtosos* ni, per tant, com a *Actius dubtosos* de l'actiu del Balanç de situació. La disminució del saldo correspon, igual que en els *Actius dubtosos*, a la totalitat dels avals assumits de l'Hospital General de

Catalunya, comptabilitzats en aquest compte d'ordre en l'any 2000, i finalment traspassats a *Actius en suspens regularitzats* en l'any 2001. El saldo a 31 de desembre correspon a l'aval de Barcelonesa de Inversiones.

- **Actius en suspens regularitzats:** es tracta d'un compte d'ordre en què es comptabilitzen els saldos considerats fallits per la Junta de Govern de l'ICF. En aquest cas, els saldos es treuen del compte d'*Actius dubtosos* i es passen a aquest compte d'ordre. Normalment aquests saldos ja estan provisionats seguint els percentatges fixats pel Banc d'Espanya. Si manca alguna part del saldo per provisionar, llavors el traspàs d'*Actius dubtosos* a aquest compte d'ordre es farà contra el Compte de pèrdues i guanys per la part no provisionada amb anterioritat. En el 2001 s'observa un augment molt significatiu que s'explica, tal com hem esmentat en els comentaris per a actius dubtosos, pel total de 3.763,16 MPTA corresponents a l'Hospital General de Catalunya que han estat traspassats durant l'exercici.
- **Actius en mandat d'execució:** és també un compte d'ordre en què s'inclouen les operacions impagades pel client, amb dotació pressupostària i, per tant, assumides per algun departament de la Generalitat. En realitat, aquestes operacions no suposen, en principi, un risc d'insolvències per l'ICF ja que els impagats els hauria d'assumir algun departament de la Generalitat. L'augment que es produeix en el 2001 és de 533,18 MPTA, el que representa un increment del 39% i ve explicat, principalment, pels imports assumits pels préstecs de Grup Mitasa (282,99 MPTA) i de Premsa Catalana, SA (187,95 MPTA).
- A part d'això, s'ha d'afegir els imports que paga el Servei Català de la Salut pel compromís que va adquirir d'assumir, en 10 anys, el deute corresponent als avals assumits d'Hospital General de Catalunya. En el 2001 el deute assumit ha estat de 376,82 MPTA.
- Els passius contingents dubtosos que corresponen a avals assumits ja es troben reflectits en els actius dubtosos i per tant, no s'incorporen en el quadre següent per no duplicar imports.
- **Garanties executades pendents de realitzar:** Es tracta dels béns que l'ICF ha obtingut com a conseqüència de l'execució de garanties, principalment hipoteques, per operacions impagades. En l'epígraf 5.3.3 s'inclou un detall d'aquests béns.

5.3.2. Morositat assumida pels departaments de la Generalitat

L'ICF, en la seva actuació creditícia intenta sempre obtenir garantia suficient en les operacions atorgades. Tot i això, les operacions de dubtosa viabilitat que,

encara així, el Govern considera necessari atorgar, tenen en la majoria de casos una cobertura a càrrec del departament de la Generalitat que assumeix l'operació com si fos de caràcter prioritari.

L'evolució dels imports que han estat assumits pels departaments de l'exercici 2000 fins a l'exercici 2001 són els següents:

Departaments	Assumits fins a l'any 2000	Assumit en l'any 2001	Assumits fins a l'any 2001
Economia	87.703	(87.703)	-
Cultura	-	515.280	515.280
Treball	117.314	(57.201)	60.113
Benestar Social	216.792	(216.792)	-
Sanitat	376.818	-	376.818
Indústria	942.030	379.595	1.321.625
TOTAL	1.740.657	533.179	2.273.836

Imports en milers de pessetes.

Aquests imports assumits pels departaments corresponen a operacions moroses amb dotació pressupostària assumides per aquests.

A part d'aquests imports que assumeixen els departaments per operacions moroses, s'han d'afegir els imports que els departaments paguen directament en concepte de capital, interessos i altres conceptes dels préstecs amb garantia departamental que, durant l'any 2001 ascendeixen a 2.414,33 MPTA.

5.3.3. Morositat assumida per execució de garanties

En els anys fiscalitzats l'ICF ha executat les garanties per l'incompliment d'operacions diverses; per aquest motiu, l'Institut disposa de nombroses finques, locals, habitatges i naus industrials, a més d'un gran nombre d'obres d'art.

A continuació es detallen les garanties executades incloses en el Balanç a 31 de desembre de 2001.

a) Immobles

Descripció	Situació	Data adjudicació	Saldo en Balanç a 31.12.2001
Nau	Sant Vicenç Castellet	09.03.1994	50.000.000
Local	Lleida	12.07.1994	6.000.000
Nau	Puigreig	05.05.1995	23.000.000
5 locals	La Coma i Pedra	27.10.1995	2.000.000
Edifici	La Coma i Pedra	27.10.1995	42.000.000
4 terrenys	Tordera	16.11.1995	2.000.000
Nau	Celrà	22.12.1995	100.000.000
Finca	Ulldecona	31.01.1996	1.000
2 terrenys	Vidreres	06.05.1996	1.725.000
4 naus	Sant Fruitós de Bages	08.05.1996	45.000.000
Nau	L'Hospitalet de Llobregat	05.07.1996	120.000.000
Nau	Sant Quirze de Besora	02.12.1996	40.000.000
2 Finques	--	15.05.1997	68.000.000
2 terrenys	Campmany	20.06.1997	40.000.000
Nau	Lleida	19.11.1997	64.002.000
Nau	Manresa	28.11.1997	25.000.000
2 Naus	Torelló	25.11.1997	96.000.000
Nau	Cervera	17.12.1997	70.000.000
Terreny	Montroig del Camp	17.03.1998	158.104.039
Casa	Granollers	27.03.1998	26.000.000
Nau	Palafolls	30.07.1998	49.000.000
Finca	Calella	30.07.1998	4.000.000
Terreny	Begur	28.09.1998	2.000.000
Garatge	Castell d'Aro	28.09.1998	1.000
2 finques	-	28.02.1999	19.000.000
Finca	Barcelona	10.11.1999	51.754.800
Finca	Amposta	26.11.2001	76.500.000
Finca	Sant Boi de Llobregat	13.12.2001	53.400.000
TOTAL			1.234.487.839

Imports en pessetes.

b) Obres d'art

L'Institut s'ha adjudicat obres d'art en pagament d'operacions de préstec per un import de 208,67 MPTA, que a la data de fiscalització resten encara en poder de l'ICF malgrat que majoritàriament es van assumir en 1994.

c) Maquinària

S'inclouen 3,00 MPTA que corresponen a una fressadora de metalls provinent d'un procés d'execució judicial de garantia hipotecària mobiliària reclamada per l'ICF per manca de pagament d'un prestatari. Aquesta maquinària va ser adjudicada a l'ICF el novembre de 1998.

S'ha d'assenyalar que l'ICF té un immobilitzat de difícil realització tenint en compte que la seva activitat no és vendre immobles, obres d'art o maquinària.

Tot i això, s'ha d'assenyalar que durant l'any 2001 s'ha venut maquinària i sis immobles dels que tenia a 31 de desembre de 2000, el valor de cost dels quals és de 38 MPTA i 195,47 MPTA, respectivament.

5.3.4. Finançament de l'activitat

L'estat de l'origen i l'aplicació de fons en els darrers dos exercicis ha estat el següent:

Origen	2000/1999	2001/2000
PER VARIACIÓ DE RECURSOS:		
Augment net de l'endeutament	16.827,2	19.295,8
Augment fons especials	1.967,3	(2.074,8)
Augment altres recursos propis	0,0	1,7
Net altres actius i passius	(1.431,0)	(444,3)
PER RECURSOS GENERATS:		
Excedent net	1,8	23,3
TOTAL ORIGEN	17.365,3	16.801,7

Aplicació	2000/1999	2001/2000
Increment d'inversions creditícies	14.896,4	18.475,5
Immobilitzat net	1.364,5	(114,8)
Tresoreria	(464,4)	567,4
Deutors en mora	1.568,8	(2.126,4)
TOTAL APLICACIÓ	17.365,3	16.801,7

Import en milions pessetes.

L'augment net de l'endeutament és la principal font de finançament de l'activitat de l'ICF. De fet, les inversions creditícies s'han finançat en la seva totalitat per l'augment de l'endeutament.

Per últim destaca la disminució dels fons especials i dels deutors en mora, a causa de la cancel·lació del saldo deutor i de la provisió corresponent, referent a l'Hospital General de Catalunya.

5.3.5. Solvència

L'empresa de ràting FITCHIBCA Ltd., va realitzar l'avaluació dels comptes de l'ICF a 31 de desembre de 2001. El resultat de l'anàlisi va atorgar una qualificació de A+ per a obligacions a llarg termini i de F1, la màxima qualificació, per al curt termini.

S'ha d'esmentar que s'ha mantingut la qualificació obtinguda en els exercicis 1999 i 2000.

La definició d'aquestes qualificacions és la següent:

- A+: obligacions per a les quals existeix una baixa expectativa de risc d'inversió. La capacitat de devolució puntual del principal i interessos és forta, tot i que canvis adversos en les condicions comercials, econòmiques o financeres poden fer augmentar el risc de la inversió.
- F1: obligacions recolzades per una forta capacitat de devolució puntual.

Així mateix, el mes de febrer de 2002, Standard & Poors ha publicat novament la qualificació per a l'ICF. Aquesta qualificació es manté idèntica a l'esmentada en el nostre informe referent a l'exercici 2000: AA-, per al llarg termini, A1+, per al curt termini i una perspectiva estable. La definició d'aquestes qualificacions, molt similars a les anteriors, són les següents:

- AA- : capacitat molt forta de compliment dels compromisos financers.
- A1 (curt termini): obligacions de la més alta qualitat.

6. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

La Sindicatura de Comptes de Catalunya ha realitzat la fiscalització de l'ICF referent a l'exercici 2001, per donar compliment a la Resolució 1601/VI del Parlament de Catalunya, publicada el 25 de novembre de 2002, relativa als informes de fiscalització inclosos en la part II de la Memòria de la Sindicatura de Comptes, corresponent a l'exercici del 2000. En aquesta resolució el Parlament de Catalunya encomana a la Sindicatura de Comptes que "ampliï l'Informe 18/1999-E", de l'exercici 1998 sobre l'Institut Català de Finances, fins a l'any 2001, "tot estenent-ne l'objecte a les recomanacions de l'Informe 10/1996-E que, segons la Sindicatura, han estat incomplertes i analitzant l'evolució de les activitats que han estat objecte de recomanació en l'Informe 18/1999-E".

A més, de conformitat amb la normativa vigent, aquest informe de fiscalització relatiu a l'empresa de la Generalitat Institut Català de Finances (ICF) dóna també compliment a l'article 16 de la Llei 14/2000, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a l'any 2001 (fiscalització anual de les empreses públiques amb pressupost superior a 25.000 MPTA).

**6.1. COMPLIMENT DE RECOMANACIONS DE L'INFORME DE LA SINDICATURA 18/1999-E,
REFERENT A L'INSTITUT CATALÀ DE FINANCES EN L'EXERCICI 1998**

L'informe 18/1999-E, relatiu a la fiscalització de l'Institut Català de Finances corresponent a l'exercici 1998 va ser debatut i aprovat per la Comissió de la Sindicatura de Comptes del Parlament de Catalunya en la sessió del 29 d'octubre de 2002.

En l'informe 8/2003-D relatiu a l'exercici 2000 s'ha fet un seguiment de l'aplicació per part de l'Institut de les recomanacions incloses en l'informe 18/1999-E corresponent a l'exercici 1998. A continuació fem el seguiment d'aquelles que, d'acord amb l'esmentat en l'informe corresponent a l'exercici 2000, no havien estat resoltes.

A continuació es detallen, amb lletra cursiva, les recomanacions i la seva situació a la data de la present fiscalització.

- **Referent a la comptabilitat**

Recomanem que la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya adapti el Pla General de Comptabilitat Pública perquè sigui aplicat per l'ICF, d'acord amb el que estableix l'article 21 de la Llei de pressupostos de la Generalitat per al 1998 o l'article 17 de la Llei de pressupostos per al 1999, així com l'Estatut de l'empresa pública catalana.

L'ICF presenta els Comptes anuals d'acord amb la circular del Banc d'Espanya núm. 4/1991, de 14 de juny, i posteriors actualitzacions sobre normes de comptabilitat i models d'estats financers per a entitats de crèdit. Tot i que l'ICF no té la consideració d'entitat de crèdit segons la definició que en fa la circular, considerem que l'aplicació d'aquestes normes comptables és la més adequada per a la seva activitat. Entenem mentre no es desenvolupi el pla especial en el marc del Pla comptable públic de la Generalitat, el seguiment de la circular esmentada reflecteix adequadament les operacions portades a terme per l'ICF.

- **Referent al Consell Assessor**

La Llei de creació de l'ICF estableix, en el seu article 27, la constitució d'un Consell Assessor. Recomanem, tal com es va fer en els dos informes anteriors de la Sindicatura, la constitució d'aquest Consell Assessor per tal de portar a terme les funcions encomanades per l'esmentada Llei.

S'ha vist que el Govern de la Generalitat ha donat finalment compliment a aquesta recomanació. Així, el Ple del Parlament de Catalunya, en la seva sessió de 13 de febrer de 2002, per Resolució 1114/VI, va designar els 5 vocals que li pertocuen. El Govern de la Generalitat, en la seva sessió de 19 de març de

2002, va acordar la constitució del Consell Assessor de l'ICF, i va nomenar els cinc vocals electius que han de ser nomenats a instància del Govern de la Generalitat. La primera reunió del Consell Assessor ha estat el 22 d'abril de 2002.

- **Referent al Gabinet d'Estudis Econòmics i Financers**

La Llei de creació de l'ICF estableix, en el seu article 29, la constitució d'un Gabinet d'Estudis Econòmics i Financers per tal de portar a terme les funcions encomanades per l'esmentada Llei.

A la data de realització d'aquest informe, el Gabinet d'Estudis Econòmics i Financers no estava constituït.

- **Referent a la contractació**

Recomanem que quan es formalitzin contractes pel procediment de contractació negociat es justifiquin adientment els motius i la idoneïtat de l'oferta seleccionada, d'acord amb els requeriments de la Llei de contractes de les administracions públiques.

Recomanem, també, que es formalitzi sempre el preceptiu expedient per a tots els contractes respectant tots els requisits que estableix la Llei.

Pel que fa als contractes analitzats en l'Informe de fiscalització 18/1999-E, als quals els és d'aplicació aquesta recomanació, hem verificat que tots ells continuen vigents (llevat d'un contracte amb Dun & Badstreet) en ser renovats per anys naturals. Es reiteren les observacions fetes en l'Informe esmentat i es recomana revisar periòdicament aquests contractes per tal de verificar que els preus i les condicions signades són, encara, els més favorables per l'Entitat.

- **Referent a l'execució de garanties**

No és convenient acumular immobles, obres d'art i altres actius procedents de l'execució de garanties. És convenient i es recomana agilitar la seva venda, molt especialment en el cas d'obres d'art i preferiblement mitjançant subhasta pública.

Durant l'any 2001 s'ha venut maquinària i sis immobles dels que figuraven en l'actiu del Balanç a 31 de desembre de 1998, el cost dels quals és de 38 MPTA i 195,47 MPTA, respectivament. Tot i això, s'ha d'assenyalar que l'ICF continua tenint immobilitzat de difícil realització.

6.2. CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS RELATIVES A L'EXERCICI 2001

Al llarg de l'Informe s'han assenyalat les observacions que resulten pertinents sobre els aspectes financerocomptables, de legalitat, de caire pressupostari, de control intern i de gestió. Així mateix, s'han formulat les recomanacions necessàries per tal de corregir els defectes detectats.

S'ha fet un seguiment de les observacions i recomanacions recollides en el nostre Informe corresponent a l'exercici 1999 (22/2002-D). Pel que fa l'Informe corresponent a l'exercici 2000 (8/2003-D), en tramitar-se conjuntament amb el present Informe, corresponent a l'exercici 2001, l'ICF no ha tingut encara possibilitat de conèixer i, per tant, de posar en la pràctica les observacions i recomanacions que s'hi recullen. En tot cas, aquelles observacions i recomanacions encara vigents es presenten en aquest Informe.

Les observacions i recomanacions més rellevants són les que s'exposen a continuació.

Fiscalització economicofinancera

Els comptes anuals de l'ICF relatius a l'exercici 2001, excepte pels efectes que les observacions i recomanacions que es remarquen al llarg d'aquest Informe, i especialment les que s'enumeren en aquest apartat, poden tenir en els comptes anuals de l'ICF, expressen de forma raonable el patrimoni, la situació financera i els resultats obtinguts en l'exercici 2001. A més, els comptes anuals comprenen la informació necessària i suficient per a la interpretació i comprensió adequades, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptades.

Les observacions i recomanacions que cal remarcar respecte de la fiscalització economicofinancera són les següents:

- L'entitat no distingeix entre curt i llarg termini. Segons la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya s'ha de desglossar en la Memòria, per totes aquelles partides en què hi ha part a curt termini i part a llarg termini, la part que venç a curt termini i la part que venç a llarg termini.

Pel que fa a l'endeutament formalitzat, l'ICF presenta per primer cop un detall dels terminis de venciment, però no desglossa el deute de què es disposava a 31 de desembre de 2001 entre curt i llarg termini.

Es recomana desglossar en la Memòria la part a curt termini i la part a llarg termini per tots els epígrafs del Balanç de situació que hi tinguin venciments a curt termini i a llarg termini, com ara el deute per préstecs concedits, l'endeutament, l'emprèstit, els deutes a cobrar, etc.

- L'entitat manté saldos oberts en vint-i-dos comptes corrents en diferents entitats bancàries, de les quals set són les que s'utilitzen de manera habitual; la resta tenen molt poca operativa.

Malgrat s'ha reduït el nombre de comptes oberts en relació a l'exercici 2000, cal plantejar la conveniència de cancel·lar els comptes que mantenen un saldo gairebé inamovible.

- El juliol de 2000, l'entitat va adquirir una part de la finca de Passeig de Gràcia, 19, per 2.400,88 MPTA més despeses diverses, que va comptabilitzar íntegrament com a edifici, sense desglossar la part corresponent al terreny.

Cal que es comptabilitzi de forma separada la part corresponent a l'edifici de la part que correspon al terreny.

- L'immobilitzat material inclou 209 MPTA corresponents a obres d'art, 1.234 MPTA a immobles i 3 MPTA a maquinària adquirits com a conseqüència d'execució de garanties.

Entenem que aquest immobilitzat hauria de comptabilitzar-se en un epígraf diferenciat de la resta d'immobilitzat com a immobilitzat no funcional, tal com assenyala la Circular 4/1991.

- Dins l'immobilitzat material es comptabilitzen 240,10 MPTA corresponents a programes d'informàtica que, segons la Circular 4/1991, que està d'acord amb el Pla general de comptabilitat, tenen la naturalesa d'immobilitzat immaterial. A més, aquests béns s'amortitzen en quatre anys quan, segons la Circular 4/1991, s'han d'amortitzar en tres anys.

S'han de reclassificar aquests béns i la seva amortització acumulada dins de l'immobilitzat immaterial, i amortitzar-los en el període de tres anys. L'efecte d'aquest canvi en la dotació anual d'amortització suposaria, per a l'any 2001, 16,18 MPTA aproximadament.

L'entitat ens informa que, per al tancament de l'exercici 2002, aquestes recomanacions ja han estat portades a la pràctica.

- L'ICF disposa d'un inventari comptable de l'immobilitzat a 31 de desembre de 2001, en què s'inclou la descripció del bé i es calcula la dotació anual. En aquest inventari manca una identificació del bé i la seva ubicació física. En els informes de la Sindicatura de Comptes relatius a l'ICF corresponents als exercicis 1999 i 2000 s'esmentava que l'entitat havia iniciat l'inventari començant pels elements d'informàtica però aquesta tasca no ha tingut continuïtat.

Recomanem l'elaboració d'un inventari comptable de l'immobilitzat valorat que inclogui també la identificació del bé i la seva ubicació física.

- L'Entitat provisiona l'immobilitzat procedent d'adjudicacions o recuperacions d'acord amb la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya.

S'ha verificat la correcta provisió a 31 de desembre de 2001 per als immobles.

Pel que fa a la maquinària, manquen 2,25 MPTA en la seva provisió a 31 de desembre de 2001 ja que s'han aplicat els criteris corresponents als immobles. Recomanem la correcció d'aquesta provisió i l'aplicació dels percentatges correctes segons l'esmentada Circular.

Cal assenyalar també, que aquesta provisió està correctament comptabilitzada dins l'epígraf de Passiu *Fons especials*, però conjuntament amb el *Fons d'insolvències*. En la Circular 4/1991 existeix un epígraf diferenciat dins de l'epígraf general de *Fons especials* anomenat *Fons de cobertura de l'immobilitzat* que és on s'ha de comptabilitzar aquest tipus de provisió.

L'entitat ens informa que, per al tancament de l'exercici 2002 aquesta recomanació ja s'ha posat en pràctica.

- En la comptabilització de les baixes de l'immobilitzat adquirit en aplicació d'altres actius, l'ICF no té en compte la provisió dotada en el fons d'insolvències per aquest bé i, per tant, comptabilitza la baixa pel valor de cost de l'immobilitzat i no pel valor comptable net. La provisió dels béns la traspasa a altres actius a provisionar. L'efecte d'aquest fet en l'exercici 2001 ha estat una manca de benefici extraordinari per 50,75 MPTA, un excés de pèrdua extraordinària per 9,50 MPTA, i un defecte en la dotació al fons d'insolvències de 60,25 MPTA.

Recomanem que per a properes baixes d'immobilitzat en aplicació d'altres actius es comptabilitzi la baixa d'acord amb el procediment descrit.

- Els traspassos de deute de clients que es consideren fallits en el Compte d'ordre *Actius en suspens regularitzats* realitzats durant l'any 2001 s'han efectuat contra la corresponent dotació a la provisió, el que és correcte.
- De l'anàlisi de morositat efectuada per aquesta Sindicatura, i tenint en compte totes les observacions i recomanacions que es desprenen del cos de l'Informe, podem concloure que la provisió per insolvències a 31 de desembre de 2001 cobreix raonablement els possibles incobrables en aquesta data.

Cal esmentar que les fallides presentades per Grup Mitasa, l'octubre de 2002, per Industrial de Carrocerrias, SCCRL, el març de 2003 i la decisió de tancament ordenat de l'empresa Hilados y Tejidos Puigneró, SA, el maig de 2003, representen fets posteriors que poden suposar finalment un risc per a l'ICF. Igualment suposen fets posteriors que poden comportar un risc, l'impagament de tots els rebuts amb venciment posterior a 31 de desembre de 2001 corresponents a Espot Esquí Parc, SA i Pallars Industrial, SA.

- La dotació a la provisió d'insolvències en l'exercici 2001 és de 1.908,83 MPTA dels quals 1.884,86 MPTA corresponen a la dotació de la meitat dels avals assumits d'Hospital General de Catalunya. D'acord amb el que s'ha esmentat en l'informe corresponent a l'exercici 2000, ja en aquell exercici caldria haver traspasat la totalitat del deute a clients dubtosos i haver-lo dotat en la seva totalitat.
- El capital de l'ICF inclou les aportacions de la Generalitat al Fons patrimonial de l'entitat. Per tant, la descripció de l'epígraf de Passiu hauria de ser *Fons de Dotació* i no *Capital*.

L'entitat ens informa que, per al tancament de l'exercici 2002 aquesta recomanació ja s'ha posat en pràctica.

Dins aquest epígraf de *Capital* s'inclouen 2.356 MPTA de transferències de capital aprovades en diferents lleis de pressupostos, que estan pendents de cobrament. Com a contrapartida es troben comptabilitzades en l'epígraf de l'Actiu *Fons de dotació pendent de desemborsament*.

Donat que aquest import no està cobrat, recomanem la seva comptabilització en epígraf diferenciat del de *Capital* (o Fons de dotació), com a Aportacions al Fons de dotació pendents de desemborsament.

- En l'exercici 2000 l'ICF va vendre l'Hotel Rey Don Jaime a Rancho Hotel, SA, obtenint un benefici de 175 MPTA, que no va reconèixer en aquell exercici. Durant l'any 2001, l'ICF ha aplicat aquest benefici a liquidar el deute que tenia Hoteles Confort, SA (antic propietari de l'hotel). Considerem que, en tant que aquest hotel el va adquirir l'ICF en un procediment judicial, la seva venda no s'ha de lligar a la liquidació del deute del client. Per tant, com dèiem en l'Informe corresponent a l'any 2000, l'ICF hauria d'haver reconegut en l'exercici 2000 un benefici per la venda d'aquest hotel, i les pèrdues per la part del deute que no s'esperava cobrar.
- En els *Comptes diversos* del passiu, concretament formant part de les *Partides a regularitzar per operacions futures*, s'inclouen certes imputacions corresponents al cobrament del deute de clients com a conseqüència de l'execució d'hipoteques. Considerem que en el moment d'executar la

hipoteca que és quan l'ICF adquireix el bé hipotecat, cal reconèixer el possible benefici o pèrdua de l'operació, a part del possible benefici o pèrdua per la venda posterior del bé adjudicat. A 31 de desembre de 2001 hi ha 98,49 MPTA, aproximadament, corresponents als beneficis per l'execució d'hipoteques, no reconeguts.

- El Fons de Cobertura de Major Risc per Aplicació de Recursos Públics s'ha rebaixat durant el 2001 en 576,18 MPTA. Una part de la disminució, 276,18 MPTA, ha estat aplicada a altres fons mentre que la resta, 300 MPTA, han estat imputats com a benefici extraordinari, mentre que entenem que caldria haver estat reconegut en el compte de *Provisions aplicades a la seva finalitat*.

Fiscalització de la legalitat

- L'entitat no ha superat el límit d'endeutament viu acumulat que fixa l'article 35.7 de la Llei 14/2000, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per al 2001.

A 31 de desembre de 2001 el saldo d'endeutament de què disposa amb les entitats de crèdit ascendeix a 48.420,76 MPTA, dels quals 10.119,91 MPTA tenen un venciment inferior a un any.

- Pel que fa al risc viu d'aval a 31 de desembre de 2001, que ascendeix 8.791,85 MPTA, aquest no supera el límit establert per la Llei 14/2000, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per al 2001.
- Dels tres préstecs al personal concedits el 2001, s'ha verificat que les condicions pactades compleixen les condicions generals fixades en el Reglament.
- La contractació de l'ICF es realitza habitualment seguint el procediment negociat amb petició d'ofertes o bé, amb petició d'una única oferta.

Si bé per als contractes d'import inferior a 2 MPTA (contractes menors) les contractacions realitzades són correctes, per als contractes d'import superior a 2 MPTA i inferior a 5 MPTA, l'ICF no segueix sempre el procediment fixat per la llei, ja que s'haurien de demanar tres ofertes. A més, cal també formalitzar el corresponent expedient de contractació i justificar la idoneïtat del sistema emprat i la de l'adjudicatari finalment contractat.

Finalment, cal que l'ICF redacti el manual de procediments de contractació i que porti un registre dels expedients de contractació realitzats, incloent-hi també els contractes menors.

- Per a l'exercici 2001 l'ICF no ha elaborat el PAIF. S'ha observat que en el 2002 l'ICF ja el realitza seguint el model de les fitxes suport que li tramet la Direcció General de Pressupostos i Tresor, en aplicació de la resolució del Parlament de Catalunya 821/VI de 7 de juny de 2001.

Fiscalització pressupostària

- La liquidació del pressupost de l'ICF no es prepara amb el mateix desglossament que apareix en el pressupost aprovat per la Llei de pressupostos, on el detall arriba fins a les partides que componen els conceptes.

Es recomana efectuar les liquidacions dels pressupostos amb el mateix detall que apareix en la Llei de pressupostos per tal que d'aquestes liquidacions s'obtingui la informació com més detallada millor.

- En el pressupost inicial no s'han previst determinades partides, quan es tracta de conceptes que es reiteren any rere any.

Recomanem que s'incloguin tots aquells conceptes que es pugin preveure amb la millor estimació possible.

- En la liquidació pressupostària no es fa una conciliació entre el resultat pressupostari que ha de sortir com a diferència entre els drets liquidats i les obligacions reconegudes, i el resultat del Compte de pèrdues i guanys. En canvi, el resultat d'explotació de l'exercici s'inclou com a dret liquidat.

Es recomana incorporar a la Liquidació del pressupost d'explotació una conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat del Compte de pèrdues i guanys.

Fiscalització de la gestió

En l'exercici 2001 s'incrementa de manera significativa la línia ascendent ja apuntada des de l'exercici 1998, quant a l'import concedit en préstecs. Així, en aquest exercici 2001 l'import formalitzat ha estat de 39.342 MPTA i resulta ser l'exercici en el qual l'ICF ha concedit l'import més gran de préstecs des de la seva constitució. En nombre d'operacions, l'exercici 2001 també ha estat el de més préstecs formalitzats, amb un total de 433 (l'exercici 2000 se'n van formalitzar 283). L'augment tan remarcable en el nombre d'operacions és degut, sobretot, a la posada en marxa, des del setembre del 2000, de les línies de crèdit per a pal·liar els danys ocasionats pels aiguats d'aquell any.

Quant a l'activitat d'aval, també en l'exercici 2001 s'ha seguit la línia descendent ja iniciada en l'exercici 1997, passant a ser molt residual. Així, s'han

concedit cinc avals i, pel que fa a l'import, 1.203,3 MPTA, tot i representar un cert repunt respecte dels darrers exercicis, segueix en nivells molt baixos. Amb això es confirma clarament la tendència a formalitzar les operacions en forma de préstec en lloc de com a aval.

En aquest exercici 2001 els préstecs garantits mitjançant l'afectació de drets, que inclouen bàsicament les operacions garantides ja sigui per garantia departamental, o per dotació pressupostària, han augmentat molt significativament tant en nombre d'operacions com en import global. Així, en el 2001 es formalitzen 291 operacions per un import global dels 18.884 MPTA davant les 127 operacions formalitzades en el 2000 per un total de 9.470,1 MPTA.

Els préstecs garantits mitjançant hipoteca continuen augmentant respecte dels exercicis anteriors quant a import (16.812,4 MPTA enfront dels 13.292,8 MPTA de l'exercici 2000) tot i haver disminuït en nombre (72 enfront dels 88 de l'exercici 2000).

Dels cinc avals concedits en el 2001 tots han estat garantits mitjançant l'afectació de drets, llevat d'un cas que ho ha estat amb garantia hipotecària (tot i que com a segona garantia també té garantia d'afectació de drets).

Els préstecs concedits per l'ICF han estat degudament aprovats per la Junta de Govern abans de la seva concessió i han estat degudament signats mitjançant contracte per l'ICF i el client.

De la mostra analitzada es desprèn que els clients han anat amortitzant el capital del préstec d'acord amb les condicions pactades en el contracte, llevat dels sis casos que presenten incidències i que s'esmenten en l'Informe (vegeu l'epígraf 5.2.1.1).

L'any 2001, l'import assumit per diversos departaments de la Generalitat en fer-se càrrec d'operacions impagades amb dotació pressupostària ha estat de 533,18 MPTA. A més, s'han d'afegir els imports que els departaments paguen directament en concepte de capital, interessos i altres conceptes dels préstecs amb garantia departamental, que durant l'any 2001 ascendeixen a 2.414,33 MPTA.

Els immobles assumits per execució de garanties, ascendeixen a 31 de desembre de 2001 a 1.234,49 MPTA.

7. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte previst per l'article 6 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1991, de 4 de juliol, el present Informe de Fiscalització fou tramès a l'Institut Català de Finances.

La resposta de l'Institut Català de Finances, una vegada conegut l'Informe, és la que es reproduïx tot seguit:

**Institut Català
de Finances**

El conseller delegat

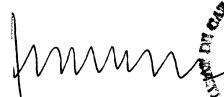
Sr. Jordi Petit i Fontserè.
Síndic de Comptes.
Jaume I, 2 – 4.
08002 Barcelona.

Senyor,

Acuso rebuda del seu projecte d'Informe 6/2003-D, referit al exercici 2001 de l'Institut Català de Finances, als efectes previstos per l'article 6 de la Llei 6/1984, de 15 de març, de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, modificada per la Llei 15/1995, de 14 de juliol.

Li faig avinent que, atès el contingut de l'esmentat projecte, l'Institut Català de Finances no té previst presentar cap al·legació.

Atentament

Josep Molins i Codina

Barcelona, 17 de juliol de 2003

Generalitat de Catalunya
INSTITUT CATALÀ DE FINANCES

Número: F0095 - 3.809 / 2003
Data: 17-07-2003 Hora: 19:17:11

Registre de sortida

Sindicatura de Comptes de Catalunya

Número: 1830

Data: 18-07-03 Hora: 19:44

Registre d'entrada

Passat a: 18-07-03

Núm. int.: 50

Data: 18-07-03

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Jaume I, 2-4
08002 Barcelona
Tel. (+ 34) 93 270 11 61
Fax (+ 34) 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.org
www.sindicatura.org

Elaboració del document PDF: octubre de 2003

Dipòsit legal: B-42494-2003